

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

COMPUTERWORLD

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • ALAPÍTVÁ 1969 • WWW.COMPUTERWORLD.HU • 2006. SZEPTEMBER 12. • XXXVII. ÉVFOLYAM 37. SZÁM

Az IBM PC negyedszázada

...kis döntés egy cégnek, korszakalkotó változás az emberiségnek. Az IBM huszonöt éve, 1981 augusztusában jelentette be személyi számítógépét, amelynek fő hardver- és szoftverelemeit addigi gyakorlatától eltérő módon külső beszállítóktól, az Inteltől és a Microsofttól rendelte meg. Az alacsonyabb költségek és a gyorsabb piacra lépés érdekében hozott döntésével a Kék Óriás teljesen új irányt szabott, és soha nem látott lendületet adott az egész informatikai ágazat fejlődésének.

Cikkünk a 13. oldalon ▶▶▶

Tízezres leépítés az Intelnél

Az Intel sajtóközleményben erősítette meg körülbelül 10 500 dolgozójának 2007 közepéig tervezett elbocsátását és más megszorító intézkedéseket.

írta: Tököli Gábor • A bejelentés szerint a drasztikus létszámcsoökkentés és más szerkezeti átalakítások révén jelentősen megnő majd a vállalat hatékonysága. Ez számokban kifejezve jövőre 2 milliárd, 2008-ban pedig 3 milliárd dolláros, vagyis 25 százalékos megtakarítást jelent a működési költségeket illetően. Az elbocsátások az első körben 7500 embert érintenek.

Paul Otellini, az Intel vezérigazgatója elmondta: a súlyos döntések alapja az a belső elemzés, amelyet a cég az utóbbi időkben tapasztalt nehézségek és az ehhez kapcsolódó piaci kudarcok nyomán készített el. Az elbocsátások először elsősorban a menedzsment, a marketing és

az IT-beosztásokban dolgozókat érintik majd, ezzel párhuzamosan pedig a cég igyekszik hatékonyabban kihasználni gyártókapacitását és a rendelkezésére álló erőforrásokat. Szeretné továbbá megszüntetni a szervezeti működés felesleges folyamata-

tesülhetnek, legközelebb október 17-én, ami az idei harmadik negyedéves jelentés kibocsátásának ütemezett időpontja.

Több megfigyelő, köztük Ted Schadler, a Forrester Research alelnöke is üdvözölte az Intel lépéseit. Szerinte a világ legnagyobb

processzorgyártójának helyzete gyökeresen megváltozott az elmúlt néhány év során, és az AMD-ben olyan riválist akadt, amilyennel eddig még nem volt dolga. A piaci változásokra adott minél gyorsabb válaszok sokkal fontosabbak lettek, mint valaha; a lomha óriás cégnek pedig legutóbb is két teljes évebe került, amíg valóban újdonságnak számító termékeket rakott le az asztalra. ▶

Ted Schadler, a Forrester Research alelnöke is üdvözölte az Intel határozott lépéseit.

it, valamint elősegíteni a tervezés módszereinek és folyamatainak dinamikusabb működését.

Otellini szerint a vállalat üzletpolitikáját egyelőre nem fogják felülvizsgálni, mivel a jelenlegi csendes periódus ezt nem indokolja. A megszorítások eredményeiről az érdeklődők a cég hivatalos beszámolója alapján ér-

IFA Formátumok harca

Szeptember 6-án zárult Berlinben az IFA 2006 kiállítás. A több mint ezer kiállító részvételével megrendezett szórakoztatásteletronikai seregszemle megnyitóján elhangzott: a legfrissebb felmérések azt mutatják, hogy a vásárlók számára egyre fontosabb a márkanév. A válaszadók 83 százaléka ma elsősorban a minőséget keresi, és csak 12 százalékuk az alacsony árakat. Az idei IFA egyik központi témája volt a Blu-Ray és a HD DVD formátum közötti harc, amely úgy tűnik, novembertől újra fellángol.

folytatás a 7. oldalon ▶▶▶

AJÁNLOTTÁK MÁR?

7132 AJÁNDÉK SZÍNES OLDAL Xerox Colotech papíron*

Xerox WorkCentre 7132... 8 lapos színes
és 32 lapos fekete-fehér nyomtatás egyedi kombinációja.

Xerox Színek. A tökéletes választás.

Alkalmanként Önnek is szüksége van színes funkciókra? Mi most megajándékozunk az év végéig**
7132 színes oldallal, amennyiben 2006. szeptember 30.-ig partnereink egyikénél egy Xerox
WorkCentre 7132 multifunkciós berendezést*** vásárol mindössze nettó 990 000 Ft-os áron!****

Bismark Kft.
7024 Pécs, Kocsány Z. u. 3.
72713-368, www.bismark.hu

Coloprint Kft.
7400 Kaposvár, Városház u. 1.
80714-2640,
coloprint@coloprint.hu

Copy-Online Kft.
3300 Eger, Bajcsy-Zsilinszky u. 3.
36414-343,
www.majszolygarnitaz.hu

DOC Hungary Kft.
9700 Szombathely, Vörösmarty u. 17.
94921-252, www.doc.hu

WorkCentre 7132
a Xerox teljes
ajánlati díjazású

Delib centrum Kft.
1143 Budapest, Hungál tér 1-6.
481-1790.

Dogmator Kft.
1055 Budapest, Nagy Ignác u. 16.
236-0552, www.dogmator.hu

Infocopy Kft.
1131 Budapest, Békai út 118.
320-7790, www.infocopy.hu

Interreléző Kft.
1138 Budapest, Újpesti út 12.
280-8075, www.interrelazo.hu

ITV Alabach Kft.
8000 Székesfehérvár, Jancsik köz 13.
22761-496, www.itvalabach.hu

ITV Regret Kft.
7100 Gárdonyi, Erdőhegyi u. 30A.
74211-625,
postmaster@itv-regret.j-ordino.hu

MM Max Kft.
5000 Székesfehérvár, Mátyás L. út 2.
56513-384, www.mmmax.hu

Neo-Tec Kft.
8000 Kaposvár, Lővevény u. 1.
76303-882, www.jccmec.hu

Semo Informatika Kft.
1037 Budapest, Békai út 214.
272-2140, www.semo.hu

Syntex Kft.
1275 Budapest, Kacinczy utca 24-26.
473-6360, www.syntex.hu

Syntex Kft.
4400 Nyíregyháza, Lathar u. 5.
42441-251, www.syntex.hu

Vulva Elektronika Trade Kft.
3008 Mátalka, Göröghegy utca 13.
46761-300, www.vtrading.hu

Walltrade Copy Kft.
1134 Budapest, Elekta utca 1-2.
481-4960, www.walltrade.hu

Xcopy Kft.
8021 Győr, Káptalantereb 3.
96527-620, www.xcopy.hu

Xcopy Kft.
1103 Budapest, Gyömrői u. 86.
363-7805, www.xcopy.hu

Xcopy Kft.
6722 Székesfehérvár, Bólyai u. 10.
82424-968, www.xcopy.hu

Xcopy Kft.
2800 Tatabánya, Győri u. 28.
34331-725, www.xcopy.hu

X-control Kft.
1149 Budapest, Róna u. 47.
222-3066, www.x-control.hu

Z-BOX Nyugat Kft.
8700 Szombathely, Mátyás király u. 18.
94500-364, www.z-box.hu

Zalaker Informatika Kft.
9800 Zalaegerszeg, Mártírok útja 53.
92502-300, www.zalaker.hu

* Csak az 80 grammos, 64 levélű
** 2006. december 31.-ig előzetesen zártan nyitott.
*** egyenlő - indokolt - csomagolt árképzés.
**** bruttó 1 080 000 Ft

www.xerox.hu

Xerox Magyarország Kft. 1037 Budapest, Solihólyai út 38-37.

© 2006 XEROX CORPORATION. Minden jog fenntartva. A Xerox, a „A hűségese vállalatok” a Xerox Corporation bejegyzett védjegye.

XEROX.

Technológia | Teljeskörű Dokumentumkezelés | Tanácsadás

37009

COMPUTERWORLD KONFERENCIA

2006. szeptember 28.
Bliber Rendezvényközpont
1051 Budapest,
Arany János u. 10.

IT-trendek 2007-ben [IT partnership konferencia]

Mi lesz az IT-ban 2007-ben? » nyitott kérdések – közös megoldások

Eseményevadunk nyitórendezvényén, a **Computerworld** hetilap immár hagyományos sorozatához kapcsolódóan tekintjük át az IT várható trendjeit.

TERVEZETT TÉMÁK

- Programozási nyelvek
- Operációs rendszerek ma és holnap
- IT-biztonság 2007
- Processzortrendek
- Storage-trendek
- Digitális képzés és dokumentummenedzsment
- Az íróasztaltól a virtuális vállalattig (üzleti alkalmazások)

- Mit fogunk majd nézni? (Megjelentők)
- Web 2: álom vagy megváltás (lassú reform előtt az internet)
- Várászszó: konvergencia (távközlés)
- A mindenjártó (szórakoztatás és IT)
- Szép új világ? (PC és/vagy mobil PC)
- Munkában az azonnali üzenetek (vállalati kommunikáció)

Platinum partnerünk

NOD32
antivirus system

Gold partnerünk

CISCO SYSTEMS **Sun**

Digitális nyomdai partnerünk

REACTOR
Reprodukció Szolgálat

Technikai partnerünk

RENDSZERHÁZ

Bővebb információ és online jelentkezés

<http://events.computerworld.hu>

TARTALOM

Üzlet

Internetes tv-szolgáltatások Itthon

A tesztrendszerben közel 50 tévéállomás programja érhető el. Az IPTV-szolgáltatás keretében az előfizetők új szolgáltatásokat is kipróbálhatnak: műsorfelvevő, elektronikus műsorújság, szűnőfunkció (timeshift) stb. **16. oldal ▶**

Technológia

A nyíltság veszélyei

Már itthon is sok száz ingyenes vagy térítéses vezeték nélküli csatlakozási pont (hotspot) működik; ezeken a pontokon át megfelelő eszközökkel, egyszerű internetezni, használatuk azonban kockázatos. **23. oldal ▶**

AKTUÁLIS

- 05. **ESEMÉNY** Négy internetes megatrend
- 06. **FELMÉRÉS** Számítóhálózatok Kelet-Európában
- 07. **ÜZLET** Az S&T a Unitis tulajdonosa
- 07. **IFA:** formátumok harca
- 08. **MENTA 2006** Új lehetőségek az IKT-szektor fejlődésében

ÜZLET

- 13. Kamatadó kontra bankok
- 13. Infosztráca Vietnamban
- 13. **AZ IBM PC NEGYEDSZÁZADA Kis döntés egy cégnek...** Az IBM huszontól éve, 1981 augusztusában jelentette be személyi számítógépét...
- 14. **TUDTA-E? Az első tíz év**
- 15. **NAGY SEBESSÉGŰ INTERNET** Optikai hálózat karácsonyra Hazánkban Boly lesz az első település; ahol közpénzből optikai hálózatot építenek ki...
- 15. **TUDTA-E? Úvegyszál**
- 15. **VÉLEMÉNY** Versenyfutás az IPTV-ért
- 18. **VÁLLALATI RENDSZEREK** Wikipédia: az új vállalati IT-csodafegyver A második alkalommal megrendezett éves Wikimania konferencián az ingyenes, és néha ellentmondásos online enciklopédia témájával, a Wikipédiával foglalkoztak.

HORIZONT

- 25. Szabadon letölthető klasszikusok
- 25. **A Nokia a legzöldebb**
- 25. **AZ FBI a cyberbűnözők nyomában** Személyes adatok lopása, ipari kémkedés, hackelés pénzért – az FBI egyre nagyobb figyelmet fordít arra, hogy segítséget adjon a vállalatoknak az ilyen jellegű cyberbűnözés elleni védekezéshez.
- 26. **HIRDETESEK** Híhetünk a szemünknek? Ma egy PC-n egy jobb szoftverrel bárki percek alatt átszabhajja, átszínezheti a képeit. Mélyebb kék lesz a tenger, nagyobbak a barátok je keble...

ÁLLANDÓ ROVATAINK

- 04. **VÉLEMÉNY** Horváth Ádám: Ha szerver, akkor drága?
- 05. **Események** Személyi hírek
Olvasói levelek
Online ajánló
- 06. **Hírmozsik**

H Hirdetői index

Accenture	32. oldal
BCS	33. oldal
BSIS9	28. oldal
FMC	34. oldal
HP	22. oldal
IBM	17. oldal
ICON	6. oldal
IDC Roadshow	7. oldal
IDS Scheer	31. oldal
IT Biztonság Napja	2. oldal
Libra Software	30. oldal
Loxon Solutions	5. oldal
Pannon	29. oldal
Pentatrade	32. oldal
T-Systems Hungary	36. oldal
Xerox	2. oldal
Zyxel	24. oldal

TECHNOLÓGIA

- 19. **Veszélyben a Word 2000**
- 19. **Okos LCD**
- 19. **TESZT** Az egyik szemünk sír... Online technikai támogatás. Megvizsgáltuk az iparág vezetőinek honosított oldalait, és kipróbáltuk az ott kínált online segítségadat.
- 22. **ALPHA PLATFORMMIGRÁCIÓ** Nem könnyű, de sok előnye van
- 24. **HAZAI PIAC** Asus M2N32 WS

KOMMENTÁR

A Computerworld 2006. augusztus 29-i Vélemény rovatában megjelent, TVnet Kft.-hez kapcsolódó cikkhez szeretnénk az alábbi kommentárt fűzni.

Az említett cikk szerzője nem-tetszését fejezte ki a TVnet Kft. ADSL3G+ nevű, új szolgáltatásának kommunikációs kampányával kapcsolatban.

A meghirdetett szolgáltatás lényege, hogy a TVnet előfizetőjé-ként telefon-előfizetés nélkül is lehet élvezni az ADSL-technológia nyújtotta internetet.

Az augusztus 16-án indult szolgáltatást közterületi reklámhordozókon, valamint a sajtó felé eljuttatott, részletes leírást tartalmazó sajtóközlemény útján is kommunikálunk, hogy a potenciális ügyfeleket a médiumokon keresztül is tájékoztathassuk.

A TVnet Kft. minden egyes kampányát és akcióját egy felmérés előzi meg. Így volt ez az ADSL3G+ esetében is: az internetfelhasználók körében végzett felmérés az mutatta, hogy a megkérdezettek 95%-a rendelkezik aktív, havidíjas telefonvonalal, de közülük 80% támogatna egy telefonvonal nélküli internetes előfizetést. A felmérés eredményeire alapozva tehát elsősorban a – telefonvonalal még rendelkező – potenciális ügyfeleket szeretnénk megszólítani kampányunk: „ADSL internet telefon-előfizetés nélkül.”

Azoknak pedig, akik nem rendelkeznek havidíjas vezetékes telefonvonalal (de szeretnék telefon-előfizetés nélküli ADSL-hez jutni), kínáljuk azt a konstrukciót, amelyet jelöl reklámjaink apró betűs része, és a – cikkben idézett – sajtóközleményünk is egyértelműen elmagyaráz: a telefonvonalal nem rendelkezőknek azért szükséges néhány hónapra havidíjas telefonvonalra előfizetniük, mert az ADSL-technológia kiépülésének alapfeltétele a telefonvonal megléte, azonban a kiépülést követő-

en azonnal lemondható a telefon-előfizetés, ha a telefonszolgáltatóval határozatlan idejű szerződést köt az ügyfél. Az árelőny ebben az esetben is megvalósul, hiszen még így is nagyobb az előfizető megtakarítása, mint azoké, akik esetleg már évek óta csak az internet miatt fizették a havi telefon-előfizetési díjakat.

A közterületi reklámok sajátosságából fakadóan nincs lehetőségünk oly részletesen kommunikálni az akcióit, mint ahogyan azt a – Computerworld szerkesztőségéhez is eljuttatott – közleményünkben tettük. De miután a közterületi reklámok betöltötték funkciójukat, a figyelemfelkeltés, a csilloggal jelölt apró betűs hivatkozások (a TVnet weblapja is) kellő információval szolgálnak a leendő ügyfeleknek a további tájékozódáshoz. Ügyfélszolgálatos tapasztalataink alapján elmondhatjuk, hogy a betelefonálók rendelkeztek a szükséges információkkal, sőt, az ADSL internettel rendelkezők már számítottak is új szolgáltatásunkra.

Köszönettel vesszünk minden egyes észrevételt, és ha az kritikái, ügyfelek belőle tanulni. Elismerjük, ha hibáztunk, de úgy érezzük, ebben az esetben nem ez történt.

Köszönjük a lehetőséget, hogy a félreértés tisztázása során lehetőséget kaptunk arra, hogy potenciális ügyfeleink mellett megszólíthatunk egyéb – telefonvonalal nem rendelkező – célcsoportokat is kommentárunkkal, és örülünk, hogy bár nem egyedüliek jelentkeztünk a magyar piacon „fapados” internetünkkel, mégis kiemelt figyelmet szenteltek ügyünknek.

TVnet Kft.
Ifj. Lengyel Tibor
igazgató

VÉLEMÉNY

Ha szerver, akkor drága?

A szerver sok helyet foglal el, nehéz, hangos, légkondit igényel, és ami még ennél is fontosabb: drága!

Ezek az avatlatlan vezetők számára a szerverek legfontosabb ismérvei. Nyilván sokszor felmerül, hogy miért kellene megint újabb szervert vásárolni milliókért, és egyáltalán, mitől is több egy szerver, mint egy asztali gép? No persze réges-rég, amikor még az asztali gépeken zöld-fekete monitorok voltak, egy közepes vállalatnál pedig összesen négy megabájt memória volt „felhalmozva”, akkor könnyen belátható bárki: a két megabájtú tárral rendelkező gép sokkal több, mint a 640 kilobájtú rendelkező asztali társa, s így persze sokkal drágább is.

Ahogy telt az idő, az arányok fordultak: egy egyszerű otthoni PC már sokszor nagyobb teljesítményű, mint az egy-két évvel ezelőtt mérlegdrágán vásárolt „szerver” teljesítménye.

A gond akkor kezdődik, amikor az „avatlatlan” megnézi az árlistákat, előveszi az alapműveletes számológépet, és nekilát: 8 gigabájt memória, két processzor, egyenként két maggal, terabájtnyi merevlemez, csodaház, DVD-író... És bárhogy is összegyűzi, töredéke jön ki annak, mint amit a múlt héten kellett vennie, és ráadásul az „összerakott” gép teljesítménye messze felülmúlja a behemótét.

Az elismert logóval felfegyverzett gyártók (és összeszerelők) legnagyobb érve a szerver típusú szerver vásárlásához az, hogy azok a gépek megbízhatóbbak. Felmerül persze a kérdés, hogy egyfelől ez számokban kifejezve egyáltalán számít-e, és az esetleges leállásoknál egyáltalán hardverhibára kell-e számítani, vagy arra, hogy az internetszolgáltatónak jár lesz, beazik a telefonvonal, lefagy az operációs rendszer...? S vajon a „szerverekbe” az alkatrészeket, processzorokat, memóriákat, merevlemezeket más anyagból gyártják-e? Mert egy tízszeres szorzóért már bármiből elő lehetne állítani... De nem. Ugyanaz a processzor, ugyanaz a memória, de legalább egy vastkosabb ház jár az egészhez.

A kiabrándító az, hogy mára már az asztali gépek teljesítménye is olyan meggyőző, hogy botor dolog egy felső kategóriás szerverre bízni ugyanazokat a feladatokat, amelyeket néhány évvel ezelőtt az akkori gép is kiszolgált: merthogy az üzletvitel nem változott, a szoftverek nem lassultak annyit, ám a hardverek elképesztő mértékben gyorsultak. Hiába lehet nyolc darab kétmagos processzossal ellátni egy gépet, amikor már a 8 évvel ezelőtti is megfizethető számítási kapacitás elegendő a több ezer felhasználó levezetésének, ügyvitelének kiszolgálására (kivéve persze, ha azóta nagyságrendekkel több felhasználóval kell megbirkózni, ami azonban ritka).

Pusztán tehát számítási kapacitásért venni egy gépet, hacsak nem időjárás-előrejelést szeretnénk végezni, nem tűnik ma logikus lépésnek. Egy egyszerű, redundáns merevlemez-

zel felszerelt, kétmagos „asztali” gépet már 200 ezer forint alatt be lehet szerezni, és nem is túl könnyű olyan feladatot kiadni egy ilyen gépnek, amely huzamosabb időre lekötne.

Ha nem a megbízhatóságért, és nem is igazán a teljesítményért, akkor vajon miért veszünk még mindig szervergépeket? A valóság az, hogy egyre kevésbé veszünk! Az IDC felmérése szerint a trendek azt mutatják, hogy a vállalatok egyre kevésbé hajlandók drága szervereket venni, sokkal inkább a belépőkategóriában keresik a megoldásokat: a 25 ezer dollár (körülbelül 5 millió forint) alatti szerverek piaca 6,2 százalékkal nőtt, míg a 25–500 ezer dollár közöttieké (100 millió forintig) 3,5 százalékkal esett. Az ennél drágább szerverkonfigurációk piaca pedig megdöbbentően sokkal, 6,9 százalékkal zsugorodott az elmúlt egy évben világszerte!

Úgy tűnik tehát, hogy az „avatlatlanok” felvették az asztalról a hirdetési újságot, kinyitották, bepötyögtek az ott látható árakat a számológépbe, és kijött: a belépőkategóriás szerverek (akár márkásak, akár hazai cégek szerelik össze)

„A gond akkor kezdődik, amikor megnézi az „avatlatlan” az árlistákat, előveszi az alapműveletes számológépet, és nekilát: 8 gigabájt memória, két processzor, egyenként két maggal, terabájtnyi merevlemez, csodaház, DVD-író...

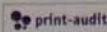
meg mindig bőségesen elegendők az adott feladatokra. Még úgy sem érik el nagy testvéreik árszínvonalát, hogy ha kettőt vesznek belőle, és „meleg tartalékként” folyamatosan futtatják (az ilyen konstrukció megbízhatósága legalább olyan jó, mint az „igazi”, drága szerverké).

Ha mindenkinek a saját zsebéből kellene szervert vásárolnia, ezek az arányok még sarkosabbak lennének, de hogyan is várhatjuk ezt el? Hogy ne lenne mindegy bizonyos állami hivataloknak, amikor ügyis a mi pénzünket költhetik? Az elmúlt egy évben talán nem is volt olyan, hardverekre/szoftverekre vonatkozó közbeszerzési pályázat, amelynél ne látszott volna a napnál is világosabban: a beszerzett eszközöket teljesen átgondolatlanul vásárolták. Érdemes lenne megnézni néhány évre visszamenőleg a közbeszerzési értékeket: a százmillió és milliárdos tételek egyáltalán nem ritkák.

(A Vélemény rovatban megjelenő írások tartalmával a szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet.)

Horváth Ádám

IMPRESSZUM	
COMPUTERWORLD	COMPUTERWORLD-Számítástechnika
CI (száma) 0203/0204	Alpha 190 • XXX. oldalai: 12 • XXX. oldalai: 7. sz.
Kiadja	OG Hungary Kft.
REG	1075 Budapest Madách Imre ut. 13-14. A ép.
HU ISSN 0237-7837	Postacím: 1374 Budapest 3, Pf. 578
	Internet: www.idg.hu
Felolós kiadó	Biro István ügyvezető - biro@idg.hu
Lapigazgató	Szigetvári József - jszigetv@idg.hu
Műszaki vezető	Birkus Imre - birkus@idg.hu
Nyomás és kötészet	D-Plus Kft.
	1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Ügyvezető igazgató	Németh László
	Szerkesztőség
Főszerkesztő	Csontos Péter - pcsontos@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes	Dierenkár István - iderenkar@idg.hu
Lapszerkesztők	Egyed Zsóka - zegyed@idg.hu
	Barabás Balázs - bbarabas@idg.hu
Online-szerkesztő	Tököl Gábor - gtokol@idg.hu
Munkatársak	Arkoszlási Gábor - garokoslasi@idg.hu
	Bata László - ibatla@idg.hu
	Csórán Sándor - scsoran@idg.hu
	Horváth Ádám - ahorvath@idg.hu
	Kis Endre - ekis@idg.hu
	Makk Attila - amakk@idg.hu
	Mozsik Tibor - tmibor@idg.hu
	Samu József - samu.josef@idg.hu
	Trautmann Balázs - trau@idg.hu
	Vass Endő - evass@idg.hu
Tipográfia	Béres Gábor - gberes@idg.hu
	Végh Ágnes - avegh@idg.hu
Korrektor	Sz. Endő Judit - jerdos@idg.hu
Szerkesztőségi ügye	Regős Ágnes - aregos@idg.hu
	Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
	Internet: www.computerworld.hu
	e-mail: levelek@idg.hu
	Hirdetésfelvétel
Hirdetési referens	Rodríguez Nelson - rodriguez@idg.hu
	Telefon: 577-4311
Kereskedelmi asszisztens	Bohn Andrea - abohn@idg.hu
	Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
	e-mail: kerrod@idg.hu
	Terjesztés és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató	Bálabencz Mónika - mbalabencz@idg.hu
	Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
	MediaShop: mediashop.idg.hu
	e-mail cím: terjeszt@idg.hu
	Marketing
PR-munkatárs	Kovács Judit - jkovacs@idg.hu
	Konferencia
Rendezvény szervező	Balogh Ninetta - nbalogh@idg.hu
	Náhóczy Henrietta - hinahoczy@idg.hu
	Jogi közlemények
	Szerkesztőségünk a közírókat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.
	A COMPUTERWORLD-ban megjelent valamennyi cikk eredetiben vagy fordításban, minden megjelölt képet, táblázatot stb. szerzői jog véd. Bármilyen másodlagos terjesztés, nyilvános vagy zárt felhasználás kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.
	A hirdetésért a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.
	Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk
	A lapot a Lapker Rt., alfonatti terjesztők és egyes származékosítékkal szaktársak terjesztik. Előfizetői a kiadó terjesztési osztályán, az terjeszt@idg.hu címen, a postai felhívással (06-90-444-4444, lapker@lapkerpostaja.hu , fax: 303-3440) előfizethet, díj egy évre 14 040 forint, név évre 7020 forint, negyed évre 3510 forint.
	A COMPUTERWORLD az IDG-hoz, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz tartozik, amely 86 országban több mint 300 nyomtatott és 400 online kiadványt jelent meg. Az IDG lapjai több mint 120 milliárd olvasóval világszerte. Belső hírszolgálatunk az IDG News Service információt az IDG terjesztésével folyamatosan frissít.
	Lapunkat a MAFESZ elnöksége
	Ötvenedik születésnapjára a Nemzeti Média- és Hírközlési bizottság felajánlta.

ESEMÉNYNAPTÁR

SZEPTEMBER 12. - SZEPTEMBER 19.

Szeptember 12. Budapest • Biztonságosan elérhető információ www.mesatrend.hu

COMPUTERWORLD TRÉNING

Szeptember 13. Budapest • Flash-ismertek haladóknak konferencia.computerworld.hu

Szeptember 14. Budapest • X. Telecom Liberalizáció Konferencia www.csbk.hu

Szeptember 14. Budapest • Testre szabott integrált vállalatirányítási rendszerek kis- és középvállalatoknak 5. rész - workshop www.alias-arbit.hu

Szeptember 14. Budapest • Etarget: Minimális befektetésért maximális elvárások www.atarget.hu

Szeptember 17. Tihany • SAP Tihany 06 www.saa.hu

Szeptember 19. Budapest • IBM SOA Architekt Találkozó www.ibm.hu

TOVÁBBI ESEMÉNYEK

www.computerworld.hu/esemenynaptar

Esemény

Négy internetes megatrend

- Az 1990-es évek elején megérettük, hogy az internetkor-szak beköszöntével fontos változások kezdenek kialakulni, s hogy az internet meg fogja változtatni az élet minden területét, kihát a munkára, a tanulásra. Azt látjuk azonban, hogy az internetkor-szak kezdeti ígéretei napjainkra válnak valósággá - mondta bemutatózó sajtótájékoztatóján Papp István, a Cisco Systems Magyarország új ügyvezető igazgatója. Az új vezető szerint az internet világában négy meghatározó trend várható: digitalizálódással ma bármilyen analóg tartalom - szöveg, adat, fotó, film, zene - elérhető. A virtualizáció révén a digitális tartalom könnyen, olcsón és gyorsan terjeszthető. A mobilitás lehetővé teszi, hogy e tartalmak bárhol, bármikor elérjünk. A megadott megatrend pedig mindezen digitális tartalom személyessé válása: vagyis a felhasználó maga határozza meg, hogy

milyen információt, milyen formában, mikor akar megnézni, fogadni, illetve a virtuális térben maga is közlővé válni.

Az ügyvezető igazgató a Bell Research Magyar Infokommunikációs Jelentéséből idézett: a 250-nél több alkalmazottat foglalkoztató vállalatoknál a helyi LAN-hálózatok már teljesen elterjedtek (97 százalékuknál van), kedvező az arány a középvállalatok (50-249 alkalmazott) körében is, 81 százalékuknál van helyi hálózat. A kisvállalkozások (1-49 alkalmazott) esetében ez az arány 40 százalék, a közszféra pedig alig előzi meg a kisvállalatokat a maga 43 százalékos arányával.

Papp István a sajtótájékoztatót ismertette a Cisco új stratégiai terveit, erről bővebben a *Computerworld 36-os számában* olvashattak. **▼/m**

SZEMÉLYI HÍREK

Tari Róbert

Szeptember elejétől Tari Róbert (34) tölti be a SaveAs Rt. kereskedelmi igazgatói pozícióját. Tari Róbert e minőségében a hosszú távú értékesítési stratégia kidolgozásáért, bevezetéséért és alkalmazásáért, a cég külföldi piaci forgalomnövekedéséért felel.

Lengyel Tibor

Szeptember elejétől az Euroexpert Holding Zrt. cégcsoport bővülése miatt *új Lengyel Tibor* tölti be az újabb vezérigazgatói pozíciót. Feladat- és hatáskörét a továbbiakban megosztja édesapjával, *Lengyel Tiborral*, aki 1995 óta az Euroexpert Holding elnök-vezérigazgatója.

LEVELEZÉS

Tisztelt Olvasóink!

Továbbra is várjuk kérdéseiket, felvetéseiket és véleményüket a levelek@idg.hu címre.

A napokban fedeztem fel Webcast Library szolgáltatásukat, s elnyerte a tetszésem. Viszont az előadások szűrése során észrevettem egy problémát. Valójában logikus a működés, legfeljebb engem zavar. Meghatározom például azt a szűrési feltételt, hogy vállalatoknak szóljon biztonsági megoldásokról. Erre nem ad ki semmit. De ha azt mondok, hogy bárkinek szólhat, akkor több előadást is találok. Nem lenne esetleg logikus a „bárkinek” kategóriába tartozó előadásokat a többi csoportban is megjeleníteni?

Üdvözléssel: T. Ottó

Kedves Ottó!

Érdekes felvetés. Köszönjük! Hamarosan átoldozzuk a rendszert - az igényeknek megfelelően! **AG**

Kalifornia: törvénnyel a felhasználói butaság ellen? című online hírünkre reagálva Dzee egy igen érdekes történetet osztott meg velünk.

Megrendeltem az ADSL-t és vártam, hogy bekössék. Már előzőleg eldöntöttem, hogy WLAN-ozni fogok, ezért beszereztem a Wi-Fi routert is. Konfiguráltam, hogy minden készen legyen, mire ideér az ADSL-modem. Legnagyobb csodálkozásomra kiderült: budapesti kertvárosi környezetemben 4 hálózat is elérhető, amelyből mindössze csak 1 védett. A legnagyobb meglepetés akkor ért, amikor az egyik nem védett hálózatra csatlakozva, az ott lévő számítógépek egyikén az egész merevlemez megosztva találtam. Nem éltem vissza a helyzettel, de úgy látszik, kis hazánkban sem ügyelnek eléggé a biztonságra.

Érdekes történet! Talán nagyobb odafigyeléssel lehetne a helyzetet változtatni. **AG**

PayPal-konvertibilis lett Magyarország című hírnket (http://computerworld.hu/hirek_hir.php?id=42163) Pataki István a következőképpen kommentálta:

Nagyon veszélyes lesz PayPalon pénzt fogadni. Csak annyit mondok: „chargeback”.

Megszívlelendó tipp! (A szerk.)

ONLINE AJÁNLÓ

Honky-Tonk Women

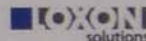

www.veresegyhaz.hu

Veresegyházról a legtöbb embernek az egykor szebb napokat is megérett Zizi Labor formációt kísérő asszonykórus jut eszébe. Magáról - az egyébként csodálatos - településről nem sokat tudnak... még. Persze nem a várost akarjuk magasztalni, hanem a honlapjára szeretnénk felhívni a figyelmet, amely ha vizuálisan nem is, tartalmában megfelel az általános elvárásoknak. Az oldal segítségével mindenki könnyen megismerheti a települést. Az oldalon többek között részletes, navigálható térkép van, további információk a hivatalos és kevésbé hivatalos szolgáltatásokról, a szórakozóhelyekről és kulturális intézményekről. **▼**

ÉRTÉKELÉS

Tartalom	██████████
Megjelenés	██████████
Releváns	██████████

A LOXON Soluzioni Kft. hazai és külföldi banki ügyfeleknek hitelrester kapcsolódó, valamint kockázatközvetítő szolgáltatásokat nyújtó 50 fős szoftverfejlesztő, Magyarországi és regionális ügyfelek a régió piacvezető pénzintézetei, többek között: Raiffeisen Bank, MKB Bank, K&H Bank, CIB Bank, Banca Commerciale Romana, HVB Bank, OTP Bank, Hertha Bank.

A Development csapat a cég által készített szoftvertermékek és egyéb fejlesztési szolgáltatásokkal járó hivatalos szellemi, state-of-the-art eszközök felhasználói informatikai megvalósítását végzi. Felkészült csapatunk tapasztalt, motivált, az informatikai piac fejlődésének élvonalán lévő szakemberekből áll.

System Architect/ Java Developer

pozíciót kínálunk.

Elvárások

- Informatikai, minikál feladatok végrehajtása
- Szoftverfejlesztési gyakorlat Java, J2EE architektúrákban
- Önálló gondolkodás, problémamegoldó készség
- WebSphere, Oracle IAS, WebLogic alkalmazászervek, valamint Oracle és DB2 adatbázis-szoftver-ismertek előnyt jelentenek
- Friss diplomás szakemberek jelentkezését várjuk

Ami nyújtunk

- Versenyképes juttatás
- Részvétel elvonalbeli szoftverfejlesztési létesítésekben itthon és külföldön
- Munkavégzés magasan képzett, fiatal, szimpatikus csapatban
- Folyamatos fejlődési lehetőség (továbbképzések, tréningek, szakmai fórumok)

Pályázni lehet

- Részletes szakmai önéletrajzzal
- A pályázatokat az office@soluzioni.foxon.hu e-mail címre várjuk a pozíció megjelölésével.

Felmérés Számítógépek Kelet-Európában

A negyedik alkalommal megjelenő Oracle Grid Index idén első ízben ad áttekintést a cseh, a magyar, a lengyel és a szlovák vállalatok számítógépekkel kapcsolatos felkészültségéről.

A tanulmány alapjául szolgáló felmérést minden évben a Quocirca piacutató cég készíti el az Oracle megbízásából. A legfrissebb, 2006 áprilisában zárult felmérés során a Quocirca világ-szerzte 1466 interjút folytatott befolyásos informatikai vezetőikkel, akiket a számítógépekkel kapcsolatos ismereteikről, véleményükről és a technológia hasznosításáról kérdezett.

A Quocirca szakemberei ezúttal is több mint ötven mutatószámból összeállították az Oracle Grid Indexet, amelyek az alapvető felkészültség, az érdeklődés és a konkrét ismeretek, illetve a bevezetési életciklus aktuális szakaszának vonatkozásában értékelik a megkérdezett vállalatok teljesítményét egy-egy tízig terjedő skálán. A most vizsgált időszakban a mutatószámok értékének mindegyike szinte valamennyi régióban

emelkedett. A technológiát egyes területeken szerényebb mértékben használó szervezetek száma 10-ről 40 százalékra nőtt. Idén a megkérdezett vállalatok mintegy 70 százaléka valamely területen már használ számítógépet, s ez jelentős előrelépés az előző ciklus 19,5 százalékos eredményéhez képest.

Európán belül egyre kiegyensúlyozottabbá válik a gridechnológia elterjedtsége. A dél-európai országok gyorsabb ütemű fejlődésével az elmúlt időszakban csökkent a Grid Index mutatószámok közötti különbség a régiókn belül. A kelet-európai térség összesített 4,4-es mutatószáma azonban nemzetközi összehasonlításban a legalacsonyabbnak számít, amely elsősorban a technológia alkalmazásában tapasztalható lemaradásnak, valamint a részmutató 1,5-ös értékének köszönhető. A többi mutatószám viszont arra utal, hogy a térség vállalatai elméleti téren igen jól felkészültek: 6,7 pontos eredményük alig marad el a 6,9 pontos globális átlagtól. **FKL**

INFORMATIKAI
BIZTONSÁG NAPJA

Palace MOM Park Mozi
2006. szeptember 26.

EGYEDÜLÁLLÓ ALKALOM, HOGY IDÉN ISMÉT
KONZULTÁLJON A SZAKMA ÖSSZES KÉPVISELŐJÉVEL!

Kiemelt meghívott előadók között:

Marcus J. Ranum, a proxy tűzfal megalkotója, világhírű biztonságtechnikai szakértő
John K. Davies, a Brit Kormányzat szakértője
Guy Lifshitz, az EU ipari rendszereit vezérlő hálózatok biztonsági szakértője

Többek között "Küzdőem az újszerű fenyegetettség ellen", "Hálózat és az infrastruktúra biztonsága" témákról szakmai előadásokat hallgathat meg a támogatók szakértőitől.

Részvételi szándékát kérjük, jelezze minél előbb weboldalunkon, ahol bővebb összefoglalót is talál a konferenciáról és az előadásokról!
A támogatók jóvoltából a részvétel idén is ingyenes!

www.itbn.hu

Várjuk érdeklődését az info@itbn.hu e-mail címen,
valamint a /30/ 474-8975 info-vonalon!

Az előadások látogatásával CPE pontok gyűjthetők (ISACA, (ISC)²).

37010

Védnök: Médiatámogatók:

CÉGINFO HÍRMOZAIK

Szófiába készül az ITware négy munkatársa, hogy részt vegyenek a Berkeley Egyetem és az Intel innovációs versenyén. Fejlesztették a maga nemében egyedülálló: valós időben szolgáltat adatokat orvosoknak, ügyintézőknek és ügyfeleiknek, hogy a hosszúságos és felesleges várakozásokat elkerülhessék. A Rapiadiary rendszer figyeli az ügyintézők sora hosszát, és a felhasználóknak valós időben javasol bejárási útvonalat, adott esetben sorszámozatot oszt. A rendszer központi eleme egy adaptív modellt alkalmazva megjelöli a sorban állók számának alakulását a különböző helyszíneken, és így a felhasználót oda tudja irányítani, ahol éppen a legkevesebbet kell várnia. **▼**

A Novell és a Lenovo együttműködési megállapodása jóvoltából a Lenovo ThinkPad T60p noteszgép mostantól hivatalosan is támogatja a SUSE Linux Enterprise Desktop 10 (SLED 10) operációs rendszert. A két cég közösen dolgozott azon, hogy a SLED 10 együttműködjön a noteszgép összes komponensével. Az Linux-képes ThinkPad T60p mobil munkaállomás támogatja a meleg és a hideg dokkolást a SUSE Linux Enterprise Desktop 10 futtatása közben, akár 4 gigabájt memóriát is kezel, továbbá számos ThinkVantage technológiát tartalmaz. **▼**

Az IDC piacutató cég 2005-ös adatai alapján az HP-nek van a legnagyobb részesedése az osztott rendszerfelügyeleti szoftverek globális piacán. Az IDC vizsgálatából kiderül, hogy a 14,5 százalékos 2005. évi részesedéssel az HP már harmadik éve vezet ezen a területen, emellett az osztott teljesítmény- és rendelkezésreállás-felügyeleti szoftverek kategóriájában a piaci részesedés és szoftverlicenc-árbevétel szempontjából is az HP-é az első hely. Utóbbi kategóriában az HP negyedik negyedéve vezet 21,3 százalékos pi-

aci részesedéssel – ez az érték több mint kétszerese a két legközelebbi versenytárs együttes eredményének. A vállalat szoftverlicencből származó árbevételének 9,5 százalékos bővülése meghaladja a kategória 7,9 százalékos éves átlagos növekedési ütemét. **▼**

A Novell elérhetővé tette a Sentinel biztonsági információ- és eseménykezelő megoldásának első saját fejlesztésű frissítését. A megoldáshoz a Novell az e-Security 2006 áprilisi felvásárlásával jutott hozzá, a frissítés kiadása pedig fontos lépés a Novell számára a biztonsági és megfelelőségi tevékenységek valós idejű, teljes vállalatot átfogó, egységesítése felé. A Sentinel a biztonsági és eseményfigyelési, valamint reagálási és jelentéskészítési képességek segítségével teljes mértékben együttműködik a Novell platformjával, többek között a SUSE Linux Enterprise Server rendszerrel és a személyazonosság-kezelési megoldásokkal. **▼**

Sikerrel zárult a Dunakeszi Teniszkлуб által életre hívott országos ifjúsági teniszevénység, amelynek fő támogatója a NEXON volt. A humáninformatikai tevékenységéről ismert cég a gyermekek sportra nevelésének fontosságát szem előtt tartva döntött úgy, hogy támogatója lesz az ifjúsági teniszevénységnek. A Magyar Tenisz Szövetség versenynaptárába is bekerült 2 napos NEXON Kupára az ország minden tájáról érkező nevezettek, a versenyen összesen 92 induló vett részt. Jövőre a tervek szerint a versenyen a határon túli magyar gyerekek is indulhatnak. **▼**

Augusztus 31-én átadták a HVG Online által meghirdetett Golden Blog 2006 verseny fődíját, egy ASUS notebookot, amelyet a tavalyi évhez hasonlóan a Panda Software Hungary ajánlott fel. Az eszközt a Marketing Commando nyerte el, s rögtön fel is ajánlotta a Heim Pál Gyermekórház javára. **▼**

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre figyelemmel követni az IT-szakma legfrissebb eseményeit, ha szeretné, hogy a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljussanak az Ön cégével kapcsolatos információk, ne habozzon: regisztráljon a ceginfo.computerworld.hu oldalon!

Computerworld Céginfo – Tudjunk többet egymásról!

Üzlet Az S&T a Unitis új tulajdonosa

A Unitis Rendszerház Zrt. részvényeit 100 százalékosan felvásároló új szakmai befektető az S&T System Integration & Technology Distribution AG. [írta: Kis Endre]

A Unitis a nagyvállalatok SAP-rendszereinek kiépítése mellett üzleti tanácsadói és egyedi alkalmazásfejlesztői tevékenységéről, informatikai infrastruktúra megoldásairól, létesítménygazdálkodási és mérnöki rendszerek megvalósításáról, továbbá pályázati koordinációs tevékenységéről ismert. A két vállalat szolgáltatásainak palettája és ügyfélportfóliója így előnyösen kiegészíti egymást. Ezek a szinergiák az S&T Magyarország Kft. és a Unitis Rendszerház Zrt. integrációjával jól kiaknázhatóvá válnak.

– A Unitis megvásárlásával a bécsi tőzsdén jegyzett S&T csoport egy újabb területen erősíti meg jelenlétét az SAP-piacon, méghozzá a régió egyik

legfontosabb piacán, Magyarországon, ahol az IT-szolgáltatás egyik vezető szereplőjévé válhat – mondta Christian Rosner, az S&T AG vezérigazgatója.

Az S&T csoport termékeportfóliója üzleti megoldásokból, nagyvállalati rendszerekből és menedzselte szolgáltatásokból áll, a kelet-közép-európai térség vezető informatikai megoldás

Christian Rosner, az S&T AG és Varga László, a Unitis Rendszerház Zrt. vezérigazgatója

dásszállítója és szolgáltatója Svájtól Oroszorszáig tizenkilenc országban képviselteti magát leányvállalataival.

A Unitis szolgáltatásai jellemzően az

üzleti megoldások csoportjába illeszkednek. Az akvizíció eredményeként a Unitisből az S&T-hez csatlakozó 110 fővel több mint 700-ra növekszik a régióban a szoftvermegoldások üzletágban foglalkoztatottak száma, az S&T magyarországi létszáma pedig meghaladja a 160 főt. Az S&T korábbi akvizícióihoz hasonlóan a Unitis menedzsmentje továbbra is aktív szerepet vállal az üzletmenet továbbvitelében, előmozdításában, s a vállalat eddigi tulajdonosai az új cég vezetőségének is meghatározó tagjai lesznek.

A Unitis menedzsmentje nagy lehetőségként és kihívásként tekint az akvizícióra. Az egyesülés jelentős mérőföldök a társaság számára, mivel olyan stabil pénzügyi hátterű, nemzetközi céges csoport tagja lesz, amely jól ismeri a régió és az egyes kelet-közép-

európai országok helyi sajátosságait. A Unitis előtt – e nemzetközi vállalatcsoport meghatározó részeként – minden eddigienél nagyobb üzleti lehetőségek nyílnak.

– A Unitis vezetői személyes elkötelezettséget érznek az iránt, hogy az új keretek között továbbvigyék mindazokat a megkülönböztető értékeket, amelyek jelenleg és jövőbeni ügyfelek számára kiemelkedően fontos hozzáadott értéket képviselnek

– mondta Varga László, a Unitis vezérigazgatója, az S&T Magyarország leendő vezérigazgatója. – A nemzetközi normák szerint felépülő vállalati kultúra elemeit számos külföldi projektünk megvalósítása során már korábban is alkalmaztuk. Egy nemzetközi vállalatcsoport tagjaként ezek az elemek most napi szinten is belső működésünk szerves részévé válnak. Biztos vagyok benne, hogy ennek a fejlődésnek az eredményeit ügyfeleink is megelégedéssel fogadják majd. ▽

A Unitisből az S&T-hez csatlakozó 110 fővel több mint 700-ra növekszik a régióban a szoftvermegoldások üzletágban foglalkoztatottak száma.

IFA: formátumok harca

folytatás az első oldalról >>>

A Toshiba a kiállításon jelentette be, hogy idén ősszel két HD DVD-lejátszó modellt is megjelentet Európában: az 599 eurós modelljét, a HD-E1-et már novemberben, a 899 euróba kerülő HD-XE1-et pedig egy hónappal később. A modellek nemcsak a HD DVD formátumot támogatják, hanem a DVD és a CD formátumot is. A különbség az, hogy a drágább verzió az 1080p nagy felbontású formátumot támogatja, míg az olcsóbb a valamivel gyengébbnek tartott (bár a jelenlegi tévéfelbontásnál jóval látványosabb) 1080i-t. Az XE1-nek olyan funkciója is lesz, amellyel a jelenlegi felbontású videojelet feljavitja HD-közeli minőségűvé – igaz, ehhez az kell, hogy a képet a HDMI (high-definition multimedia interface) csatlakozáson keresztül nézzük. Egyébként több filmstúdió is jelezte, hogy a Toshiba készülékek európai megjelenésére időzítik egyes filmjeik megjelenését HD DVD lemezen, így például az Apollo 13, a Jarhead (Bőrnagyok) és a Lethal Weapon (Halálós fegyver) című filmeket. Egy nappal korábban a Blu-Ray-tábor már bejelentette, hogy az ősz folyamán (valószínűleg november-december táján) több ilyen technológiájú lejátszókészüléket és alkotást dob piacra. Ennél több konkrétum

nem hangzott el, csupán a Philipsről lehet tudni, hogy a BDP9000 típusú készülékét 2007 elején jelenteti meg.

A jelek szerint a Philips egyébként inkább az egészségügyi „kútyúk” piacán igyekszik megerősödni. Rudy Provoost, a vállalat szórakoztatóelektronikai divíziójának vezérigazgatója elmondta: ez a szegmens nagy lehetőségeket rejt magában, tekintettel arra, hogy a 60 év fölötti lakosság aránya az egész világon évente 2 százalékkal növekszik, gyorsabban, mint a Föld populációja. A Philips által fejlesztett egészségügyi elektronikai termékek egyike az az iPodhoz hasonló készülék, amely a bőrre (például karra) csatlakoztatva jeleket küldhet a közelében lévő speciális kijelzőre az illető egészségügyi állapotáról, és javaslatokat is tesz, ha problémát észlel. R. Provoost felhívást is intézett a vállalatokhoz, felsőoktatási és kutatóintézetekhez, hogy csatlakozzanak a „nyílt innováció” kezdeményezéshez, vagyis egyesítsék a tudásukat (és nem utolsósorban pénzüket) új fogyasztói elektronikai termékek kifejlesztésére. A 21. században „egyértelmű öngyilkosság” egy intézmény számára – legyen az privát vállalat vagy közintézmény –, hogy önállóan próbáljon boldogulni – tette hozzá a vezérigazgató. ▽

IDC Business Intelligence Roadshow CEE 2006

Üzleti intelligencia és információtechnológia
ismerje fel ma a színpadon!

2006. szeptember 28., kedd, 9-00
Mihályi Pál utca, Centrum, 1053 Budapest, 2006-09-28

Arany partnerünk
Hyperion
for Business

Észlet partnerünk
INFORMATICA

Eszközfejlesztési partnerünk
Business Objects

Észletpartnerünk
SAS

Médiaszponzorunk
BUSINESS IMPULSE

Előadók:

- Dr. Bögel György, moderátor, CEU Business School oktatója, Debreceni Egyetem docense
- Komáromi Zoltán, ügyvezető igazgató, IDC Magyarország Kft.
- Karen Zubetz, termék marketing igazgató, Business Intelligence, EMEA, Hyperion
- Dr. Monostori László, tudományos igazgatóhelyettes, MTA SZTAKI
- Lesonczai Ferenc, ügyvezető igazgató, Informatico Co.
- Szántó Károly, MIS
- Ofer Akerman, üzleti intelligencia szakértő, Cobrador
- Gödörné Kaló Edit, igazgatóhelyettes, Magyar Nemzeti Bank
- Pályi Ferenc, adószolgálat csoportvezető, Raiffeisen Bank
- Angyal Gergely, adószolgálat csoportvezető, Raiffeisen Bank

Az üzleti intelligencia (Business Intelligence, BI) magában foglalja az adatok elemzését, az adatokból lezárt információk felhasználását, az adatokból lezárt információk felhasználását, az adatokból lezárt információk felhasználását, az adatokból lezárt információk felhasználását.

A rendezvény különösen hasznos az alábbi munkakörök betöltésére számára:

- üzleti intelligencia területi vezető
- üzleti fejlesztési vezető
- alkalmazásfejlesztő
- adatarchiválás felelős vezető
- IT igazgató/IT menedzser
- felővezető
- pénzügyi/üzleti vezető
- projektvezető
- mérési szakember

További információk, printkérés

www.idchungary.hu
Farkas Attila
E-mail: afarkas@idc.com
Telefon: +36 1 473 2373

Online regisztráció: www.idchungary.hu

Új lehetőségek az IKT-szektor fejlődésében

Hotel MENTA

Idén már 13.-ik alkalommal rendezte meg az IVSZ (Informatikai Vállalatok Szövetsége) MENTA nevű menedzser találkozóját. Az idei rendezvény alapvetően az új kormányzatra, illetve annak első 100 napjára koncentrált – így volt ez 4 éve is. Az esemény persze nemcsak az eddig eltelt időszak értékeléséről szól, hanem a kormányzat további terveinek megismeréséről, valamint az IVSZ kormányzatnak szóló „jó tanácsairól”.

A Menta konferenciasorozat egyik legfontosabb célja, hogy az IVSZ-tagvállalatok vezetőit összehozza, elősegítve a hatékony, személyes kapcsolatépítést. A Menta nemcsak egy szakmai fórum a sok közül, hanem az IVSZ tagvállalatainak fontos találkozóhelye, ahol 3 napon át szakmai és szabadidős programok keretében alakulhatnak ki új együttműködések, szakmai kapcsolatok és barátságok. Emellett természetesen az érdekes előadásoknak és a közös gondolkodásnak is nagy szerep jut.

Az első 100 nap

A rendezvény elején a résztvevők a kormányzat első 100 napját tárgyalták. Ezt az alkalmat kihasználva, megkérdeztük a szakembereket, mit szólnak az Országgyűlés május 30-i döntéséhez, miszerint a közigazgatási informatikai feladatok ellátása a Miniszterelnöki Hivatalhoz, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) minden más feladatának ellátása pedig a Gazdasági és Közlekedési Minisztériumhoz (GKM) került. Csáki Zoltán, az IVSZ egyik alelnöke szerint nem szerencsés, hogy nincs minisztériuma az IKT-szakmának. Még annak figyelembevételével sem, hogy az elmúlt négy évben az IHM nem igazán váltotta be a hozzá fűzött reményeket, nem bizonyította be, hogy az informatika területének minisztériumi szinten van létjogosultsága. Pozitívumnak tartja viszont, hogy a feladatok jelentős része a GKM-hez, Kóka János felügyelete alá került.

Kovács Zoltán, az IVSZ elnöke úgy gondolja, hogy az IHM fontos szerepet töltött be az informatika és telekom-

munikáció fontosságának tudatosításában, és jelentős – Európában vezető – eredményeket ért el az informatikai és távközlési szabályozás területén. Az információ társadalom kiszélesítésére vonatkozó kezdeményezéseivel azonban sajnos nem tudott átütő eredményeket elérni, például nem tudott jelentősen javítani a társadalom internethasználati szokásain, a gazdaságban pedig az informatikai eszközhasználat iránti szükségletek alacsony voltán.

Az IKT-terület GKM-be való beolvadása hasznos lehet olyan szempontból, hogy integrálisan kezelje az IKT-t és a gazdaság más szektorait, tehát segíthet abban, hogy erősödjön a gazdaság igénye az informatikai megoldások iránt, valamint a képesség ezek felhasználására is – véli a szakember.

A más szektorokkal való összefüggések kezelése azonban szükségessé teszi az érintett felekkel a szoros koordinációt is, elsősorban a Miniszterelnöki Hivatallal, a GKM-mel, az Oktatási és Kulturális Minisztériummal és a Szociális és Munkaügyi Minisztériummal. Ezért az IVSZ fontosnak tartja, hogy a munkák egyeztetésére koordinációs tanács jöjjön létre, amelyben a piac és a civil szféra is magas szinten képviselteti magát. Ennek a tanácsnak az lenne a feladata, hogy a kormányzat elképzelései mögé részletes és hatékony akciótervet állítson.

Lépések a terhek csökkentéséért

Az IVSZ 2006 júniusában rendezett 2010 konferenciájának egyik fő célja az új kormányzat és az IKT-szektor párbeszédének elősegítése volt. Már itt nyilvánvalóvá vált, hogy az új kormányzat komoly lehetőségnek tekinti az informatikát, mint a kormányzati és közigazgatási hatékonyság növelésének lehetséges eszközt. A szervezet a konferencián definiálni igyekezett azokat az együtt-

működési pontokat, amelyekben hozzájárulhat a kormányzati szándék valóra váltásához.

Másik nagyon fontos téma az Új Magyarország Fejlesztési Terv kidolgozásának folyamata volt, amely történelmi léptékben meghatározta Magyarországot fejlődését az elkövetkező 7 évben. – A most életbe lépett restriktív intézkedések hatása kettős – mondta Kovács Zoltán. – Egyrészt rövid távon javítják a költségvetés helyzetét, másrészt azonban hosszabb távon komolyan veszélyeztethetik a versenyképességet. Emiatt az IVSZ hosszú távú stratégiája, a gazdaság terheinek csökkentésére vonatkozó lépéseket lát szükségesnek. Fontosnak tartja, hogy elinduljon egy olyan program, amely az innovatív vállalatokat adóked-

vezményekkel segíti, mivel ezeknek a vállalatoknak a humán tőke a legfontosabb erőforrása, és ma Magyarországon a magasán képzett munkaerő alkalmazásának terhei kiugróan magasak.

Csúszásban

A folytatásban szó volt még a magyar IKT-piac trendjeiről. Csáki Zoltán szerint a hazai piac követi a nemzetközi irányzatokat, de még mindig tapasztalható némi lemaradás. Ez részben abból adódik, hogy a felhasználók táborának kiszélesedésével mind nagyobb igény mutatkozik a lokalizált megoldásokra, illetve szolgáltatásokra. A nemzetközi vállalatok szemszögéből nézve a magyar piac nem túl nagy, éppen ezért nem is élvez akkora prioritást, mint például a német, nem is beszélve a rohamosan növekvő kínai piacról. Vannak persze ellenpéldák is, ezek közé tartozik, hogy a Microsoft már a termék megjelenése után néhány hónappal piacra dobja a kisebb országok/piacok verzióit is – igaz, itt meg is van a szükséges fejlesztői potenciál. Egyébként a tavalyi Mentának is a magyar IT-piac külső megítélése volt a témája.

Innovációs program

A vállalati innovációs lehetséges forrásai című beszélgetésen az IVSZ innovációs programjáról is szó volt. A vezető gazdaságokban a kutatás-fejlesztés és az innováció az alapja az új, nagy hozzáadott értéket képviselő termékek és szolgál-

tatások fejlesztésének, azaz a versenyképességnek. A mai magyar gazdaság egyik fő problémája az átállás az olcsó munkaerőből adódó versenyképességről az értéktéremtéstől adódó versenyképességre, és az elmúlt 15 év „innovációs közgondolkodásának” alakulása.

Az IVSZ 2005–2007-es stratégiájában az Iparágfejlesztés téma egyik prioritása az innováció és K+F támogatása, amelynek része az innovatív, versenyképes termékek és szolgáltatások kialakítása illetve fejlesztése az (IKT) iparágban, a tagvállalatok közösérdek-központú együttműködésének javítása, hozzájárulás új siker létrejöttéhez, valamint az állam–multi–kkv együttműködés újragondolása innováció szempontból.

Nem csak a 20 éveseké...

A konferencián külön szekció foglalkozott napjaink egyik legégetőbb problémájával, a hátrányos helyzetű állampolgárok esélyegyenlőségének megteremtésével. A munkaerőpiacon lévő 45 év felettiek sok esetben szenvednek a hazai vállalatok diszkriminációjától. Különösen a versenyszférában alkalmaznak szívesebben fiatal, ambiciózus és relatíve alacsonyabb bérért foglalkoztatható munkaerőt.

Az EQUAL Közösségi Kezdeményezés az Európai Foglalkoztatási Stratégia céljaival megegyező, új foglalkoztatási politikák kifejlesztését támogatja az Európai Unió tagállamaiban. Célja a munkaerőpiachoz kapcsolódó diszkrimináció és egyenlőtlenség minden formájának megszüntetése az innovatív módszerek kidolgozása, valamint a nemzetközi együttműködés révén. Az EQUAL program keretében pályázatot nyert az IVSZ, a Magyar Tartalomipari Szövetség (MATISZ), az Informatikai Érdekegyeztető Fórum (Inforum), a Napra Forgó Rehabilitációs Kht., valamint a Hallássérültek Rehabilitációjaért Küzdők Egyesülete (HARKE). A konzorcium az IT-mentor (Információs Társadalom Mentor) projekt megvalósításával igyekszik segíteni a munkavállalás szempontjából hátrányos helyzetűek bekapcsolódását a piac vérkeringésébe.

Az IT-mentor programban résztvevő szervezetek feltérképezik, hogy milyen típusú munkaköröket tölthetnek be a megváltozott munkaképességű és 45 év feletti emberek az informatika szakterületén. Ezután szükséges képzésben, valamint pszichoszociális felkészítésben részesítik őket, majd köztes megoldások beépítésével segítik elhelyezkedésüket a nyílt munkaerőpiacon. ▀

FÓKUSZ

Böngészőben üzleti csomag

Az ingyenes Google Apps for Your Domain nevű szolgáltatás főként olyan kis- és közép-vállalatok, oktatási csoportok és szervezetek érdeklődésére tart igényt, amelyek a jövőben jelentős növekedésre számítanak. A szervezetek már feliratkozhatnak a Google új szolgáltatásának béta verziós kipróbálására. A csomag

tartalmazza a népszerű Gmail (e-mail), Google Talk (azonnali üzenetküldő), Google Calendar (naplár) és Google Page Creator (webszerkesztő) alkalmazásokat. Allítoág még az idén megjelenik majd az alkalmazáscsomag nagyvállalati és kormányzati változata is, ezek azonban már nem lesznek ingyenesek. www.computerworld.hu ▶

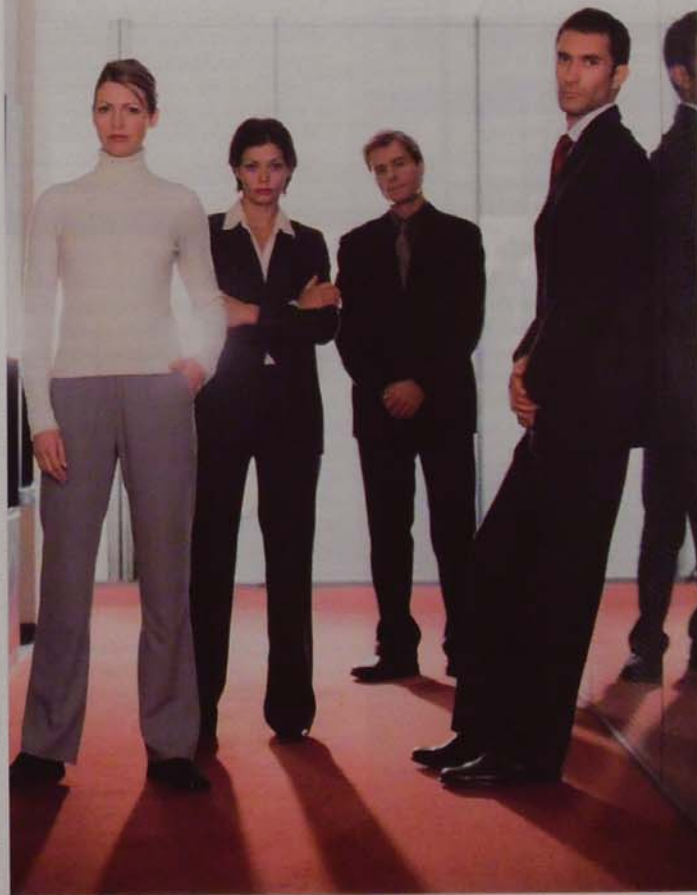
Összeállította:
**HORVATH
ADAM**

Ki ne találkozott volna még olyan esettel, hogy valaki egy munkatársával egy időben – kommunikációs nehézségek miatt – ugyanazt kezdte el csinálni, és emiatt végül nagyon alacsony hatásokkal haladt a munka?

Minél nagyobb egy vállalat, minél nagyobbak az együttműködő csapatok, annál nehezebb a munkákat összehangban tartani. A több mint két főből álló „teameket” már általában muszáj online eszközökkel segíteni. Utánanéztünk tehát, hogyan lehet javítani a kisebb és nagyobb csapatok munkáját.

Kell egy csapat!

Ha kisebb csapatban dolgozunk, ha több helyen, szétszórta irodarendszerben ülnek kollégáink, mindig nehéz feladat hatékonyra, gyorsra tenni a kommunikációt. Bizonyos webes szolgáltatásokkal azonban jóval egyszerűbbé lesz a munka összehangolása.

Web felé

Szerencsére nagyjából az utóbbi egy évben a nagyobb felhasználói tábornak szánt szolgáltatások a web irányába toldódtak el, és megjelentek az asztali alkalmazásokkal már egészen jól összehasonlítható webes „szoftverek” is. Bár ezek fejlesztése még mindig jóval körülményesebb, mint bármely asztali alkalmazásé, ha nagy az ügyfélkör, akkor a fejlesztésbe fektetett többletkiadások bőségesen megtérülnek. A felhasználónak ugyanis tetszik, hogy nem kell telepíteni, konfigurálni szoftvereit: bárhol és bármikor elérhetik őket és a hozzájuk tartozó adatokat!

A kényelmes webes alkalmazások kialakulásához persze az is kellett, hogy a böngészőgyártók többé-kevésbé azonos módon kezeljék az aszinkron lekérdezéseket (közismertebb nevén az AJAX rendszereket; az AJAX-ról lásd [keretes cikkünket](#)).

A szoftverekészítők nem télenkedtek. Újabb és újabb érdekes ötlettel álltak elő, és hogy népszerűsítsék magukat, illetve szolgáltatásukat, a legtöbb ilyen „ötletet” még mindig ingyenesen kínálják. Ezek közül persze sok nem a csapatmunka összehangolásában segít, jó néhány azonban kiválóan használható még nagyobb méretű csoport munkájának segítésére is.

Mivel az AJAX alapú webes alkalmazások fejlesztésének még alig van múltja, az ilyen online alkalmazások az esetek többségében az asztali alkalmazásokat igyekeznek másolni – új ötletekkel nem is nagyon lehet találkozni. Ez idővel nyilván változik majd, csak hogy az új ötletek kidolgozása mindig sokkal költségesebb, mint valamilyen kész, jól bevált módszer másolása. Várhatóan a nagyobb szoftvergyártók fognak majd tehát új, innovatív megoldásokkal előállni (és ha nagyokról van szó, akkor a fejlesztési idő sem lesz rövid).

Naptárak, szövegszerkesztők és egyebek

Addig is itt vannak a már bevált megoldások online változatai. Az egyik legegyszerűbb, de mégis nagyon praktikus funkció az online naptár: abba egy csoport bármely tagja felveheti a csapatnak fontos időpontokat, sokkal könnyebb tehát szinkronizálni a csoport tagjainak a tevékenységét. Az online naptárak egy része igen puritán, a kidolgozottabbaknak azonban olyan többletfunkciói is vannak, mint az automatikus Meeting request – vagyis az e-mail alapú meghívó küldése.

Jóval összetettebb szolgáltatást kínálnak a Word- és Excel-másolatok, vagyis az online szövegszerkesztők és számolótáblák. Érdekeségük, hogy mindenféle trükkös beállítás és konfigurálás nélkül egyszerre többen is dolgozhatnak velük ugyanazon a dokumentumon – például egy szerződés-szöveget egyszerre olvashat és javíthat a jogi osztály és a könyvelő.

A „mindent egybe” típusú lapok – amelyek a teljes csapatmunkát szeretnék segíteni – többnyire mindenből tartalmaznak egy kicsit. Megtálaljuk bennük az állománymegosztás lehetőségét, a naptárt és a feladatlistát is, de kevésbé kidolgozva, mint a többi, különálló alkalmazásban.

Érdekes irányzat, de még csak gyerekcipőben jár az online előadás-fólia típusú

ONLINE CSOPORTMUNKAESZKÖZÖK

„portálok” kialakítása. Ezek egyelőre nem teszik szerkeszthetővé a főliákat, de már most is alkalmasak arra, hogy online, egyszerűen publikálhassuk az előadásvázlatokat, s azokat ilyenformán a világon bárhol véleményezhetik.

A tisztán online lehetőségek mellett sokkal inkább „offline” irányba mennek el a nyílt forráskódú levelezőki-szolgáltatók – azok a levelezés mellett jól kezelik a naptárfunkciókat, a tennivalók listáját és az egyszerű dokumentumokat is.

Cikkünk további részében ezeknek a kategóriáknak a legnépszerűbb képviselőit mutatjuk be.

Online naptárak

A web alapú naptárrendszerek akkor használhatók jól, ha teljes „egységet” alkotnak: az Outlookban ugyanaz látható, mint az online naptárban, és ahhoz még hozzávehető a kollégák naptára is, sőt van valamilyen „közös” naptár is.

Az önálló naptárak manapság már „öskövületnek” számítanak: ki foglalkozna több naptár egyidejű vezetésével – ez több időt emésztene fel, mint amennyit nyerhetnének vele.

A népszerű naptárak között már nehéz választani, és nem is biztos, hogy valamelyik is jobb lenne a többi konkurens szolgáltatásnál. A Google-rajongók és az integrált szolgáltatásban hívók bátran választhatják a Google Calendar-t. Ebben több naptárt is létrehozhatunk, és egyesével beállíthatjuk a naptárak biztonságát, megosztását. Minden naptárhoz külön-külön

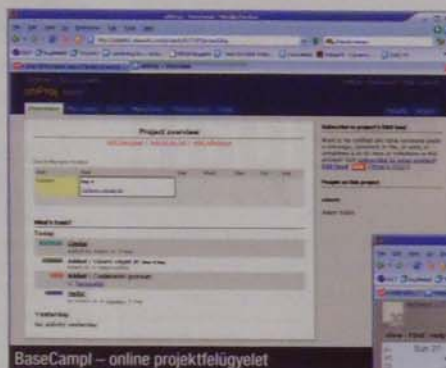
megadhatjuk, hogy kik szerkeszthetik (társ szerzők), és kik nézhetik meg.

A Google Calendar-nak napi, heti, havi, következő 4 napi és Outlook Today jellegű nézete is van (annak Agenda a neve). A naptárbejegyzésekhez egyesével is indíthatunk minifórumot, s az eseményt megvitathatjuk rajta az ugyanazt a naptárt használó társainkkal. A naptárbejegyzések között persze Google módra kereshe-

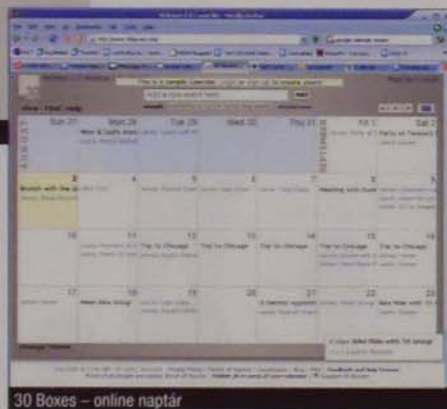
pokát és a hivatalos ünnepeket is. Hiányoltuk a szép nyomtatási lehetőséget: valami kijön ugyan a nyomtatóból, de azt másoknak már nem igazán lehet „mutogatni”.

A 30 Boxes online naptár már inkább a blog hangulatát idézi: egyetlen e-mail cím beírása után a szerző Flickr képei, blogbejegyzései, naptára és az Upcoming.org bejegyzései is megjelennek a miénk között – a 30 Boxes tehát online társadalmat is létrehoz.

Naptárfunkciókban nem olyan „hivatalos”, mint a Google: kevesebb nézete van, a megosztás és az általános, többnaptaras kezelés elmarad a Google Calendar színvonalától. A nyomtatásban a 30 Boxes sem túl erős, de fejlesztői jó ötlettel segítenek bennünket: Outlookban iratkozzunk fel az

BaseCamp – online projektfelügyelet

30 Boxes – online naptár

tünk, de sajnos a Gmail felületről a naptárbejegyzések nem kereshetők közvetlenül (az integráltság tehát nem teljes). Am ha valaki meghívót (Meeting request) küld nekünk, akkor azt egyetlen kattintással felvehetjük a naptárba.

A másik által publikált naptárak között kereshetünk is, például a különböző országok nemzeti ünnepeit minden további nélkül felvehetjük saját naptárunk közé. Bár a „hivatalos” listának nem része a magyar ünnepek listája, ha név szerint keresünk, akkor megtalálhatjuk a névna-

iCal formátumban is elérhető naptárbejegyzésekre, és onnan úgy nyomtathatunk, ahogyan tetszik – és olyan szépet, amilyet tetszik. Milyen kár, hogy Outlook kell hozzá.

Mind a két naptár ismeri az iCalendar formátumot, sőt a Google Calendar-hoz beszerezhetünk egy Outlook-kiegészítést (RemoteCalendars) is: azzal oda-vissza szinkronizálhatjuk a Google Calendar és az Outlook naptárbejegyzéseket.

Online szövegszerkesztés és számolás

Az online szövegszerkesztők között kétségtelenül a Google által nemrégiben megvásárolt Writely a legjobbnak (Computerworld 2006/12. szám). A feltöltött dokumentumok formázása szinte teljesen megmarad, és semmi akadály nincs az egyidejű szerkesztésnek: ha például valaki egy megosztott dokumentumba beleír egy betűt, akkor az néhány másodperc múlva minden másik szerkesztő előtt is megjelenik.

A Writely felületét tekintve leginkább egy lebutított Microsoft Word-höz hasonlít, de ismeri az alapvető, mindenki által ismert formázási elemeket (ha figyelembe vesszük, hogy a felhasználók nagy többsége a Word funkcióinak 90 százalékáról nem is tud, ez bőven elegendő). Van tehát egy olyan, böngésző alapú szövegszerkesztőnk, amellyel minden formázási alapfunkciót használhatunk.

Mivel webes alapú, azért joggal kérdezzük, hogy vajon mennyire gyors? A webes technológiák fejlődésével ez a kérdés már részben értelmetlenül vált ha az alkalmazás AJAX alapú, akkor a felhasználónak sosem kell várnia arra, hogy a változások elmenjenek a kiszolgálóra és valamikor visszajöjjenek az új információk, mivel minden a háttérben történik.

A szövegszerkesztő legnagyobb részét ügyféloldali JavaScript kóddal implementálták, és csupán néhány hívásért kell a kiszolgálóhoz fordulni. Az egyik közölkés a mentés, az internetkapcsolat sebessége tehát csakugyan érdektelen.

Bár a Writely ellenőrizheti a helyesírást, de egyelőre csak angolul. A többi nyelv helyesírás-ellenőrzésének implementálását az idei évre ütemezték a Google fejlesztői – s meglátjuk majd, hogy elkészülnek-e vele.

A Writely funkciói folyamatosan szaporodnak – szinte mindennap lehet valami újdonsággal találkozni. Kényelmes lehetőség például, hogy dokumentumainkat egyetlen kattintással átküldhetjük Blog.com-os blogunkra (ha van ilyen), s azt ott mindenki olvashatja.

A dokumentumokat egyszerűen megoszthatjuk más Writely-felhasználókkal: ők vagy csak olvashatók, vagy írható módban nyithatják meg azokat. Ha írhatják is, akkor minden módosítás naplóba fródiók, néhány kattintással vissza tehát visszajuthatunk a korábbi változathoz.

Az online számológépek implementálása nem olyan „egyszerű”, mint a szövegszerkesztőké, mivel a beszűrhető képletek, számformátumok, automatikus számítások miatt vagy túl sokszor kellene a kiszolgálóhoz fordulni, vagy az ügyfélre kellene igen bonyolult JavaScript kódot írni. Ha tehát a Writely szövegszerkesztő „teljességét” 50 százalékosnak vesszük, akkor az online Exceltől ne számítsunk 20-30 százaléknál többre.

Hogy erről megbizonyosodjunk, négy implementációt is teszteltünk: az iRowst, a Google Spreadsheet-

TECHNOLÓGIA → Mi az az AJAX?

Az AJAX (Asynchronous JavaScript and XML) olyan webes fejlesztési technológia, amely révén a felhasználó által keltett eseményekre (gombnyomás, szövegbevitel, kattintás stb.) válaszul a weblapok úgy frissülhetnek – pontosabban: tartalmuk egy része úgy frissülhet –, hogy közben nem tűnnek el a felhasználó elől (mint a kérés-válasz alapú fejlesztett alkalmazásokban). A háttérben a böngésző ilyenkor aszinkron (nem blokkoló, a futás végéről automatikus értesítő) kéréseket indít; s er-

re az XMLHttpRequest objektum ad módot. Ezt az objektumot először a Microsoft implementálta egy ActiveX-vezérlőként, mára azonban már a Mozilla és az Apple Safari is támogatja. A XMLHttpRequest révén úgy küldhetünk JavaScriptből webes (HTTP) kéréseket egy kiszolgálónak, hogy nem kell a teljes lapnak frissülnie. A válasz megérkezésének a feldolgozása is teljesen a háttérben, JavaScript kódban folyik, vagyis a tartalmat végül speciális szkriptek „cserélik ki”. •

ONLINE CSOPORTMUNKAESZKÖZÖK

TERMÉK → iCalendar

Az iCalendar RFC 2445-ös szabvány naptárbejegyzések adatcserejére; néha iCalnak is. A szabvány definiálja, hogyan kell festenie egy tennivalónak, illetve egy elküldendő naptárbejegyzésnek.

Az iCal formátum jóvoltából a bejegyzéseket „protokollként” küldhetjük, egy WebDAV megosztáson át, vagy SyncML-en át szinkronizáljunk két naptárt közreműködésével.

Az iCal egyébként nem modern szabvány, s adatai nem XML-ben tárolódnak, hanem egyszerű szöveges adatként. Ennek „javításaként” olykor hCalendart használnak – az az iCal XHTML formátumú megfelelője. •

set, a NumSumot és a Numblert. Az eredmény nem lesújtó ugyan, de még van mit tökéletesíteni. Az iRows például gyönyörű grafikonokat kezel, szolgál az Excel egyik leghasznosabb funkciójával, a kijelölt cellák azonnali összegzésével, és van benne némi cellaintelligencia is (ha elhúzzuk a cella sarkánál megjelenő kis + jelet, akkor intelligensen sokszorozza a tartalmat).

A feltöltött Excel-állományokat igen jól kezeli, ám (hiába ígérte a gyártó) az egyidejű szerkesztést nem veszi észre; aki utóljára ment, az nyer. Ez – ha online együttműködésről van szó – gyakorlatilag diszqualifikálja az iRowst.

Mivel a Google többnyire használható megoldásokkal áll elő, nagy érdeklődéssel kezdtük tesztelni a Google Spreadheetet. Az eredmény azonban nagyon kiábrándító volt: magyar ékezeteket, cellaformázásokat nem vesz át a feltöltött Excel-állományból, nem ad lehetőséget grafikon létrehozására, a cellák képletszerkesztése csapnivaló, nincs benne semmilyen cellaintelligencia, és persze az azonnali összegzést sem tudja. Valamelyes vigasz, hogy az egyidejű szerkesztést chat ablakkal megoldva kiválóan kezeli.

A NumSum sem akart tudomást venni az egyidejű szerkesztésről, viszont szép grafikonokat rajzolt Internet Explorerben. Az automatikus összegzésről, a cellaintelligenciáról és a helyes magyar ékezetekről éppúgy le kell mondanunk benne, mint az im-

portált Excel-állomány többi lapjáról: az első látszik, a többit felejtük el.

Az utolsó a Numbler volt a sorban: az egyidejű szerkesztést a Google-hoz hasonló módon jól kezelte, de ez sem tudja, hogy mi a grafikon, az azonnali összegzés és a cellaintelligencia.

Nagyon nehéz tehát a választás az online számológépek között: ha egyszerre szeretnénk tartalmat szerkeszteni, akkor mondjunk le a grafikonokról – és megfordítva.

Csapatmunkaportálok

Az eddigi szigetalkalmazások mind ingyenesek voltak, arra azonban ne igen számítsunk, hogy egy integrált projektfelügyeleti portálnak is mindig ingyenes a használata.

Az online „csapatmunkaportálok” szinte kivétel nélkül ugyanazt tudják: üzenetek gyűjtése, kiküldése, közös dokumentumok/lapok kezelése, feladatlista készítése, események nyomkövetése, közös névjegykártyák kezelése – és persze a naptár funkció.

A BaseCamp az egyik legnépszerűbb projektfelügyeleti portál, és van ingyenes változata is. Az ingyenes változatban azonban csak egy projektet hozhatunk létre és nincs mód benne állománymegosztásra, de ezek nélkül is lehet boldogulni. Legalább ki lehet próbálni, hogy mit nyernénk a full extrás, 149 dollár/havi csomag bevezetésével.

A BaseCampet valamiért nagyon dicsérik, mi is némi elfogultsággal iratkoztunk fel. A belépés után a felület nem okozott különösebb meglepetést: mintha az ingyenes, PHP alapú projektfelügyeleti portálokat látnánk.

Bár a BaseCamp elvileg AJAX alapú, ebből a vonásból nem sokat vettünk észre: hagyományos hivatkozások tucatjai, eltűnő weblapok. Kétségtelenül nem új fejlesztés, de ennél mégis többet vártunk volna.

A „naptár” nem része a rendszernek, helyette Milestones (mérőföldkövek) vannak: azok naptár jelleggel jelennek meg. Az adatokat iCalendar formátumban exportálhatja (erről a formátumról lásd *kezdetes írásunkat*). Ha tehát van

kényelmes asztali naptárszoftverünk, akkor azt érdemesebb az áttekintéshez használni.

Az ingyenes csomagban meglevő üzenetek, tennivalólisták, mérőföldkövek, online szöveges dokumentumok és a chat is jól működött, de a „semi extra” jelző nagyon jól illik a rendszerre.

Az első portál keltezte vegyes benyomások után néztünk meg egy frissebb fejlesztést, a TeamWork Live-ot. Ennek is van ingyenes csomagja, s azt hirdetik, hogy ahhoz 5 megabájt elérhető tárterület tartozik, de belépés után furcsa módon 50-et ír ki a rendszer. A viszonylag kicsi tárterület mel-

ra osztott bejegyzésekkel. Mivel az ingyenes változatban csak egy csapat lehet, azért ez a kettő nem nagyon különbözik egymástól.

A TeamWork Live-ba az összes tipikus funkció bekerült: lehet üzeneteket küldeni (e-mail értesítéssel), közös dokumentumokat és lapokat készíteni, azokat online szerkeszteni, feladatlistát készíteni és a közös névjegykártyákat tárolni. Kellemes meglepetés volt a naptár funkció; elmarad ugyan az önálló online naptárrendszer minőségétől, de szerves része a TeamWorknek, és persze van iCalendar kimenete.

Osszességében a Team Work Live-ot igen jól használható eszköznek láttuk. Ha tehát olyan integrált rendszerre van szükségünk, amelynek összetevői nem kimagaslóan jók ugyan, de legalább egyben van az egész, akkor ez a szolgáltatás jó választás lehet.

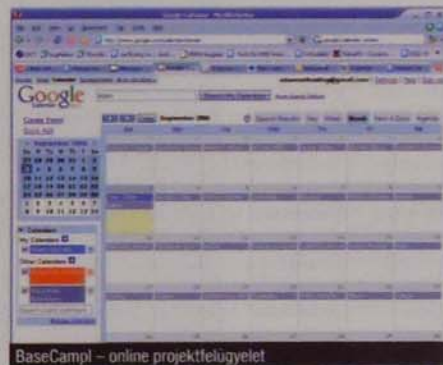
Online előadás-fóliák

Az online előadás-fóliákra egyelőre még nincs könnyen szerkeszthető, portál jellegű megoldás, vannak viszont olyan keretrendszerek, amelyek nagyon egyszerűvé teszik a fóliák HTML-ben való összeállítását és közzétételét.

Az ilyen keretrendszerek közül az S5 a legnépszerűbb: ez HTML/CSS/JavaScript kombinációval készíti PowerPoint-szerű fóliásorozatot. A HTML szerkesztésére nem ad ugyan segédeszközt, de bármilyen szövegszerkesztővel egyszerű felvenni az új fóliákat: az adat HTML-állományban nincs semmilyen különleges bejegyzés, csak a fóliák lábléce, elnevezése és a vázlatpontok. A szerkesztés után az egész állományrendszer feltölthető kedvenc tárhelyünkre, s onnan mindenki megnézheti az előadásvázlatot.

Webes levelezőrendszerek

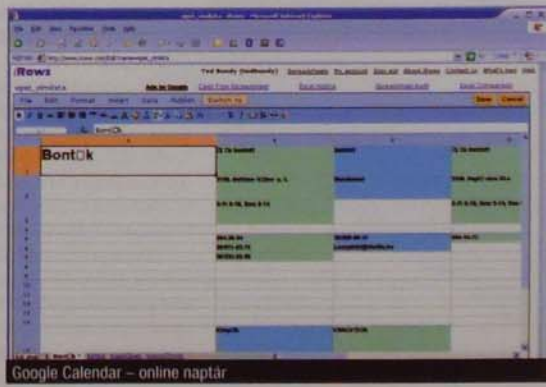
Kétségtelen, hogy a Microsoft Exchange, az IBM Lotus/Domino és a Novell GroupWise is elterjedt és bevált „online csapatmunka rendszer”: a levelezéstől kezdve a feladatlistákon át a naptárig mindent lehet tárolni bennük, sőt ehhez kiváló webes felületet is adnak. Nem biztos azonban, hogy nem lenne érdemes körülnézni az ingyenes, nyílt forráskódú megoldások között, mert a nyílt megoldásokkal elejét vehetjük a licenclési nehézségeknek: bármikorára n0 is mikro-

BaseCamp – online projektfelügyelet

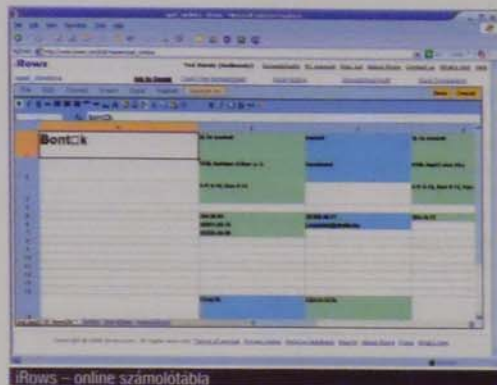
lett még reklámokat is néznünk kell, és csak egyetlen csapatot hozhatunk létre. Úgy láttuk, hogy ez nem is valódi korlátozás, néhányszor tízfős csapatot már jól lehet kezelni az ingyenes TeamWork Live-val is.

Belépéskor a Dashboard fogad minket, és megadja a nekünk fontos változásokat, feladatokat és hasonló aktuális információkat. Egy másik fülön a My Workspace funkciót találjuk: abban megvan az összes velünk kapcsolatos bejegyzés. Emellett helyet kapott a Team Workspace az adott csapat-

Google Calendar – online naptár

ONLINE CSOPORTMUNKAESZKÖZÖK

iRrws – online számolótábla

vállalkozásunk, később sem kell majd törnünk rajta a fejünket, hogy hány licenccet vásároljunk.

A piacon ma két bevált Linux alapú megoldás lehet méltó vetélytársa a „nagyoknak”: a Scalix és a Zimbra.

A Scalix – most a 11-es változatnál tart – valójában a HP OpenMail megoldására épülő rendszer, teljesítmény és megbízhatóság terén nemigen lehet tehát kifogásunk.

A Scalixnek nagyon kellemes vonása, hogy Outlookhoz és Novell Evolutionhoz van kapcsolódási felülete (konnektor), végfelhasználói szempontból tehát alig-alig látszik, ha valamilyen más kiszolgálón már fel is cserélték a rendszert.

A Scalix – és a Zimbra – legjobb tulajdonsága a gazdag AJAX-os webes felület (a Scalixé az Outlook Web

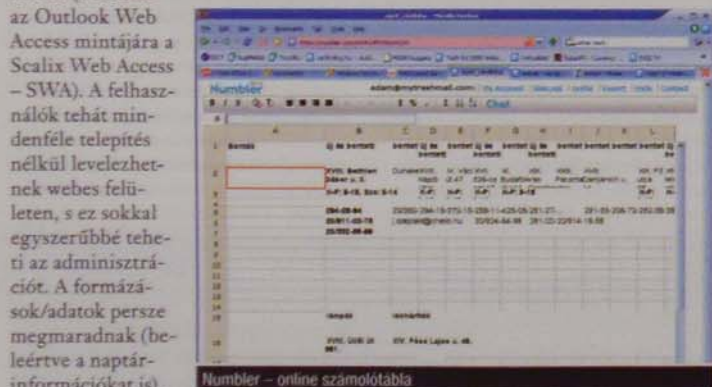
Access mintájára a Scalix Web Access – SWA). A felhasználók tehát mindenféle telepítés nélkül levelezhetnek webes felületen, s ez sokkal egyszerűbbé teszi az adminisztrációt. A formázások/adatok persze megmaradnak (beleértve a naptár-információkat is), mindegy, hogy vastag kliensről vagy webes felületről nézzük a leveleket.

A Scalixet egyszerű feltelepíteni a támogatott Linux rendszerekre, s telepítés után a legtöbb feladatot elvégezhetjük a grafikus felületén, a bonyolultabb, jellegzetesen adminisztratív feladatok (például a biztonsági mentés) azonban a parancssori felületre hárulnak.

lése mind-mind tökéletesen működött. A dolog szépsége, hogy a Windows-ügyfelekre az Outlook konnektort távolról is telepíthetjük (például SMS segítségével), vállalati szinten tehát az Exchange Server Scalixre való cseréje felhasználói oldalról nézve teljesen transzparens lehet.

A rendszer webes felülete ezzel párhuzamosan igen kényelmes, a népszerű böngészőkből (Internet Explorer és Firefox) gond nélkül működött. Kellemes meglepetés volt, hogy működött a „vonszolás” húzd és ejtsd (drag&drop) levelezéssel is; nemigen van tehát szükség „igazi” levelezőprogramok telepítésére.

És végezetül a Scalix változatairól és azok áráról: az ingyenes, Scalix Community Edition kis korlátozás el-

Number – online számolótábla

fogadása árán bárki által használható, ingyenes megoldás; a Scalix Enterprise Edition már némileg gazdagabb funkciókkal ellátott, licenccijás termék.

Az ingyenes változatban legfeljebb 25 prémium felhasználó lehet, s ők például Outlookból is kapcsolódhatnak a kiszolgálóra, közös naptárát/könyvtárakat használhatnak. További korlátozás, hogy a rendszer csak egyetlen

kiszolgálóra, kisebb tehát a hibátűrése. Az Enterprise változat másfelől akár-hány prémium felhasználót kezel, több kiszolgálóra is telepíthető, jobb lehet tehát az üzemkétsége, felhasználónként azonban nagyjából 60 dolláros licencciját kell fizetni (ha sok felhasználóról van szó, akkor persze alku is lehetséges).

A Zimbra Collaboration Suite – az most a 4.0-s változatnál tart –, szintén Linux alapú levelezőrendszer, és (a hagyományos elérési módok mellett) gazdag AJAX alapú webes felülete van.

A Zimbrának háromféle változata ismeretes: a Network Professional Edition, a Network Standard Edition és az Open Source Edition.

Sajnos licenccelésének megszorításai szigorúbbak, mint a Scalixéi, az ingyenes változatból például egyetlen felhasználó sem kap Outlook konnektort, online biztonsági mentést és visszaállítás, fűrtözést (nagy üzemkétséget), mobiltelefonos szinkronizációt vagy bármiféle támogatást.

Ezek közül a legfajóbb persze az Outlook-támogatás és a mobilis szinkronizáció hiánya – pedig éppen ezekkel a szolgáltatásokkal lehetne készíteni a felhasználókat a teljes változat beszerzésére.

De bármelyik Zimbra változatot használjuk is, mindegyik webszolgáltatásokra alapul, és csakugyan jól, egyszerűen továbbfejleszthető. Az ilyen kis bővítmények – a Zimletek – nagyon hatékonyan összetett megoldással egészíthetik ki az egyszerű levelezést – például a beérkező e-mailekhez (ha azokban van irányítószám egy megrendelésből) automatikusan előkeresheti a térképet. A Zimletek fejlesztése viszonylag egyszerű, néhány órányi munkával már használható bővítményekkel láthatjuk el a kiszolgálót (a telepítésükhöz parancssor szükséges).

A Zimbra Collaboration Suite rendszer csak parancssorból telepíthető, az tehát valamivel összetettebb, mint a Scalix beüzemlése, bár a folyamat jól dokumentálva van (de ez csak annak lesz hasznára, akinek van ideje jól dokumentált folyamatokat olvasni).

Telepítés után az alapbeállításokat már az AJAX-os webes felületen lehet elvégezni, de így is rá kell szánni néhány órát (különösen akkor, ha például Active Directory integrációt és Exchange 2003 migrációt is szeretnénk).

Az AJAX-os webes felület igazán kényelmes és jól használható, és gyakorlatilag minden Outlook-, Thunderbird- vagy Evolution-felhasználó pillanatok alatt elsajátíthatja a használatát (bár szubjektív véleményünk szerint a Scalix jóval barátságosabb).

A levelek írása, rendezése tehát egyszerű. Nagy segítség lehet, hogy a rendszer összetett keresésével – az a levél szinte tetszőleges paramétere szerint keres – egyszerű megtalálni bármely korábbi levélváltást. És hogy a Zimbra még inkább szolgálja az együttműködést, a 4-es változatban megjelent a dokumentummegosztás lehetősége – azt itt wikinek nevezik –, valamint a számolótáblák közvetlen támogatása. A fejlesztők sokat javítottak a névjegykártya-kezelésen is, s most már egy-egy projekthez is könnyű névjegyalbumot rendelni. Ez utóbbit megkönnyíti az a lehetőség, hogy bárki néhány kattintással megoszthatja a maga névjegyalbumát a csoport többi tagjával, vagyis végre speciális jogok nélkül is ki-ki hozzájuthat egy-egy személy elérhetőségeihez.

A Zimbra kellemes tulajdonsága, hogy jól lehet webes a kezelőfelületre, alkalmazászerűen működik, vagyis értelmezi a dupla kattintást és a jobb egérgombbal való kattintást is.

A rendszer Outlook konnektora – akárcsak a Scalixé – jól működik, érdemes azonban szem előtt tartani, hogy az ingyenes változathoz ebből egyetlen példány sem jár (a Scalixhez viszont 25 darab).

A felhasználói felület mellett a Zimbra adminisztrációs felülete is jól használható, könnyen beállítható a felhasználók, az aliasok, a terjesztési listák, a kiszolgáló szolgáltatásai, és megfigyelhetők a kiszolgáló különféle monitorértékei.

A Zimbra egyébként beépített spamszűrővel (SpamAssassin) és vírusszűrővel (ClamAV) érkezik, ezek a szolgáltatások is mindenféle trükközés és konfigurálás nélkül elérhetők.

A Zimbra árazásáról: a Standard változat 25 dollár/felhasználó/év, a Professional 35 dollár/felhasználó/év. Az ingyenes változat persze itt is bárkinek ingyenes.

Minél nagyobb egy vállalat, minél nagyobbak az együttműködő csapatok, annál nehezebb összhangban tartani a munkákat. A több mint két főből álló „teameket” már muszáj online eszközökkel segíteni.

ÜZLET

Kamatadó kontra bankok

Több bank online elérhetősege is lefogyott augusztus végén, a rendszerek nem mindig voltak képesek követni az ügyfelek befektetési kedvét. A megnövekedett igényeknek a bankfiókok meghosszabbított nyitvatartásával is próbáltak megfelelni.

computerworld.hu/cikkek/crash ▶

Infosztráda Vietnamban

A Vietnami Kommunista Párt és az Intel megállapodásának értelmében a vállalat nyílt forráskódú szoftverek tesztelésére és fejlesztésére szolgáló laboratóriumot állít fel Ho Shi Minh város területén.

computerworld.hu/cikkek/vietnm ▶

Kis döntés egy cégnek...

...korszakalkotó változás az emberiségnek.

Az IBM huszonöt éve, 1981 augusztusában jelentette be személyi számítógépét, amelynek fő hardver- és szoftverelemeit addigi gyakorlatától eltérő módon külső beszállítóktól, az Inteltől és a Microsofttól rendelte meg. Az alacsonyabb költségek és a gyorsabb piacra lépés érdekében hozott döntésével a Kék Óriás teljesen új irányt szabott, és soha nem látott lendületet adott az egész informatikai ágazat fejlődésének.

[Írta: Kis Endre]

A felhasználók már a hetvenes évek közepétől vásárolhattak más gyártóktól származó személyi számítógépeket. Kezdetben otthon összerakható barkácskészletként, majd kész termék formájában is, a rajtuk elérhető alkalmazások azonban nem indokolták szélesebb körű elterjedésüket.

A szteppelő elefánt

Az úttörőnek számító, 1973-as SCAMP (Special Computer, APL Machine Portable) prototípusával szerzett tapasztalatait kamatoztatva az IBM General Systems üzletága 1975 szeptemberében jelentette be IBM 5100 Portable Computer modelljét. Ez a közel 23 kilogrammot nyomó asztali számítógép tárolókapacitása és teljesítmény tekintetében már felvette a versenyt az IBM tíz évvel korábban bemutatott, íróasztalnyi méretű 1130-as számítógépével, de majdnem olyan kicsi és könnyen kezelhető volt, mint egy IBM Selectric elektromos írógép.

Ezt a modellt 1978-ban az IBM 5110-es, majd 1980-ban az 5120-as asztali számítógép váltotta fel. Ez utóbbi típus konfigurációja 32 768 karakter kapacitású fő tárolóegységet, 120 karakter/másodperc sebességű nyomtatót és BASIC programnyelvet kínált, kevesebb mint 13 500 dollárért. Ebbe az árba nem számított bele az IBM 5114-es külső lemezegység, amellyel a tárolókapacitást maximum 2,4 megabájttal bővíthette a felhasználó. Más szóval, a PC fejlődésének ebben a szakaszában még aligha kerülhetett a tömegcikk polcára.

Bennünket azonban az egy évvel később bejelentett IBM 5150-es modell, az első IBM PC érdekel, amelyet a Bill Lowe által vezetett csapat fejlesztett ki Floridában, a vállalat Boca Raton-beli laboratóriumában. Ehhez azonban előbb le kellett győznie némi ellenállást. Az IBM által végzett előzetes tanulmányok ugyanis arra engedtek következtetni, hogy kellő számú alkalmazás hiányában a szélesebb felhasználói tábornak szánt számítógép nem találna kedvező fogadtatásra a piacon. A labor munkatársainak arról is meg kellett győzniük az üzleti vezetőket, hogy egy ilyen projekt rövid átfutással is keresztülvihető az IBM berkeiben. Hogy az elképzelés milyen vegyes reakciókat válthatott ki, az az egyik elemző szávaiból is lesűrhető, aki állítólag úgy fogalmazott: „Az IBM-et személyi számítógép gyártására fogni olyan lenne, mint az elefántot szteppánétra tanítani.” Lowe azonban kitartott meggyőződése mellett, és egy New Yorkban megtartott értekezleten azt mondta a vállalat csúszvezetőinek, hogy csoportja egy éven belül ki tudja fejleszteni a

kicsi, de annál nagyszerűbb, új számítógépet. Főnökei rábálintottak, és két hetet adtak neki a tervezés részletes kidolgozására.

Lázás munka Boca Ratonban

Bill Lowe tizenkét munkatársával a nap huszonnégy órájában a leendő személyi számítógép hardver- és szoftverelemeinek, gyártási

AZ IBM PC NEGYEDSZÁZADA

tervének és értékesítési stratégiájának tervein dolgozott. Olyan alapos munkát végeztek, hogy az általuk lefektetett alapelveken a későbbiekben sem kellett változtatni.

Don Estridge, a laboratórium akkori igazgatója magára vállalta a projekt vezetésének feladatát. Joe Bauman, a Boca Raton-i gyártókapacitás vezetője szintén felajánlotta segítségét. Mel Hallerman, aki az IBM Series/1 „miniatűr nagygép” fejlesztésén dolgozott, programozói tudását adta az új vállalkozásához. Ahogy híre ment a laboratóriumban, hogy mi készül, egyre több tehetség és kompetencia gyarapította a csapat erőforrásait.

Az IBM PC tartozékai

Don Estridge mindjárt az elején leszögezte, hogy ha sikerrel akarnak járni és a kitűzött határidőket is tartani szeretnék, akkor a következő szempontokhoz kell tartaniuk magukat a személyi számítógép tervezésében: tesztelt beszállítói technológiát felhasználva szabványokra és nyílt architektúrára épülő terméket készítenek, amelyet külső értékesítési csatornák bevonásával visznek piacra a fogyasztók gyors és tömeges elérése érdekében.

A csapat tagjai egy hónapon keresztül minden reggel összeültek, hogy megvitassák a leendő személyi számítógép működésének részleteit, majd délutánonként a meghozott döntések szerint folytatták a tervek kidolgozását, amelyek határidő előtt, 1981 áprilisára elkészültek. Ezt rövidesen követte az a prototípus is, amelyet bemutathattak egyik beszállítójuknak, az akkoriban még kevésbé ismert Microsoftnak.

Mivel a projekt egyéves futamideje nem hagyott időt az összes alkatrész kifejlesztésére és tesztelésére,

az IBM szakemberei arra törekedtek, hogy a személyi számítógépet külső szállítóktól származó, működő és előtesztelt alrendszerből rakják össze, és csak a végterméket teszteljék maguk. Ennek a stratégiának alapja az egyszerűsítés, a szilárd tervezés, a követelmények következetes betartása és a meghibásodások kiküszöbölése volt.

Rövidebben, a csapat minden addigi szabályt át-hágott, kilépett a szigorúan az IBM laboratóriumaiban belül zajló termékfejlesztés hagyományos keretei közül. A személyi számítógép alkatrészeinek zömét külső gyártóktól szereztek be, az operációs rendszert és az alkalmazásokat külső szoftvercégek fejlesztették számukra – Lowe emberei önálló szervezeti egységként végezték munkájukat. Ez az új modell tette lehetővé, hogy az IBM PC mindössze 12 hónap leforgása alatt megtegye az utat a fejlesztéstől a felhasználóig – sokkal rövidebb idő alatt, mint bármely más hardvertermék az IBM addigi történetében.

A történelmi pillanat

Az IBM Personal Computer 1981. augusztus 12-én New Yorkban, a Waldorf Astoria Hotelben megtartott sajtótájékoztatón mutatkozott be. A személyi számítógép ára 1565 dollár volt. Két évtizeddel korábban egy IBM komputer ára gyakran a 9 millió dollárt is elérte, negyedhektáros, légkondicionált géptermet és hatvanfős kiszolgáló személyzetet igényelt. Az új IBM PC teljesítménye felülmúlta ezeknek a korai gépeknek a teljesítményét, sőt a felhasználó a tévékészülékhez is csatlakoztathatta, játszhatott és szöveget szerkeszthetett rajta, és több szót tárolhatott memóriájában, mint amennyi egy vastagabb receptkönyvben elfér.

A másfél ezer dollárért a számítógép mellett a billentyűzet került még a dobozba. A külön megvásárolható kiegészítők választéka a monitortól és a nyomtatótól kezdve, a dupla kazettás meghajtón és extra memórián át a játékadapterig és egy alkalmazásomagig terjedt – ez utóbbiban kapott helyet a szövegszerkesztő program is.

A hordozható írógép méretű fő egységben egy 5 megahertzes Intel 8088-as processzor ketyegett, 40 kilobájt olvasható és 16 kilobájt írható memóriát, valamint beépített hangszórót tartalmazott. Öt darab bővíthetőre külső tárolóeszközt, monitort, nyomtatót és játékegységet csatlakoztathatott a felhasználó. Figyelemre méltó, hogy az IBM PC kezdettől fogva öndiagnosztizáló képességekkel is bírt. A 83 gombos billentyűzet két méter hosszú spirálká-

TUDTA-E? ⇒ Az első tíz év

Az IBM PC bejelentését követő első évtizedben a személyi számítógép teljesítménye rohamosan nőtt. Az első modell specifikációjához képest az adatfeldolgozás sebessége a tízszeresére, a memóriák végrehajtásának sebessége (MIPS) a százszorosára, a rendszermemória kapacitása az ezerszeresére (16 KB-ról 16 MB-ra), a tárolókapacitás pedig a tízezerszeresére, 160 KB-ról 16 MB-ra nőtt. Ez a párhuzamos ütemű fejlődés ráadásul csupán a kezdet volt, amely később számos egyszerű technológiai újítást eredményezett – köztük a ThinkPad notebookot. *

bellet csatlakozott a számítógéphez. A felhasználók így kényelmesebb testhelyzetet felvéve is használhatták a PC-t, annak elmozdítása nélkül. A nyolcvanas évek elején szintén újították számított a számbillentyűzetet, és annak a tíz speciális gombnak az elhelyezése, amelyek például a szövegszerkesztésben jutottak szerephez.

A külön megvásárolható nyomtató sebessége másodpercenként 80 karakter volt, tizenkét betűtípusot használt, szintén ellenőrizte működését és jelezte, ha például kifogyott a papír. A színes grafikus monitor 16 elő- és háttérszintet alkalmazott, szöveges üzemmódban 256 karaktert jelenített meg. Az IBM PC memóriakapacitását 32 és 64 kilobájtos memóriakártyák beillesztésével 256 kilobájtig lehetett bővíteni.

Az új személyi számítógéphez új értékesítési modellt keresve az IBM megállapodást kötött a ComputerLand, a Sears és a Roebuck áruházláncokkal, hogy a PC-t minél szélesebb körben hozzáférhetővé tegye.

Az IBM PC fogadtatása minden várakozást felülmúlt. Az egyik viszonteladó például arról számolt be, hogy ügyfelei sorozatosan fizették ki az ezerdolláros előleget annak ellenére, hogy nem tudott nekik szállítási határidőt mondani. Egy évvel a bejelentés után a kvalifikált kiskereskedelmi egységek már naponta egy gépet értékesítettek, így 1982 végén már minden munkanap minden percében gazdára talált egy IBM PC. – A siker mértéke és kibontakozásának üteme sokakat meglepett, köztük magát az IBM-et is – kommentálta az IBM PC térhódítását a *New York Times*.

Az IT-ágazat fejlődése 1981 augusztusában új irányt és addig nem látott lendületet vett. Tavaly több mint 240 millió PC-t adtak el világszerte, a felhasználók száma pedig meghaladja az egymilliárdot. ▼

NAGY SEBESSÉGŰ INTERNET

Optikai hálózat karácsonyra

A tévé képernyőjén keresztül többek között elérhetővé válnak a tervezett elektronikus önkormányzati szolgáltatások, a lakosoknak személyre szabott tájékoztatást tudnak adni az ügyeikkel kapcsolatos tennivalókról, idősek, betegek otthoni felügyeletét is elláthatják távolról – tájékoztatott néhány, a karácsonyi kiépítendő hálózaton megvalósuló alkalmazásról Kovács László, az Ericsson üzletfejlesztési igazgatója.

Kell a nagy sebesség

A nyári kánikulában, július 19-én egy Magyarországon egyedülálló projektről tartott sajtótájékoztatót az Ericsson és a 3500 lakosú Bóly városának vezetői. A helyi önkormányzat úgy döntött, hogy a régi, elavult kábelhálózat foltozgatása helyett inkább egy jövőbe mutató infrastruktúrát építenek ki a városban, amelynek nagy adatátviteli sebessége révén nem lesznek korlátai az elkövetkező évtizedekben. Hárs József, Bóly város polgármestere szerint igényeik megfogalmazásakor a városban lévő ipari parkra is gondoltak. Az 1997-ben épült létesítményben hét vállalkozás működik, összesen 700 alkalmazottal. Van hely új érkezőknek is, akiket a polgármester reményei szerint a város mellett elhaladó M6-os autópálya kiépülése és a korszerű kommunikációs infrastruktúra a településre fog csalogatni. Nem akartak olyan hálózatba fektetni, amellyel „helyből lemaradnának”, vagyis olyanra, amely mire elkészülne, technológiailag elavult lenne. Az önkormányzat erre a célra közbeszerzési pályázatot hirdetett meg, s ennek győztese az Ericsson Magyarország Kft. lett. A végponttól végpontig terjedő,

technológiával juttatják be a gyárilag előreszerelt, csatlakozókkal ellátott optikai kábeleket, szálakat. Erre épül az aktív réteg, a forgalmat irányító infrastruktúra. Kovács László plasztikus megfogalmazása szerint a kiépített információs autópályára fel kell festeni a csíkokat, hogy mindenki tudja, hogyan közlekedhet. Ezek az útburkolati jelek határozzák meg az adatforgalom prioritását, eldöntik például, hogy terhelt hálózat esetében a hanginformáció előnyt élvez az adatinformációval szemben. Az optikai hálózat sebessége a jelen megvalósításban 100 megabit/másodperc az előfizető és a szolgáltató központ között, de a sebesség a későbbiekben az aktív eszközök fejlesztésével még tovább növelhető.

A forgalomirányítás kérdésének megoldása után a szolgáltatási szint kiépítése következik, vagyis az adatforgalmi hálózatot tartalommal töltik fel. A hálózat átadásakor TriplePlay szolgáltatás indul: nagy sebességű internet-hozzáférés, 30 vagy 50 csatormás IPTV, illetve IP alapú telefonszolgáltatás. A felhasználói végberendezésre a régi telefon- vagy faxkészülékek közvetlenül rácsatlakoztathatók, az önkormányzat pedig ingyen biztosítja az internetszolgáltatáshoz szükséges végberendezést, illetve a kábeltevé vételehez szükséges set-top-boxot.

Magyarországon Bóly lesz az első település, ahol közpénzből optikai hálózatot építenek ki, így a lakosság és a vállalkozások nagy sebességű internethez és interneten át érkező tévéműsorokhoz juthatnak. [írta: Vass Enikő]

A svéd példa

Monsparit Zsolt, az Ericsson Magyarország vezérigazgató-helyettese elmondta, hogy a beruházás egyedülálló a kelet-közép-európai régióban. Az eddigi tapasztalatok ismertetésére Sollentuna (Svédország) város önkormányzata igazgatótanácsának elnökét kérte meg egy rövid telefonkonferencia keretében.

Torbjörn Rosdahl elmondta, mi mindenre használják a településen kiépített optikai hálózatot. A városban 4500 kisvállalkozás is működik, amelyek a hálózat kiépítése jóvoltából a világon mindenütt tudnak dolgozni, a lakosok nagy része távmunkában, otthonról végzi munkáját. Az iskolák és rajtuk keresztül az összes diák alanyi jogon, ingyen jut internethez.

És ha már oktatásról esett szó, a szülők interneten íratják be gyermekeiket iskolába, foglalják le a helyeket az óvodában. Az ügyintézés, vagyis a különféle engedélyek kérése és kibocsátása is az interneten át történik. Az építési engedély például teljesen elektronikus úton születik meg, és a helyi újság betördelt változata is a szélessávú kapcsolaton keresztül jut el a nyomdába.

Svédországban a kormány támogatja az internet-hozzáférést, ezért a nagy sebességű internet havidíja Sollentunában 100 svéd korona, ami nagyjából 3000 forintnak felel meg. Emellett minden újonnan csatlakozónak egyszeri belépési díjat kell fizetnie, illetve ha nincs a házáig kiépítve a hálózat, 16 ezer koronáért kiépítik (ezt az összeget 2000 koronás kamatmentes részletekben lehet kifizetni). ▀

TUDTA-E? ⇨ Üvegszál

Az üvegszál optikailag tiszta üvegből készül. Egy ilyen szál olyan vékony, mint az emberi hajszál.

Egy optikai szálon egyszerre kétféle telefonbeszélgetést futhat, vagy 2000 digitális tévéprogramot közvetíthetnek. A digitális információt egy lézer által generált fényaláb formájában küldik el, ennek az átviteli sebessége legkevesebb 100 megabit/másodperc (elméletben ez a sebesség korlátlan), amely többszörösen elég a ma használt szolgáltatásokra.

Hogyan működik? A hangot, képet vagy szöveget előbb digitális elektronikus impulzusokká konvertálják, majd egy lézerdíóda ezeket fényimpulzusokká konvertálja. Ezek az impulzusok utaznak az üvegszálon át, ahol egy receiver vagyis fogadó díóda visszakonvertálja a fényimpulzusokat elektronikus impulzusokká, utóbbiakból aztán visszanyerik a hangot, képet vagy szöveget. Az üvegszál tisztasága miatt a fényimpulzus 300 kilométert utazhat anélkül, hogy fel kellene erősíteni. •

a háztartásokban végződő optikai hálózat kiépítése 273 millió forint. A szerződésben vállalt határidő igen rövid, a hálózatnak december végéig, azaz karácsonyra el kell készülnie.

Kovács László, az Ericsson Magyarország üzletfejlesztési igazgatója szerint a hálózatot azért tudják viszonylag költséghatékonyan kiépíteni, mert egy ügynevezett mikrocsöves technológiát használnak a passzív optikai hálózat kiépítésére. A teljes infrastruktúra három rétegből áll: előbb lefektetik a csillagponthoz passzív optikai hálózatot, erre kiépül az aktív – a forgalomirányítást ellátó – réteg, majd a szolgáltatási réteg. Első lépésben egy mikrocsöves hálózatot alakítanak ki. Ebbe a hálózatba speciális léghétfűvások

VÉLEMÉNY ⇨ Versenyfutás az IPTV-ért

Az internetszolgáltatók és a távközlési szolgáltatók egyaránt az IPTV-ben vélik felfedezni azt a szolgáltatást, amely felvirágoztatja üzletüket. És ezek a várakozások nem alaptalanok, hiszen felmérések sora azt mutatja, hogy a magyar emberek naponta három vagy annál több órát ülnek a tévé előtt, kapcsolgatnak ide-oda. Már a tavalyi év is az IPTV-től volt hangos, idén pedig szinte egymást túlkiabálva igyekeznek a szolgáltatók a nagyközönségnek is elérhetővé tenni a kényelmes televíziózás élményét. A tesztek elkezdődtek: a T-Online tavasszal indított, a TVNet pedig augusztus végén, és

mindent megtesznek azért, hogy a nagy óriás előtt induljon el a kereskedelmi jellegű szolgáltatásuk. Az idén piacra lépett szolgáltató, az Actel is igyekszik korábban szeptember közepére Igérték az IPTV bejelentését. A Pantel is szeretné úgy átalakítani infrastruktúráját, hogy az megfelelő legyen az újdonság szolgáltatására. Ezeket a Budapestre és a nagyvárosokra összpontosító óriáscegeket a kisváros polgármestere fényvéekkel megelőzte, amikor józan ésszel arra összpontosította a beruházásokat, amire az embereknek és vállalkozásoknak szüksége van: a korukat megelőző technológiára. •

TELEKOMMUNIKÁCIÓ

IPTV
Itthon is beindulnak az „internetes” televíziószolgáltatások

Óriási sikerre számíthatnak a következő években az internettechnológián alapuló televíziószolgáltatások: az iSuppli piackutató intézet nemrégiben közzétett előrejelzése szerint előfizetők száma 2010-ig világszinten 63 millióra nőhet majd. A legnagyobb ugrásra a jövő évben lehet majd számítani, amikor az előfizetők száma várhatóan az idén év végére jelzett 5 millióról 15 millióra növekszik majd, vagyis a piac egy év alatt előreláthatólag a háromszorosára fog nőni. Az IPTV bevétele a vizsgált időszakban a jelenlegi 2 milliárdról várhatóan 27 milliárd dollárra nő. A bevételek legnagyobb részét, közel 87 százalékát a videoszolgáltatások adják majd. A hagyományos televíziósugárzáshoz képest az IPTV-platform számos további szolgáltatásra is lehetőséget ad majd, így akár elektronikus kereskedelemre, vagy elektronikus voksolásra.

A gyors bővülés abból adódik majd, hogy míg az előző években csupán kis

A következő egy-két évben nemzetközi szinten és itthon is felgyorsulhatnak az internetprotokollon működő televíziószolgáltatások, amelyek a hagyományos földfelszíni sugárzás vagy a kábeltelvíziós szolgáltatásokhoz képest számos extrát tudnak. Hazánkban a T-Online után augusztus végén a TVnet is bejelentette, hogy megkezdte az IPTV-szolgáltatás tesztelését, és már novemberből kínálja azt az előfizetőknek. [írta: Mozsik Tibor]

szolgáltatóknak volt ilyen szolgáltatásuk, az is legfeljebb regionális szinten, addig az idén és jövőre többek között olyan óriások is ringbe szállnak, mint a Verizon és az AT&T az Egyesült Államokban, vagy a Deutsche Telekom Németországban. Mára azokat a cégeket is komolyan kell venni, amelyek korábban elkezdtek a szolgáltatásaikat: a spanyol Telefonica 2004 novemberében kezdte meg IPTV-szolgáltatását, előfizetők száma 200 ezer, 2008-ra pedig egymillió előfizetőre számít. A France Telecom ezt a szolgáltatást már 2003 decemberében elindította, a cégnek szintén 200 ezer előfizetője van. De számos más európai országban – így Ausztriában, az Egyesült Királyságban, vagy Lengyelországban – is bejelentették már az IPTV-szolgáltatások beindulását. Eközben a verseny is egyre nő: eddig inkább a nagy telekommunikációs cégek gondolkodtak az internetes televíziós beindításán, de az elemzések szerint a helyi hurok átengedések lehetővé tételével egyre több alternatív szélessávú szolgáltató piaci belépése várható.

Az első „fecske”

Az idén Magyarországon is elindultak tesztüzemben az első IPTV-szolgáltatások: leghamarabb, áprilisban a T-Online Magyarország jelentette be, hogy őszáig, Budapest XI. kerületében lakó felhasználó bevonásával elkezdte az új technológia műszaki tesztelését. A T-Online Magyarország a szolgáltatást a Microsoft IPTV-platform segítségével biztosítja, amelyet az internetszolgáltató arcuálathoz alakítva, magyar nyelvű felülettel bocsátott a felhasználók rendelkezésére. A tesztrendszerben közel 50 tévéállomás programja érhető el, amelyek prémium csatornákkal egészülnek ki. A digitális videotéka segítségével mozfilmeket lehet megnézni: a rendszerben tetszés szerinti film rendelhető, és azonnal elindul a lejátszás. Az IPTV-szolgáltatás keretében az előfizetők olyan új szolgál-

atásokat is kipróbálhatnak, mint a műsorfelvevő, az elektronikus műsorújság, a szünet funkció (timeshift), a gyerekzár és az egyéb interaktív lehetőségek.

A T-Online jelenlegi konfigurációjában körülbelül 2,5 megabit/másodperc sávszélesség szükséges egy set-top-box kiszolgálásához, az internetre használt

100 végpontján. A 25 csatornával induló próbaidőszak alatt lehetőség nyílik az IPTV-technológia kipróbálására, mint például a videotéka, zenetár, vagy a 24 órás time shifting szolgáltatás. A tesztelésben részt vevők díjmentesen vehetik igénybe a szolgáltatást. A triple play műszaki megoldásához az eszközöket az Allied Telesis magyarországi képviselete biztosította.

A TVnet Kft. 1994 októberében alakult azzal a céllal, hogy a kábeltelvíziós hálózaton keresztül adatátviteli szolgáltatásokat adjon. A cég 2005-ös nettó árbevétele meghaladta az 1 milliárd forintot, ezzel a cég megduplázta előző éves forgalmát. 2004-ben 8534

TVnet-előfizető volt, 2005 végére pedig a cég ügyfeleinek száma elérte a 14 800-at.

A november 15-ig tartó tesztidőszak után decembertől Budapest és 11 vidéki nagyvárosban lehet majd előfizetni a TVnet szolgáltatására. A televíziós műsorszóráshoz hasonló szolgáltatást a TVnet az általa telepített set-top-boxon át dedikáltan adható adatfolyam útján teszi elérhetővé.

A set-top-box nem tartalmaz merevlemezt vagy írható memóriát, az adatokat központi kiszolgálókon tárolják a szolgáltatók, és jelszóval védetten érhetik el az előfizetők. A tartalom jelentős része televíziós műsorszórás, amelyet filmek és videoklipek egészítenek ki, emellett zenei anyagok (music on demand) is elérhetők.

Iffy, Lengyel Tibor, a TVnet Kft. ügyvezető igazgatója kérdésünkre elmondta: a tesztidőszakra azért is van szükség, mivel még külföldi tapasztalatok sem állnak rendelkezésre azzal kapcsolatban, hogy az emberek milyen szolgáltatásokat vesznek inkább igénybe, így a csomagokat és azok díját a saját tapasztalatokra támaszkodva tudják kialakítani. Ugyanakkor Iffy, Lengyel Tibor úgy véli, hogy a világpiacra egyértelműen az IPTV irányába mozdultak el, így elsősorban nem a befektetések – ez egyébként százmillió forint nagyságrendű – minél hamarabb megtérülését tartották szem előtt, hanem azt, hogy minél hamarabb saját tapasztalatot szerezzenek az IPTV területén. A jövő év végére már közel tízezer IPTV-előfizetőre számítanak. A TVnet ügyvezető igazgatója elmond-

sávszélességen túl. Bár az IPTV az interneten keresztül műsorszórás jelenti, számítógép nem kell hozzá, a rendszer ugyanis egy úgynevezett set-top-boxsal üzemel, amely az ADSL-hálózaton keresztül érkező digitális IP-folyamot alakítja át a hagyományos televíziókészüléken élvezhető műsorrá. A szolgáltatás igénybevétele esetén a korábban megszokott ADSL-modem helyett egy úgynevezett home gateway-t, vagyis többfunkciós, univerzális hálózati eszközt alkalmaznak, amely ellátja az útválasztás (routing) funkciót, azaz nem csak a set-top-box egységet csatlakoztatja a hálózatra, hanem egy internetezésre képes számítógépet, egy újabb set-top-box készüléket, illetve akár IP-telefont is. A home gateway-ben természetesen beépített tűzfal és WLAN-modul is van.

Nincs külföldi példa

Augusztus végén egy újabb szolgáltató, a TVnet Kft. is bejelentette, hogy TVtv néven megkezdte IPTV-szolgáltatásának éles tesztelését a főváros

SZÓTÁR → IPTV

> Digitális videotéka (VOD – Video On Demand)

A televíziózáson túl az IPTV-nek videotéka-szolgáltatása is van. Egyénileg megtekinthetjük az aktuális filmkínálatot, rövid előzeteseket is. Annyit teendünk, hogy kiválasztjuk a filmet.

> Műsorfelvétel (PVR – Personal Video Recorder)

Amennyiben valaki lemarad egy élő műsorról, a set-top-box készülék segítségével az előfizető merevlemezre, vagy a szolgáltató által biztosított tárhelyre rögzítheti az adást.

> Elektronikus műsorújság (EPG)

Az elektronikus műsorújságból folyamatosan és naprakészen lehet értesülni a műsorfolyam alakulásáról és az utolsó pillanatban bekövetkező változásokról is nyomon követhető, hiszen az információk a csatornától közvetlenül érkeznek a műsorszórás ideje alatt. Az elektronikus műsorújság nem csak a csatornák aktuális műsoránál mutatja be, hanem lehetővé teszi, hogy az újságban található műsorokat a felhasználó időzített felvételre is beállíthassa.

> Szünetfunkció (time shifting)

A time shifting szolgáltatás segítségével a műsor bizonyos időn belül élő adás közben is „megállíthatóvá” válhat, a tartalmat műsor után rögzítéskészítők (például videó) nélkül is bármikor visszanezethető, és bármilyen időpontra visszaléphethető.

TELEKOMMUNIKÁCIÓ

JOG ⇒ Mi a hurokátengedés?

A referencia hurokátengedési ajánlat (RUO – Reference Unbundling Offer) a jelentős piaci előnyfel rendelkező szolgáltatók azon havi és egyszeri nagykereskedelmi díját, illetve szolgáltatási feltételeit tartalmazza, amelyeken a jogosult szolgáltatók igénybe vehetik a hurokátengedést. Ezek a nagykereskedelmi szolgáltatások a helyi hálózattal nem rendelkező kisebb szolgáltatók számára teszik lehetővé többek között az ADSL- vagy az IPTV-szolgáltatások nyújtását.

A hurokátengedés lehetővé teszi, hogy az alternatív szolgáltatók akár teljes egészében átvégyék az „előfizetőt” a kötelezett szolgáltatótól, így lehetővé válik, hogy a fogyasztónak ne kelljen az „alternatívok” szolgáltatásainak igénybevétele mellett valamelyik jelentős piaci erejű szolgáltatóval is szerződéses kapcsolatban állnia.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) határozattervezete szerint az öt jelentős piaci erejű szolgáltatót – Magyar Telekom, Emitel, Invitel, Monoritel, Hungarotel – jelentősen csökkentenie kell a hurokátengedés egyszeri és havidíját. Az NHH a teljes és

részleges hurokátengedés havi és egyszeri díjának csökkentésével tovább akarja előmozdítani a szélessávú versenyt a hazai távközlési piacon. A hatóság azt várja, hogy a mostani döntés nyomán a szolgáltatók egyre több, részleges vagy teljes hurokátengedésen alapuló ajánlattal jelennek meg, bővítve ezzel a fogyasztók által igénybe vehető szolgáltatások körét. A teljes hurokátengedés havidíja várhatóan 18–34 százalékkal csökken.

A korábbi RUO-khoz képest az egyszeri díjak közül többet töröltek, illetve drasztikusan csökkentettek. A hurokátengedés esetében a legfontosabb egyszeri tétel az ügynevezett hurokalkalmasság vizsgálata, vagyis, hogy az adott vonal alkalmas-e szélessávú szolgáltatásra: ennek a vizsgálatnak a díja eddig jelentős piaci lépési korlát volt, most azonban ez a költség az egyes szolgáltatóknál 66–84 százalékkal csökkent (például a Magyar Telekom esetében 75 százalékkal 9364 forintra.) A határozattervezeteket az érintett szolgáltatók véleményezhetik, s a végleges RUO-határozatok várhatóan szeptember elején jelenhetnek meg.

ta: mivel az IPTV-szolgáltatás elindításához szükség van arra, hogy a korábbi távközlési szolgáltató az ügynevezett helyi hurokot átengedje a szolgáltatóknak, ezért csak azután várható új szereplők belépése, hogy a Nemzeti Hírközlési Hatóság kihirdeti az öt jelentős piaci erejű szolgáltató referencia hurokátengedési ajánlatára vonatkozó végleges határozatát (lásd a keretes anyagunkat). Ez jelentős áreszközt tenné lehetővé a jogosult szolgáltatók részére. Ezen a piacon ma csak néhány szolgáltató mozog – ezek a GTS, Actel, Pantel és Invitel –, ezért a belátható jövőben elsősorban ezeknek a cégeknek a megjelenése várható az IPTV-piacon.

Több százezer előfizető?

Varga Gábor, a Microsoft Magyarország megoldásértékesítési tanácsadója is megerősítette, hogy már a hazai távközlési piac több szereplője is gondolkodik szélessávú IPTV, illetve video-on-demand szolgáltatások beindításán. Erre ma már mind a technológiai, mind az üzleti, illetve a regulációs környezet is megérett. Mivel a kábeltévé-előfizetők valószínűleg csak abban az esetben lesznek haj-

landók átpártolni, ha az IPTV-szolgáltatások ezekenél sokkal többet kínálnak, gyakorlatilag a siker kulcsa a többletszolgáltatásokat lehetővé tevő – back-enden, illetve a set-top-boxokban szoftveren fog műlő. A mostani tömörítési eljárásokkal pedig 1,5–2 megabit/másodperc sávszélességgel már olyan minőségű képet lehet továbbítani, mint amelyet a hagyományos kábelszolgáltatók közvetítenek. Természetesen erre még rájön a hagyományos internetszolgáltatáshoz, illetve a hangszolgáltatáshoz szükséges további sávszélesség is.

Elő szolgáltatások még nyugaton sincsenek igazán, ezért valódi IPTV-piacról nem lehet beszélni; a Microsoft szerződéses partnereinek túlnyomó többsége is a tervezés, illetve tesztelés fázisában van. A szoftveróriás ezért ma legszívesebben azzal jellemző a pozícióját, hogy a vele mindeddig IPTV-re szerződött internet- vagy távközlési szolgáltatók a világ összes szélessávú DSL-előfizetőjének több mint 28 százalékát szolgálják ki. Varga Gábor szerint néhány éves távlatban itthon is sikeres lehet a szolgáltatás, és több százezeren fizetnek majd elő IPTV-re. ▀

JÓL JÖNNÉ A CÉGNÉL EGY ŐRSZEM

A TIVOLI MONITORING EXPRESSZEL NEM ÉRHETI KELLEMETLEN MEGLEPETÉS

_6. nap:

A számítógépparkunk összetettsége és bonyolultsága miatt teljesen kiszámíthatatlannak a felbukkanó problémák, a rendszerleállások és az alkalmazások hibái. Ez minden alkalommal komoly időkiesztést és anyagi károkat okoz. Könnyebb lenne az életünk, ha találnánk valami megoldást erre.

_12. nap:

György ötlete az volt, hogy egy nagy teljesítményű reflektorral felszerelve folyamatosan póztázzuk a szervereket. Ezzel biztosítva lenne, hogy minden hibát időben észrevegyünk, és így megelőzhetnénk a komolyabb rendszerösszeomlásokat.

Az **IBM Tivoli Monitoring Express** egy minden felügyeleti komponenst magában foglaló, hatékony szerver- és alkalmazásfelügyeleti megoldás, amely a kiszolgálók folyamatos ellenőrzése és intelligens elemzése mellett képes gyorsan behatárolni az egyes részkomponensekben felmerülő hibák okát, azokra lehetséges javaslatokat adni, valamint kész beavatkozó eljárásokkal szolgálni. A proaktívításra való törekvés segítségével az egyes előjelek észlelésekor a felügyeleti hibabüszetnek formájában akár előre jelezheti a lehetséges rendszerhibákat, elébe merve a rendszerleállásoknak és kieséseknek. Az alkalmazások figyelése során mért pillanatnyi és hosszú távú teljesítményhatások egyaránt megjeleníthetők a jól navigálható portálfelületen. A csomagban található alkalmazásfelügyeleten túl lehetőség van a felügyeleti egyedi igényeknek megfelelő kiterjesztésre is. Az **IBM Tivoli Monitoring Express** heterogén környezetekben is könnyen és gyorsan telepíthető, egyszerűen rendszerbe állítható, jól használható, és hatékonyságának köszönhetően gyors megtérülést biztosít.

További részletekért kattintson az ibm.com/software/hu/monitoring weboldalra, vagy hívja Rajcsányi Tibort a 0680/203-855-ös számon.

Tivoli

ÜZLET

VÁLLALATI RENDSZEREK

Wikipédia: az új vállalati IT-csodafegyver

Eljött a wikivilág, ha tetszik, ha nem – nagyjából így lehetne jellemezni a 2006-os Wikimania konferencia hangulatát. A második alkalommal megrendezett éves konferencián az ingyenes, és néha ellentmondásos online enciklopédia témájával, a Wikipédiával három napig négyszáz résztvevő foglalkozott.

[írta: Phil Hochmuth]

A konferenciáról érkező hírek legalább olyan sokszínűek voltak, mint a Wikipedia által lefedett témák: az egyik kezdeményezés célja az, hogy a Wikipedia felkerüljön a One Laptop Per Child (ld. keretes) program keretében készülő számítógépekre, de a Wikiversity létrehozásának gondolata is felmerült.

Wikít a cégbe!

A konferencián elhangzott kismillió el-
képzés közül az egyik a Wikipedia

vállalati felhasználásával foglalkozik, mint a cég tűzfala mögött működő, zárt tudásmenedzsment eszköze. Erre kiváló példa az Intelnél létrehozott Intelpedia, ami a Wikipédiával megegyező szabályokkal működő, online és szabadon szerkeszthető enciklopédia. Az Intelpedia az Intel dolgozóinak munkájához hasznos adatokat, cikkeket tartalmaz, és mivel intraneten belül működik, természetesen csak ők érhetik el.

Az Intelpedia honlapját Josh Bancroft rendszerfejlesztő-blogger üzemelteti, aki a Wikimania konferencián beszélt a munkájáról. „Rengeteg zseni dolgozik az Intelnél, és kellett egy eszköz, hogy megoszthassák a tudásukat a többiekkel” – mondta Bancroft. A MediaWiki, a Wikipédiát működtető nyílt forráskó-

dú programcsomag megfelelően bonyolult a feladatra. Bancroft szerint két szabályt kell betartani: egyrészt a bejegyzések nem sérthetik a vállalati belső szabályait (magyarán, ne rakd ki a vállalati titkokat az oldalra és semmi más se, amit nem szeretnél, hogy az egész vállalat lássa). A második szabály szerint a cikkeknek legalább még egy személy számára hasznosnak kell lenniük.

Az oldal ugyanazokat a szoftvereket és formátumokat használja, mint a Wikipedia.org, azonban az Intelpedia a vállalat szemszögéből figyeli a világot. A Wikipedia például a héliumról szóló cikkben az anyag alapvető tulajdonságait és felhasználását adja meg. Az Intelpedia pedig azt írja le, hogyan használják a héliumot a lapkakészítés különböző fázisaiban.

Bancroft szerint az Intelpedia ötlete John G. Minor terméktámogatási mérnök belső intes blogjának egyik posztja alapján fogalmazódott meg először: „Nem lenne nagyszerű, ha nekünk is lenne valami Wikipedia-szerű megoldásunk az Intelnél?”

A posztra érkező kezdeti reakciók Bancroft szerint eléggé pesszimisták voltak. Arra számítottak, hogy a belső ellenállás miatt hosszú időbe telne, mire a projektet elfogadná a vezetőség.

Így aztán Bancroft egyszerűen letöltötte a MediaWikit, és elindította a lapot egymaga. Ahogy elterjedt a hír, elkezdtek önzórtai a bejegyzések, és az Intel alkalmazottai körében is egyre nőtt a támogatás. J. Bancroft szerint az Intelpedia egyfajta kulturális változás kezdete is lehet az Intelnél.

Biztonság kontra kommunikáció

Hogyan indítsunk be egy belső, tűzfal mögötti wikit, és hogyan lehet leküzdeni az alkalmazottak és vezetők természetes ösztönét a vállalati tudás-

sal és adatokkal kapcsolatos titkolózásra? – ezzel a kérdéssel kapcsolatban tartott előadást egy másik Wikimania résztvevő.

„A vállalatok ösztönösen szeretik a dolgokat dobozokba rakni, és a különböző osztályokat ezektől elzárni” – mondta Erik Zachte, a KLM Légitársaság szoftverfejlesztője és szakértője. A KLM most teszi meg a kezdő lépéseket egy belső wiki beindításához. Elmondta, hogy egy új, a horizontot tágitó élménnyé válhat mindenki számára, ha sikerül túllépni a vállalati információmegosztás hagyományosan zárt és konzervatív gyakorlatán, és emellett reméli, hogy az újítás meglátszik majd a vállalat bevételeiben is.

„Annyi információ van a fiókban és az emberek fejében. Szerintem egy csomó ember a napi munkájának jelentős részét azzal tölti, hogy kitalálja, honnan tudna némi információt szerezni” – mondta Zachte. Valószínűleg a légitársaság IT-osztálya lesz az első hely, ahol a wikit beindítják és tesztelik – tette hozzá.

„A MediaWiki nem a hozzáférést korlátozó eszközeiről lett híres” – mondta Rob Lanphier független szoftverfejlesztő, korábban a RealNetworks programozója. Lanphier most a MediaWiki kódját fejleszti és tartja karban, és gyakran kap olyan kérdéseket, miként lehet a MediaWikit úgy használni, hogy a cikkeket a felhasználók csak bizonyos csoportja érhesse el. Mivel a szoftvert nem arra tervezték, hogy az információ elérését különböző szintekhez igazítsa, nehéz szabályozni, hogy egy végfelhasználó mit láthat egy adott MediaWiki szerver tartalmából. Rob Lanphier szerint, ha korlátozni akarjuk, hogy ki mit láthat egy MediaWikivel futó belső wikin, a legjobb megoldás az lehet, ha különálló MediaWiki szervereket üzemeltetnek, és az elérést egy Apache Web Serverrel szabályozzák.

A fejlesztés úgy véli, hogy a hozzáférés korlátozása helyett a wiki-technikához való nyitott és könnyű hozzáférést kellene értékelniük a MediaWikit alkalmazó cégeknek. „Itt van ez a rengeteg tartalomkezelő rendszer, a nagyon bonyolult hozzáférés-kontrolláló megoldásokkal. Ezekből a hozzáférést limitáló rendszerekből nagyon sok pont a cégen belüli kommunikációt akadályozza, és végül megint ott tartunk, hogy az alkalmazottak Word do-

kumentumokat mailezgetnek egymásnak” – figyelmeztet Rob Lanphier.

Mozgósítás RSS-sel

„Az Intelpediához hasonlólt mi is használunk” – mondta el a Honeywell egyik szakértője. A neve elhallgatását kérő mérnök arról beszélt, hogy az RSS feed az egyik megoldás, amellyel a Honeywell a wiki-részvételt és használatot szeretné növelni. A hírsatornán a feliratkozók a szakterületükre vonatkozó témákkal kapcsolatos változtatásokat és frissítéseket fogják megkapni (egyébként maga a wikipédia.org is üzemeltet már RSS-t). „Sok

TUDTA-E? ⇨

Ha nem is száz dollár, de százharminc

A Massachusettsi Technológiai Intézet (MIT) 100 dolláros laptopok fejlesztésén dolgozik, amelyek forradalmasíthatnak a gyerekek oktatását. A projekt a közelmúltban kihagyta a nevéből a 100 dollárra vonatkozó utalásokat – nem véletlenül. Miközben a gép tervezett memóriája 1 gigabájtól félre csökkent (ami – mivel a gép merevlemez nélkül fut majd – nem tűnik túl soknak), 500 megahertzes AMD-lapka helyett 400-ast kap, és egy érdekes LCD-kijelző lesz a dobozban (kis felbontásban színes, nagyban fekete-fehér lesz a képe), az ár inkább emelkedett, körülbelül 130 dollárra. Ha beindul a tömeggyártás, akkor állítólag az összeg akár 80 dollárra is csökkenhet. Az, hogy mikor fog ez megtörténni, már más kérdés, ugyanis a 2006-ra ígért 6 millió példányból még egy sem készült el. Biztosítóját lehet azonban, hogy egyre több nagy IT-cég száll be a projektbe. *

kal hasznosabbá teszi a wikit, ha feliratkozhatunk a különböző témájú RSS-csatornákra” – mondta.

Széles körben tárgyalták a wiki-vandalizmussal kapcsolatos teendőket is. Ennek aktualitást adott az egyre növekvő visszaélések száma, mint ahogyan a magasabb szinteken is egyre több incidens történt, például a saját és ellenfeleik bejegyzéseit módosító politikusok ügye. „En nem szerkesztgetném a Wikipédia Intel-szócikkét, habár rengeteg szuperdolog történik az Intel blogjain vagy wikijén, amelyről persze jó lenne tájékoztatni az olvasókat – mondta Bancroft. – És persze sosem nyúlnék az AMD-szócikkhez sem a Wikipedián” – tette hozzá. ▽

Veszélyben a Word 2000

Egy veszélyes sebezhetőségre bukkantak a Microsoft Word 2000-ben a Symantec szakemberei. A sebezhetőséget a Secunia biztonsági cég is a kritikus sebezhetőségi biztonsági részek közé sorolta. A sérülékenységet kihasználásához szükséges kódok ráadásul az interneten is elérhetők, sőt már olyan trójai program is megjelent, amely képes kihasználni a biztonsági hibát: az MDropper.Q nevű trójai például hátsó kapukat nyitó kártevő programokat telepít a kiszemelt számítógépekre. A sebezhetősége kizárólag a Windows 2000 és Word 2000 esetében okozhat problémákat.

www.computerworld.hu ▶

Okos LCD

A Samsung kézi eszközeiben olyan vezérlőegységet épít, amely méri a fény és a szükséges megvilágítás szintjét, és annak megfelelően módosítja a kijelző beállításait. A képtínóséget is nagyban javítja a fényerő és a színek telítettségének szabályozásával.

www.computerworld.hu ▶

Az egyik szemünk sír...

mindössze annyit vártunk el, hogy alaposan tájékoztassanak a gyártó kínálatáról, és pedig érthető, hétköznapi nyelven, ha a külföldi oldalak túrkorfordítását adják, ha nem. Bocsánatos bűnnek vettük, ha a műszaki adatok táblázata esetleg angolul íródott, mivel a magyar szakkifejezések túlnyomó többsége az angolból származik. Így ítéltük meg a letöltési helyek nyelvére is. Arra is kíváncsiak voltunk, hogy kérhetünk-e anyanyelvünkön támogatást e-mailben, és ha igen, akkor milyen gyorsan kapunk választ. Azt vártuk el, hogy a válasz itt legyen 2-3 munkanapon belül. Azt is értékeltük, hogy milyen minőségű volt a tájékoztatás.

Komponensgyártók

Őszintén meglepett minket, hogy az ázsiai komponensgyártók közül többnek is van magyarított honlapja – a három legnagyobb is kecséget íyestmivel.

Az Asustek Computer lapja a www.hu.asus.com címen található (az www.hu.asus.com címet egy kiskereskedő cég elorozta előlük). A lap világosan a nemzetközi oldal fordítása. Sajnos néha érződik, hogy a fordító nem IT-szakember – de a komponensgyártók között még így is toronymagasan ez a legjobb oldal.

Több terméknel viszonylag gyorsan angol nyelvű oldalra kerülünk. Például az alaplapok szolgáltatásainak leírása a legtöbb helyen magyar, de a technikai adatok táblázata már angol. Bizonyos helyeken nehézségeink támadtak a megjelenítendő szöveg kódlapjával: az ékezetes betűk helyett kriksszkrakszok jelennek meg, de a hivatkozások működtek; másol meg helyes volt ugyan a szöveg, a hivatkozások azonban nem működtek. Ezt tapasztaltuk a Firefoxzal és az Explorerrel több gépen is. De ha bővéskedtünk egy kicsit a böngészők kódbeállításaisával, akkor sikerült orvosolni a hibát.

Az Asus termékoldalai jól használhatók, a nyelvünkben meghonosodott angol szakkifejezések ismeretében bizonyosan meg fogjuk találni az adott termék meghajtóprogramjait. A kapcsolat oldalán (<http://hu.asus.com/aboutasus.aspx?show=3>) sajnos nem derül ki, hogy a magyarországi felhasználóknak hová kell fordulniuk, ha terméktámogatási kérdésekre várnak választ, és az sem, hogy milyen nyelven. Tovább fokozza a zavart, hogy a földalton olvasható a NSE Hungária Kft. az „Asus Notebook és PDA szer-

vizközpont” elérhetősége. Úgy határoztunk, hogy nekik tesszünk fel egy kérdést, mivel a nevük nem kereskedőre utal, hanem szervizbázisra. Sajnos egyáltalán nem kaptunk választ a kérdésünkre – arra, hogy az S6F noteszgépen működik-e majd a Windows Vista Aero szolgáltatása.

Összességében az Asustek honosított oldalát még éppen megfelelőnek ítéltük, bár a támogatási oldalra ráferne némi pontosítás.

A Gigabyte Technology oldalának már a kezdőlapja is kevert nyelvű: egy kicsit magyar, egy kicsit angol. Csak a kategóriák neve magyar, a különböző termékekről szóló kiemelt szövegek angol nyelvűek, akárcsak a termékoldalak. A terméktámogatási menüpontjai nem létező oldalra mutatnak (sőt egyéb menük hivatkozásai is). Magyar nyelvű gyártói támogatás nincs, csak a disztribútorok és a kiemelt forgalmazók elérhetősége van feltüntetve. Mivel tesztünkben a gyártó kínálta támogatásra voltunk kíváncsiak, nem bombáztuk őket kérdésekkel. Sajnos a Micro-Star International (MSI) honlapja is hasonló. Alapjában az egész oldal angolul íródott – a magyar szavak mintha véletlenül kerültek volna oda –, csak a termékcsoporthoz megjelölése magyar. A Gigabyte és az MSI oldala is olyan, mintha felbemaradt volna a honosítási munka. Mostani formájukban jobbra használhatatlannak – a két cég nemzetközi oldalával többre jutunk.

Consumer cégek

Gyakori, hogy a honosított oldalakat nem hozzáértők magyarították – viszont valószínűleg olcsón dolgoznak. Ebből azután olyan mókás túrkorfordítások adódnak, mint például a „corporate vision”: az a fordító szerint „céglátomás”. A Samsung oldala mentes ettől a hibától. A jól strukturált lapon elkülönülnek egymástól a különböző termékcsoporthoz. Rövid cikkek is olvashatók, s azokból megtudhatjuk például az LCD és a CRT monitorok közti különbséget (legalábbis ehéleg, mert éppen ennek a cikknek a hivatkozása rossz helyre mutat). Még szöveget is találtunk – tesztünkben ez az oldal ugrott fel, ha az előbb említett cikkre kattintottunk –, bár ebben van néhány furcsaságra sikeredett meghatározás is (a DVI definíciója volt a „kedvencünk”; nem tudtuk eldönteni, hogy sírjunk rajta, vagy inkább nevéssünk).

A termékismertetőik közé be-becsúsztuk egy-egy angol nyelvű műszaki táblázat, de a tartalmuk nyelvtudás nélkül, némi szakmai ismerettel már megfejthető.

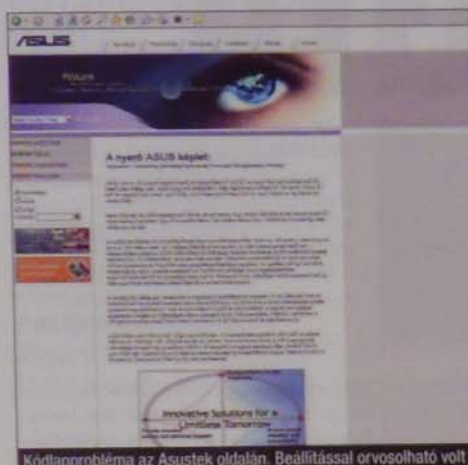
Az oldalról nem csupán a meghajtóprogramok tölthetők le (azokhoz eljuthatunk a támogatási oldal keresőjéből is, és a terméket ismertető oldalról is van köz-

Kíváncsiak voltunk, hogy mire számíthat az egyszerű, idegen nyelveket nem vagy csak helyelközzel ismerő magyar felhasználó, hogyha az IT-cégek online terméktámogatására szeretne támaszkodni. Megvizsgáltuk az iparág vezetőinek honosított oldalait, és kipróbáltuk az ott kínált online segítségadást. [írta: Samu József]

Annny mindent mondtak már a hazai IT-piacra; némely vélemény szerint az árak lényegesen magasabbak, mint Nyugat-Európában, más vélemény szerint épp ellenkezőleg. Megint mások az Egyesült Államokkal példálózhatnak. Egyben azonban mindenki egyetért: tőlünk nyugatabbra – az öreg kontinensen és azon túl – sokkal használhatóbb terméktámogatásra számíthat a felhasználó, mint itthon. Kíváncsiak voltunk rá, hogy mit kínálnak a különböző cégek magyar nyelven azoknak a felhasználóknak, akik vásárlás előtt tájékozódni akarnak. Vannak-e magyarul íródott weboldalak? Elérhető-e magyarul megfelelő technikai tanácsadás? Vagy még mindig az a legjobb, ha megbízunk a kiskereskedelemben dolgozók szakértelmében?

Minimálprogram

Megvizsgáltuk a gyártók oldalait, és ahol lehetett, e-mailben próbáltunk segítséget kérni. A weboldalaktól

vetlen hivatkozás), hanem a felhasználói kézikönyvek is, és ráadásul magyarul! Telefonos és e-mail támogatás is kérhető. Az utóbbihoz egy kitöltendő kérdőív jön fel, azt azonban kicsit nehezményeztük, hogy meg kell adnunk a lakcímünket és telefonszámunkat is. Jobb ötlet híján a cég széles termékkínálatáról, a monitorokról tettünk fel kérdést; találunk-e köztük olyan terméket, amelynek a DVI mellett van kompozit és RGB videobemenet is régebbi, hobbiból gyűjtött nyolcbites számítógépek illesztéséhez. A késő délután elküldött levélre másnap reggel már kielégítő válasz érkezett.

Amikor ezt a tesztet kitaláltuk, akkor olyan minőségű oldalakból szeretnénk volna minél többet látni, mint például a Samsungé: nem alapfokú IT-ismeretterjesztő oldal ugyan, de terméktámogató oldalnak kitűnő. Az e-mailés támogatás jól és gyorsan működik; tesztünkben a Samsung adta az egyik legjobb eredményt.

Az LG honosított oldala is éppilyen kiváló, szinte csak jót mondhatunk róla. Bármelyik termékcsoportban keresünk – a cég főleg optikai meghajtót, noteszgépet, monitort kínál a hazai piacon, de ide vehetjük a mobiltelefont is –, gyorsan és könnyen megtaláljuk a bennünket érdeklő adatokat. Rövid, lényegre törő, hibátlan nyelvezettel íródott ismertetések mellett a szükséges szoftvereket és a használati utasításokat is letölthetjük a termékekhez. Sajnos az optikai meghajtók között sikerült olyanokat találnunk, amelyek mellől hiányzott a specifikáció – és nem csak a magyar nyelvű.

Az LG-től is kérhetünk e-mailben segítséget; ahhoz itt is egy kérdőívet kell kitöltenünk, a lakcímet és a telefonszámot azonban csak akkor adjuk meg, ha akarjuk. A „bevált csapatot ne változtass” elvet követve az LG-től is ugyanazt kérdeztük, amit a Samsungtól. A kérdés elküldése után azonnal érkezett egy e-mail – angolul – egy ismeretlen címről, s közölte, hogy a postafiók gazdája irodán kívül tartózkodik. A címből kiderült, hogy a feladó az LG illetékes szakemberének válaszoló robotja, és mi jó érzékkel a nyaralás második napján tettük fel a kérdést. Az világosan látszott, hogy a mechanizmus működik. Mivel tesztünket július végén, a legszörnyűbb hőségriadós forróságban végeztük, véleményünk szerint úgy tisztességes, ha ezt a választ pozitívnak értékeljük. Meglepetésünkre vagy másfél órával később jött egy második e-mail is, és az megválaszolta a feltett kérdést. Az LG tehát kitűnően teljesített.

A Sony hazai oldala egyedül a monitorokat ismeri számítástechnikai terméként, a digitális fényképezőgépeket külön tárgyalja, a VAIO noteszgépekkel meg egyáltalán nem foglalkozik – a cég hivatalos képviselője ezeket nem forgalmazza itthon. Az oldal jól fel van építve, könnyű megtalálni a különböző termékeket.

A termékek ismertetője, műszaki adatai mindenhol letölthetők PDF formátumban, de nyomtatóba-

rát HTML-változat is megjeleníthető. Ha kíváncsiak voltunk, 3D-s nézetben is megvizsgálhattuk a monitorokat.

A különféle termékekhez tartozó letöltenivalókhoz nem visz közvetlen hivatkozás; a támogatás menüből eljuthatunk a cég központi, angol nyelvű támogató oldalára. Itt ha van a termékhez magyar nyelvű leírás, akkor azt PDF formában le is tölthetjük.

A cég hazai irodájának elérhetőségei között e-mail címet is találunk; s oda is elküldtük a már jól bevált kérdést. Ehhez nem kellett kérdőívet kitöltenünk, a cím nyilvános. A válasz négy munkanappal később érkezett, mivel a kérdést késő délután küldtük el – a normál munkahelyek működési idején túl –, ezt csak háromnak vettük.

Nyomatógépyártók

Az itt következő cégek persze nem csak nyomtatót gyártanak, de ebben a szegmensben meghatározó szereplői a piacnak.

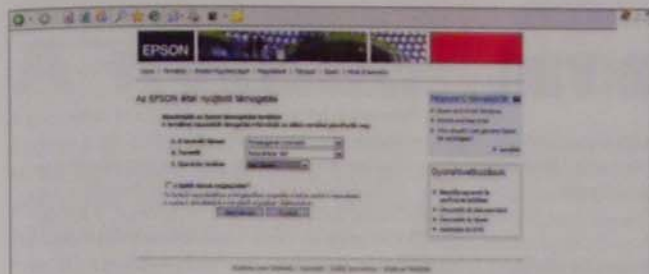
A Hewlett-Packard magyar oldala kifogástalan. A termékeket nagyon egyszerű megtalálni, a leírások, műszaki adatok magyarul olvashatók. A fordítások pontosak, bár van néhány apróság, amellyel nehéz megbarátkozni. Némely nyomtató ismertetésében például a nyomtatható médiát – az nem szükségképpen papír, hanem például írásvetítő-fólia, enkett stb. is lehet – következetesen „adathordozónak” hívják.

A termékoldalakról közvetlen hivatkozás visz a letölthető állományokhoz. A meghajtóprogramok, leírások, katalógusok között keresni is lehet. A támogatás oldala már angol nyelvű, de nem valószínű, hogy egy kicsit is hozzáértő felhasználó eltvedne rajtuk a meghajtóprogramok keresése közben.

A HP oldalainak érdekessége, hogy chat formájában is kérhetünk segítséget a cég szakembereitől, de csak angolul. A telefonos segítségnyújtás, illetve az e-

Értékelés

Cég	Magyar nyelvű weboldal	Van magyar nyelvű támogatás e-mailben?	Kérdés elküldésének időpontja	Válasz megérkezésének időpontja	A válasz minősége	Az oldal értékelése
ASUSTek Computer	www.hu.asus.com	nem egyértelmű	július 24. 11:15	nem érkezett	nem megfelelő	még megfelelő
Gigabyte Technology	www.giga-byte.hu	nincs	–	–	–	nem megfelelő
Micro-Star International	www.msi-hungary.com	nincs	–	–	–	nem megfelelő
Samsung Electronics	www.samsung.hu	van	július 24. 16:58	július 25. 10:36	kitűnő	kitűnő
LG Electronics	www.lg.hu	van	július 25. 16:21	július 25. 17:21	kitűnő	kitűnő
Sony	www.sony.hu	van	július 25. 18:05	július 31. 8:03	jó	kitűnő
Hewlett-Packard	www.hp.hu	van	július 26. 12:50	július 26. 15:37	kitűnő	kitűnő
Canon	www.canon.hu	van	július 26. 14:40	július 31. 10:29	jó	jó
Epson	www.epson.hu	van	július 27. 13:04	július 31. 12:39	jó	még megfelelő
American Power Conversion	www.apc.com	van	július 27. 14:02	nem érkezett	nem megfelelő	jó
Logitech	www.logitech.hu	nincs	–	–	–	jó

Az Epson keveri az OS 9-et egy régi Mackel, de ez a legkisebb hiba az oldalon

mailes támogatás viszont magyarul is használható. Ez utóbbit a vásárlás utáni támogatáshoz találták ki, mert az online kérdőíven előbb meg kell adni a készülék gyári számát, csak azután tehetünk fel kérdést. Az oldal azonban akkor is továbbengedett bennünket, ha ezt a mezőt nullákkal töltöttük ki, feltehetjük tehát azt a kérdést, hogy a legkisebb HP-s fotónyomtató beépített memóriakártya-olvasója vajon megbirkózik-e a Sony Memory Stick Próval. A rendszer e-mailben automatikusan visszaigazolja az elküldött kérdést.

S ami fontosabb: a válasz még aznap megérkezett.

A HP webhelye mindenben eleget tesz a vásárolni szándékozók információigényeinek. A cég szemléletmódját komolyan veszi az online megjelenést és támogatást.

A Canon magyar weboldala meglehetősen minimalista, de ahogyan használni kezdtük, be kellett látnunk, hogy ez egyáltalán nem baj.

A termékek ismertetője között van rövidebb, hosszabb, sőt olyan is, amely csak a műszaki adatokat ismerteti. A termékoldalakról nem visz közvetlen hivatkozás a meghajtóprogramokhoz vagy egyéb letölthető tartalomhoz, ezeket a „szoftverletöltés” pont alatt találjuk. Innen a Canon központi, angol nyelvű oldalához jutunk, s ott keresőre kell támaszkodnunk. Itt szoftvereket találunk, felhasználói kézikönyvet viszont nem – sem magyart, sem más nyelvet.

A HelpLine pont alatt tehetünk fel kérdést e-mailben – magyar nyelven. Ehhez egy kis kérdőívet kell kitöltenünk, s abban meg kell adnunk a telefonszámunkat, a nevünket és az e-mail címünket. A Canon nagyon udvarias, mert arról is érdeklődik, hogy a munkatársai mikor hívhatnak bennünket. A kérdés elküldése után néhány perccel meg is érkezett a visszaigazolás: kérdésünk feldolgozás alatt van. A Canontól is ugyanazt kérdeztük, mint a vetélytársaitól, bár termékoldaláról minden adat kiderült a kiszemelt fotónyomtató kártyaolvasójáról. A válasz a teljesen elfogadható három munkanapon belül meg is érkezett.

A Canon oldaláról azt hiányoltuk, hogy nem lehet magyar nyelvű felhasználói kézikönyveket letölteni, de tízert mernénk tenni egy ellen, hogy a cég a szürke import miatt nem teszi közzé őket – s be kell látnunk, hogy ez érthető is.

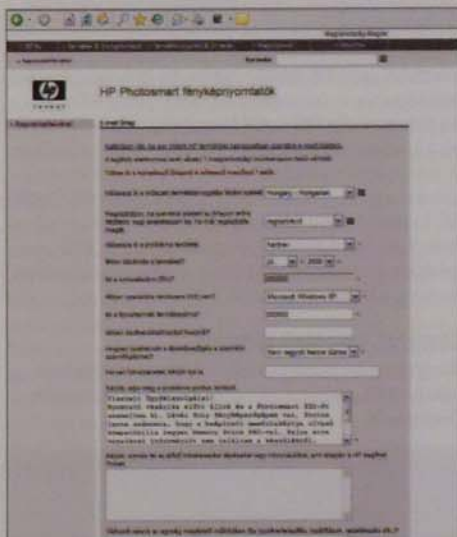
Az Epson oldalán bizonyosan meg fogjuk találni a keresett terméket vagy termékcsoporthoz, de az ott használt nyelv inkább csak emlékeztet a magyarra. Valószínűleg csak a szőrösszívű újságíró akad fent az olyanokon, hogy „hírek & események”, „Carry-In-Szervíz”, de bizonyos pontokon a látogató feladja a farmarok fordítás látna. A „fogóanyagokról” még kitalálható, hogy az nyilván kellemes anyag, de hogy a maximális teljesítményfelvétel ismer-

tetésében mit jelenthet a „13 W (nyomásműködés)”, arra nincs ötletünk, a „Digitális Fotókészülékek” pedig azért tudjuk, hogy itt fényképezőgépek következnek, mert e pont alatt fényképezőgépet találtunk. Az Epsonhoz méltatlan nyelvi minőségű oldalakon itt-ott erősen értelemzavaró mondatokat olvashattunk.

A termékoldalakról közvetlenül csak a – felhasználók többségének teljesen közömbös – sajtófotókat, illetve a termékek prospektusait

lehet letölteni, a meghajtóprogramokért a „Támogatás” menüit kell felkeresnünk – de abból, ha rákattintunk, csak „Támogat” lesz. Azt azonban el kell ismernünk, hogy a „Támogat” alatt minden letölthető anyag itt volt – a leírások is.

A főoldal alján volt a „Kapcsolat” pont: itt megtudhatjuk az Epsonról az „Anschirfcímünket” (sic!) és a szervíz-vonaluk elérhetőségét. Itt ingyenesen hívható telefonszámot (!) találunk, illetve egy űrlapot az e-mail-es támogatás eléréséhez, az űrlapon kötelező megadnunk a sorozatszámot, az illesztőprogramot (pontos verziószámmal), de – mint vásárlás előtt álló érdeklődők – e mezők nullával való feltöltésével elkerültük a csapdát.

A HP előbb sorozatszámot és termékszámot kér, csak akkor küldi tovább a kérdést, vásárlás előtt azonban egyiket sem tudhatjuk. Szerencsére a csupa nulla is megteszi

Az Epson honosított oldala kaphatott volna kitűnőt is az értékelésben, mivel jól fel van építve és látványos is, és bizonyosan sok munka fekszik benne. De a fordítók felület, a patinás nevű céghez méltatlan munkája tönkretesz az egészet. E-mailben feltett kérdésünkre két munkanapon belül megérkezett a válasz.

Perifériagyártók

A túlfeszültség-védőről és szünetmentes tápegységeiről ismert APC oldalát a www.apc.com címen találjuk meg – a www.apc.hu oldal Ape község webhelye.

Az oldal nyilvánvalóan a nemzetközi oldal – kitűnő – fordítás. A látogató minden segítségért megkap a keresett adatok megtalálásához – függetlenül attól, meddig terjed a szakértelme. A fogyasztás függvényében is konfigurálhat magának megfelelő szünetmentes tápegységet, de akkor sem veszt el, ha fogalma sincs wattokról és amperekről.

A termékoldalak kitűnőek, bár bebecsúsznak angol nyelvű táblázatok, sőt fel és egész mondatok is.

A kiszemelt eszköz műszaki adatait e-mailben is elküldi nekünk a cég, ha kérjük. Nem találtunk olyan terméket, amelynek az oldaláról nem lehetett volna PDF formátumban közvetlenül letölteni a leírást – bár akad olyan, amelynek nincs magyar nyelvű ismertetője.

Az e-mail támogatás használatához kérdőívet kell kitöltenünk – itt csak a nevünket, e-mail címünket kell megadnunk, meg azt, hogy melyik országból írunk. A többi adatot már nem kötelező megadnunk. Egy ideig bizony töprengünk kellett, nehogy valami sületlenség érdeklődjünk – az oldalon ugyanis minden fontos adat ott van. Végül egy túlfeszültség-védőről érdeklődtünk: hogy az vajon megfelelő-e egy adott környezetbe. A kérdés elküldése után az oldal az az búcsúzik, hogy a következő munkanapon számíthatunk a válaszra. Ilyesmit egyedül az APC vállalt a teszttünkbe szereplő cégek közül. Mégsem kaptunk választ, sem a következő napon, sem később. Az APC oldala csakugyan jó, bár néha néhány soron át angolra vált a szöveg. Ez talán csak a támogatás eléréséhez szükséges regisztrációs oldalon zavaró.

A főleg beviteli eszközeiről ismert Logitech honosított oldala is nemzetközi oldalak fordítása. A fordítók jó munkát végeztek, bár úgy fest, hogy ahol nem volt jó ötletük a fordításra, ott maradt az eredeti angol szöveg. Akad néhány következtetés és képhianyosan letölthető aloldal is; például a menüben helyesen szereplő hanyattfele egy ponton görödött lesz, s ez kétszeresen is rossz, mert ez a neve az egerek jól ismert kezelőszervének. Mindazonáltal az oldal jól használható, látványos, rendezett és összeszedett – alig hajszálnyira a tökéletessel.

A Logitech „csak” telefonos támogatást kínál, e-mailben nem kérhetünk tőle segítséget.

Összefoglalás

Jöllehet a tesztek elején feltűnt, nem lesz majd kellő számú értékelhető magyarított gyártói oldal, a végére kiderült, hogy mégiscsak akad szép számmal – és a „teljesség igénye nélkül” kellett lezárunk a tesztet.

A multicégek lettek az abszolút győztesek, bár csak azok közülük, amelyeknek megvan a szükséges nagyságú csapatuk Magyarországon. Akik ugyanezt a feladatot a Föld túlsó feléről igyekeznek megoldani, azok óhatatlanul elmaradtak mögöttük. A megvizsgált oldalak többsége nem hibátlan ugyan, de használható, a vásárlás előtt tájékozódóknak megfelelő adatokkal szolgál. Az e-mailben elküldött segítségkérésre sajnos nem minden cég válaszolt. A nyári uborkaszünetben nyilván ők is csökkentett létszámmal dolgoznak, és a válasz elmaradásának talán az lehet az oka, hogy a témafelelős éppen nyaralt, de ez az érdeklődő potenciális vásárlót alighanem egyáltalán nem érdekli. Sokkal kisebb baj, ha egyáltalán nem vállalkoznak e-mail-es kommunikációra, mint ha a vásárló netán azt érezheti, hogy nem foglalkoznak vele. ▶

ALPHA PLATFORMMIGRÁCIÓ

Nem könnyű, de sok előnye van

A Compaq öt évvel ezelőtt, 2001 júliusában bejelentette, hogy fokozatosan leállítja az Alpha processzorok fejlesztését és a rájuk épülő kiszolgálók termékonalait. Az Alpha volt az első 64 bites CPU, és hosszú időn át a legnagyobb teljesítményű is. A világon – és Magyarországon is – sok vállalkozás rá építette üzleti szempontból kritikus informatikai infrastruktúráját. Ezeknek az ügyfeleknek létfontosságú, hogy a Compaq, illetve utódja, a HP elegendő időt és megfelelő támogatást adjon az általa ajánlott Itanium alapú HP Integrity kiszolgálókra való áttéréshez, a migrációhoz (az Itanium processzorarchitektúrát az Intel és a HP együttesen fejlesztette ki).

Sok vállalat az Alpha-környezet megbízhatósága miatt nehezen szánta és szánja rá magát a áttérésre – az a legjobb előkészítés mellett is bizonyos kockázattal jár. Az idén október végén a HP befejezi az Alpha kiszolgálók értékesítését, frissítésre és bővítésre – processzor, memória – még egy évig, 2007 negyedék negyedévig lesz mód, de akkor azoknak is befejeződik az értékesítése. A szolgáltatások és a szoftver oldalán a HP legalább 2011-ig támogatja az Alpha-platfomot, és ez érvényes a Tru64 UNIX operációs rendszerre is. Az idén megjelenő V5.1B-4 változatot 42 hónapig támogatja majd a HP, és szintén 42 hónapig fogja majd a 2008-ban esedékes V5.1B-5 változatot is, vagyis 2011 végéig. Az Alpha-platfom az Oracle a leggyakrabban alkalmazott adatbázis-kezelő. Az Oracle – mint képviselői közölték – szintén 2011-ig ad támogatást a maga Alpha/Tru64 UNIX platfomon futó adatbázis-kezelőjéhez.

A felhasználók egy része ebből arra a következtetésre juthat, hogy egy-két évig még ráér az áttéréssel; csak hogy 2007 után ez a támogatás csupán a szinten tartáshoz lesz elég, hardverbővítésre, teljesítménynövelésre már nem lesz mód – vagy csak nagyon drágán. Kinek-kinek tekintetbe kell vennie, hogy az informatikai infrastruktúra irán-

tí követelmények – a feldolgozási teljesítmény, a tárolt adatok mennyisége stb. – a tapasztalatok szerint akkor is nőnek, ha a cég üzleti forgalma nemigen változik.

Egy tipikus cég

A kis és közepes rendszerek felváltásában, ha a teljesítmény számít, szóba jöhetnek az x86 alapú ProLiant kiszolgálók is, de az Alpha-környezetben megszokott megbízhatósággal, bővíthetőséggel, perifériateljesítménnyel, fűrtámogatással leginkább az Itanium alapú Integrity kiszolgálók szolgálhatnak. A HP négyféle operációs rendszert – HP-UX, Windows Server 2003, Linux és OpenVMS – kínál az Integrity kiszolgálókhöz. A legjobb funkcionalitást – a virtualizációt és a biztonságot is ide értve – a HP-UX-szal jár.

A HP és hazai partnerei teljes támogatást adnak az ügyfeleknek az Alpha migráció megtervezéséhez és elvégzéséhez. Az ez év tavaszán rendezett ideji HP IDF (most Infrastructure Developer Forum) egyik témája az Alpha migráció volt – egy képzeletbeli, de legzetesnek vehető hazai cég helyzete és informatikai infrastruktúrája alapján részletes áttérési terv készült. Az alapul vett cég 500 alkalmazottat foglalkoztat és 30 milliárd forint az éves árbevétele; 200 fős budapesti központján kívül 10 régióközpontja is van, és ezenfelül vagy 100 külső irodája. Az éves informatikai költségkeret az árbevétel 2 százaléka, azaz 600 millió forint. A cég DS és ES kategóriájú, különböző korú Alpha kiszolgálókat üzemeltet SAN-környezetben. A többnyire Oracle adatbázisra támaszkodó alkalmazásokat egyszerű alfanumerikus terminálokkal, illetve SQL-lekérdőzőkkel használják, a levelezés és az állománykiszolgáló x86/Windows alapú, és TCP/IP alapú hálózaton a külső irodákban dolgozó munkatársak is elérik a központi gépeket.

Tervezni, tervezni, tervezni

Az áttérés megtervezésekor a közösen dolgozó résztvevők a következő szempontokat tartották fontosnak.

...és ami még hátravan

A platformátteréssel azonban nem ér véget a teljes beszerzési költségre, egyszerű üzemeltetésre és hibavédelemre optimalizált rendszer építése. Ennek szellemében az IDF (híven a hagyományokhoz) három másik ülésben tárgyalta a szóba jövő Integrity alapú megoldásokat. A témakörök a következők voltak: kiszolgálókonsolidáció, virtualizáció, katasztrófalutató rendszer.

Ezt a három területet ma már egyre kevésbé érdemes funkcionálisan elhatárolni – mivel mindegyik mögött az a törekvés húzódik, hogy elszigetelt erőforrások helyett szolgáltatási szinteket hozzunk létre, és használjunk olyan szolgáltatási szinteket, amelyek igazodnak az időben változó, az aktuális terhelési és üzemkézségre vonatkozó követelményekhez.

Mindegyik esetben a tárolórendszerek konszolidációja a kiindulási alap.

A kiszolgálókonsolidációnak Magyarországon az az egyik alapproblémája, hogy felső kategóriás kiszolgálókra csak kevés felhasználónak futja. De ma már többféle megoldásból lehet választani: a) a klasszikus sok kicsi helyett kevés nagy, b) particionálás, c) virtualizáció. Ez a két utóbbi lehetőség a felső-közép és középosztálybeli kiszolgálók szintjén is megvan a maga fő jellemzőivel: statikusan vagy dinamikusan átméretezhető partíciók, a köztük ide-oda mozgatható vagy igény szerint bekapcsolható processzorok.

A katasztrófalutató rendszerek az a jellegzetessége, hogy egy, talán soha be nem következó eseményre kell felkészülni. Fontos tehát olyan rendszert tervezni, amelynek „békéidőben” is jól kihasználható a kapacitása; a particionálásban és virtualizációban rejülő lehetőségek ebben a tekintetben is hozhatnak új ötleteket. •

➤ *Ár, illetve birtoklási költség (TCO).* Sokak szerint a tőkeszegény hazai cégeknek ez a legfontosabb szempontjuk. A TCO-ba beleértendő a támogatás, az oktatás és az üzemeltetés költsége is.

➤ *A mostani igények mellett kielégíti-e vajon a cég a jövőbeni igényeit is* (ha az előre látható).

➤ *Alkalmazások átültetése.* Mivel a cég alkalmazottainak többsége közvetlenül az alkalmazásokkal van kapcsolatban, és azok segítik a működését, a legfontosabb szempont az alkalmazások használhatósága az Integrity környezetben. Az elmúlt években a HP aktív támogatása mellett több mint 9000 alkalmazást ültettek át az Integrity kiszolgálókra (ebből közel 100-at hazai fejlesztők), s ezzel széles a választék ebben a szegmensben.

➤ *Operációs rendszer.* Több szempontból is célszerű lehet a UNIX alapú választani: ezt ismerik a felhasználók és a szakemberek, s megbízható, biztonságos. A Linux ingyenesen csak látszat, a gyakorlatban csupán költség-szerkezetében tér el más megoldásoktól.

Az esettanulmány készítői a kivitelezésben a fokozatosságot és a megfelelő időkeret megadását tartják a legfontosabbnak. A fokozatosságnak főleg emberi vonatkozásban van szerepe: időt kell hagyni az alkalmazottaknak az új környezet megszokásához. Az áttérést mindenképpen projektként kell kezelni, mert az elhúzóda nagyon költséges lehet. A feltételektől függ, hogy milyen hosszú a megfelelő időkeret. A fórum résztvevői úgy vélik, hogy az első fejlesztői és tesztelési célú Integrity beszerzése után egy évvel a legszerencsésebb átállítani az első Alpha kiszolgálókörnyezetet, de a teljes átállítást nem tanácsos három évnél hosszabbra tervezni. Az átállás elősegítéséhez a HP sokféle eszközt kínál: demórendszereket, tesztek, módszertani eszközöket.

A szakértői csoport négyes távlatban vizsgálta, hogy milyen költségvetésű lesz az átállásnak, és az lett az eredmény, hogy az egyszeri beszerzési árak mellett csökken az infrastruktúra TCO-ja, mert az új kiszolgálók támogatási költségei jóval kisebbek, mint a korábbi Alpha kiszolgálókéi.

Megvizsgálták egy lehetséges hétvégi átállás lebonyolításának feltételeit is. A munka java részét az előkészítés teszi ki: az alkalmazások átültetése, többszörös tesztelés, a tervek és a támogató dokumentumok elkészítése stb. A tényleges áttérési tervben minden művelet időigényét célszerű 20-30 százalékkal túlméretezni. Ritka az olyan átállás, ahol nem jön közbe semmi. Mindig tartunk készenlétben egy visszaállítási forgatókönyvet is – s bízzunk benne, hogy nem lesz rá szükség. ■

TECHNOLÓGIA

NYITOTT HÁLÓZATOK BIZTONSÁGI KOCKÁZATAI

A nyíltság veszélyei

Amióta a Wi-Fi megvan, vannak nyitott hálózatok is. Bár egy vezeték nélküli hálózat több okból is lehet nyitott, egy biztos: a nyíltság kockáztatja a hálózat felhasználóit. [írta: Horváth Tamás]

Már itthon is sok száz ingyenes vagy térítéses vezeték nélküli csatlakozási pont (hotspot) működik; ezeken a pontokon át megfelelő eszközökkel, PDA-val vagy noteszgéppel egyszerű dolog internetezni – bár nem mindig olcsó. Ezeknek az éttermekben, kávézókban, tereken és egyéb nyilvános helyeken levő csatlakozási pontoknak a használata azonban igen nagy biztonsági kockázattal járhat.

Wardriving

A wardrivers (lásd *Computerworld*, 2006. évi 36. szám, 24. oldal) általában feljegyzik a megtalált AP-k (Access Pointok) adatait, de sokszor csak a nyitott hálózatokról vezeték kimutatást. A wardrivingben nincs semmi törvénytelen. Ez abból is kitűnik, hogy sok kutató is készített statisztikát a környezetben működő hálózatokról. A legutóbbi ilyen statisztikát a Cambridge-i Egyetem „Workshop on the Economics of Information Security” konferenciáján mutatták be. A statisztika szerzőinek, az Indianapolisi Egyetem kutatóinak tapasztalatai szerint az általuk észlelt hálózatok 46 százaléka nyitott volt.

Hotspotok biztonsága

Ami a kávézókban, éttermekben használatos elérési pontokat illeti, üzemeltetők sokszor megelégednek a legemlékezőbb biztonsági problémáiról: a fizikai közelségről. Ilyen körülmények között informatikai ismeretek és eszközök nélkül is lehet támadni: csak le kell ülni a felhasználó közelébe és lelesni a billentyűzetéről vagy a megjelenítőjéről a szükséges adatokat.

Ha ingyenesek ezek az elérési pontok, ha fűzősek, a kommunikáció – hacsak nem támaszkodik felhasználó VPN-re – mindig titkosítatlanul megy át a „levegőn”. A hálózat nyíltsága miatt a megismerni kívánt adatok összeszedésére elég csak „sniffelni”: egy programmal figyelni a forgalmat – a későbbi elemzésekhez esetleg le is lehet menteni. Ha a felhasználó nem elég figyelmes, vagyis nem védi a forgalmat megfelelő titkosítással, akkor a támadó könnyszerrel megszerezheti a személyes adatait. Védelmiül a HTTP helyett érdemes HTTPS-t használni, vagy ha állománymozgatásról van szó, akkor FTP helyett SSH-t. Csakhogy a védelem nélküli protokollt sajnos nem lehet mindig védett helyettesíteni – mivel sokszor védett a megfelelője. A legjobb példa erre az egyik legnépszerűbb ma használatos kapcsolati protokoll, az iWiW: üzemeltetői semmilyen védelmet nem kínálnak a felhasználóknak.

Sok felhasználó nem törődik a nyíltság veszélyeivel, csak ismeretek miatt nem készül fel az ilyen hálózatok használatára, vagyis nem futtat tűzfalat, és gépeinek frissítési szintjére sem ügyel. Az ilyen felhasználó is kénytelen préda, mert bárki letölthet olyan programot az internetről, amellyel néhány kattintás árán már ke-

ves ismeret, tudás birtokában is bejuthat egy védetlen számítógépre. Ehhez még csak nem is kell közel kerülnie a célba vett géphez. Megfelelő felszereltséggel, Wi-Fi kártyákkal és antennákkal nagyobb távolságból is ügyködhet. Az ilyen módon feltört számítógép nem csak a feltörés pillanatában okozhat bajt, hanem később – és máshol – is: mert a felhasználó például a munkahelyén is használhatja a gépét. Ha a támadó ügyes, akkor olyan trójai programmal veszi át az irányítást a gép felett, amelyen át a géppel bármikor internetes kapcsolatot teremthet.

Van ennél kifinomultabb megoldás is: a támadó a maga gépét álcázza elérési pontnak, s a gyanútlan felhasználó ezáltal az ő gépéhez csatlakozik. A vezeték nélküli hálózatokon ezt Evil Twinnek nevezik; a támadási forma maga egyébként a vezeték nélküli hálózatokon sem ismeretlen.

Teljesen természetes persze azt kérdezni, hogy ha a Wi-Fi hálózatokat már eléggé nagy biztonsággal lehet védelmezni, akkor az elérési pontok fenntartói vajon miért nem védekeznek? Nagyon egyszerű, hogy miért nem: azért, mert a kávézók, éttermek, s még a szállodák sem tudnak megfelelő felkészültségű személyt szerződtetni a maguk nyitva tartásának idejére.

Sok helyen olvasható, hogy a fizetős elérési pontok biztonságosabbak, mert SSL-lel védett oldalon adhatjuk meg a felhasználói adatokat. S ez még igaz is lehet, csakhogy a belépés után a forgalmunk ugyanúgy titkosítatlanul zajlik, mint ha az elérési pont ingyenes volna.

Oththoni nyitott hálózatok

Az otthoni hálózatok többsége nem szándékosan van nyitva: az üzemeltetők nem törődésből vagy ismeretek híján nem bajlódnak a hálózat és a számítógépek biztonságával, s emiatt ezeket a hálózatokat is kockázatos lehet tehát használni. Az elérési pontokkal járó veszélyek jelen vannak az otthoni hálózatokban is. A támadó éppúgy beléphet a védetlen számítógépre, ellophatja az azon tárolt adatokat, sőt zombivá teheti a gépet. Rengeteget lehet hallani és olvasni arról, hogy botnet-üzemeltetők eladják a zombi gépeket a spamküldőknek (lásd *Nérvesszők*, *Computerworld*, 2005. évi 50. szám), s azok ilyen gépekről küldik szét a levelezemtetet. Ma nyitott hálózatok keresésével és a hozzájuk tartozó gépek feltörésével lehet a leggyorsabban ilyen hálózatot kialakítani.

Bár az elérési pontokról szólván nem említettük, a crackereket erősen csábítja a nyitott hálózatok által kínált névtelenség. A vezeték nélküli eszköz majdnem minden elérési ponton és otthoni hálózaton átjáróként működik – vagy a hálózatnak valamelyik gépe szolgál átjáróul. Egy ilyen átjáróval elérhető, hogy a mögöttes levő gépek kívülről, az internet felől egyetlen IP-címe legyen – s a visszaélések kinyomozásakor csak eddig az IP-cím lehet visszajutni. Minden hálózati kártyának egyedi, 12 karakter hosszú hardveres címe van, a MAC-cím, és ez lehet a kiindulópont egy visszaélés kinyomozásában; csakhogy ennek a címnek a megváltoztatásával lehetetlenné lehet tenni a visszakeresést. A MAC-cím megváltoztatásával a támadó tehát névtelenül csatlakoz-

hat az internetre, és az interneten át visszanyomozhatatlannal támadhat meg hálózatokat, kiszolgáltatókat. Egy éttermi elérési pont használóit a pincérek talán még megjegyezhetik, de egy erősebb antennával már távolról is be lehet lépni, mondjuk, egy szálloda hálózatára – vagy egy védetlenül hagyott otthoni hálózatra –, s akkor később lehetetlen lesz azonosítani a hálózat használóit.

A legtöbb informatikusnak létszükséglet az internetelés. Sokszor azonban nincs módjuk elérési pontot használni. A legemlékezőbbje ilyenkor elindul olyan hálóza-

tot keresni, amelyen át kijuthat az internetre, elolvashatja a leveleit, beszélhet a barátaival vagy legalább elolvashatja a legfrissebb híreket. Ezt tiltják a törvények, pedig alapjában ártalmatlan dolog. Vannak azonban olyanok is, akik internetszolgáltatást építenek a környezetükben talált nyitott hálózatokra. Elég egy kis ügyeskedés és befektetés: több elérési ponttal meg antennával rácsatlakozhatnak a környéken működő védetlen hálózatokra, és mindjárt nagyobb sávszélességgel lehet internetezni.

Kell a védelem!

A nyitott hálózatok és elérési pontok több veszélynek teszik ki a felhasználót, mint egy jól védett és ellenőrzött Wi-Fi. A veszélyek jó része azonban némi ügyességgel és utánaolvasással kiküszöbölhető. Sajnos nem mindenki tudja virtuális magánhálózattal (VPN-nel) védeni az elérési ponton átmenő adatforgalmát, de már azzal is megnevezhető a támadó dolgot, ha titkosítja az addig titkosítatlan kommunikációt, a POP3-as elérést POP3S-re cseréli, a HTTP-t meg HTTPS-re. Az otthoni hálózatokat, ha nem szándékosan van megosztva rajtuk az internetelés, érdemes valamilyen egyszerű, de jól működő védelemmel ellátni (például WPA-PSK-val vagy WPA2-PSK-val). ▶

Asus M2N32 WS

Elektronikus főpályaudvar

Az asztali PC-k világába hosszú évek óta szivárognak be korábban csak kiszolgálókban használt megoldások. A kétféle magos processzorok, az alaplapra integrált RAID-vezérlők stb. manapság tel-

sen hétköznapi építőelemei egy asztali gépnek. Ahogy a PC izmosodik az asztalunkon, kezd homályossá válni a munkaállomás fogalma. Mert mi van egy munkaállomásban, ami ne volna meg egy jól felszerelt, drága PC-ben?

Az Asustek munkaállomásokba szánt alaplapja látrán választ adhatunk erre a kérdésre: PCI-X sín!

Az Asustek nem is kicsit erőltetett szójátékkal „Main Station”-nek (központi állomás, főpályaudvar) nevezi munkaállomásokba szánt lapjait. Az M2N32 WS az AMD AM2-es foglalatba illeszkedő processzorokat fogadhat – Athlon 64 FX-et, Athlon 64 X2-t, Athlon 64 CPU-kat, és a Sempronokat

is, bár azoknak nem sok keresnivalójuk van egy ilyen kaliberű lapban. Az NVIDIA nForce 590 SLI MCP lapkakészletet – ez két 16-szoros PCI Express sítet kínál két SLI üzemmódban összekötött grafikus kártyának, illetve további két x-

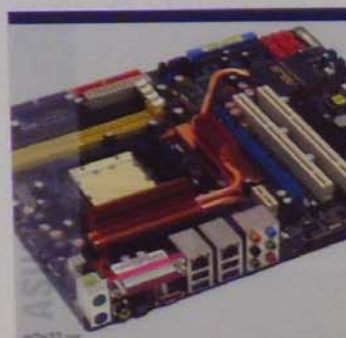
szerezet perifériáknak – egy NEC PCI-X híd egészíti ki két PCI-X sítet. Ez a szolgáltatásban és időrendben is a PCI és a PCI Express közé helyezhető sín – elméletileg lehetséges legnagyobb sávszélessége kétszerese a PCI-énak –, leginkább a kiszolgálókban használatos, és olyan perifériák illesztésére szolgál, mint az Ultra SCSI és a Fibre Channel vezérlő.

Két további jellemző is megkülönbözteti ezt a különleges feladatra szánt lapot a hétköznapi gépekbe szántaktól: a kettős gigabájt Ethernet vezérlő – vele az alaplap tűzfalként használatos gépben is kiválóan működhet –, a másik a szokatlanul sok, összesen tíz SATA

2,0-s vezérlő. Az egyik külső, a „majd egyszer talán el fognak terjedni” külső SATA meghajtóknak van fenntartva.

A legújabb divat szerint az északi és a déli híd, valamint a feszültségstabilizátorok mozgó alkatrészt nélküli, hőcsöves hűtést kaptak. Ez igen imponáns megoldás, és természetesen, hogy egy ventilátorral kevesebb csap zajt. (Megjegyzendő, hogy egy olyan gépben, amelyben fel tucatnál is több merevlemez működéséhez vannak meg a feltételek, ennek nincs sok jelentősége, mert a lapka hűtésének zaja itt már elenyésző.) Sajnos azonban az egyik bordát úgy sikerült elhelyezni, hogy zavarja az első, PCI Express foglalatot: gyakorlatilag használhatatlanná teszi. Bár világos, hogy a gyártó kinek szánja ezt az alaplapt, az már kérdéses, hogy a megcélzott felhasználók köre értékeli-e majd az olyan extrákat, mint a mellékelt „irányított” mikrofon, a nyolccsatos audiovezelem, illetve az InterVideónak a DVD és egyéb multimédiás tartalom elkészítésére alkalmas programcsomagja.

Most már tudjuk, hogy mi az, ami egy munkaállomásban van, egy jól felszerelt, drága PC-ben viszont nincs.

ASUS M2N32 WS	
Használható CPU-k	AMD Athlon 64 FX, Athlon 64 X2, Athlon 64, Sempron
Lapkakészlet	NVIDIA nForce 590 SLI MCP
Memória	legfeljebb 8 gigabájt, DDR2
PCI Express	két 16-szoros, két 1-szeres
PCI-X sín	két PCI-X
SATA vezérlő	9 belső, 1 külső csatlakozó, 2,0 RAID (0,1,5,10)
Forgalmazó	Ramiris Rubin ZRI.
Ár (bruttó)	79 000 Ft

értékelés

WAN másikk!

Gyakran utazgat a világban és nehezen tud meglenni internet nélkül? Esetleg valamiféle WiFi méhecskének képzeli magát és hotspotról hotspotra repkedve gyűjti a mézédés információkat? Sokszor már attól is meg-részegül, ha WiFi jelet észlel a közelben? Ha a fentiek alapján magára ismert, akkor Önnek szól cikkünk.

A ZyXEL legújabb ketyeréje, az AG-225H, az egyik első olyan eszköz, amely egyesít egy a/b/g USB 2.0 adaptort egy teljes értékű különálló hotspot detektorral, valamint AP-ként is működik. Könnyű kezelhetőségével és rengeteg szolgáltatásával ideális hotspotok feltérképezésére, biztonságos vezeték nélküli kapcsolat létrehozására, illetve adataink megosztására.

Útnak indulunk...

Budapest utcáit járva nem nehéz olyan helyeket találni, ahol tucatnyi nyitott hálózat befogható és minden nehézség nélkül hozzáférhető. Hotspotok keresése gyerekjáték ezzel az eszközzel: a Seek gomb megnyomásával a szerke-

zet azonnal keresés mód-ba kapcsol. Alig 30 másodperc alatt megtalálja a környéken fellelhető összes AP-t, és a beépített LCD-kijelzőjén jelerősség szerint sorbarendezve megjeleníti azokat.

A Next gomb használatával tallózhat a megtalált AP-k között. Az eszköz részletes információval szolgál a biztonsági szintről, SSID-ről és a jelerősségről, valamint észleli mind a 802.11a, mind a 802.11b/g access pontokat, beleértve a 802.11 kompatibilis MIMO és Pre-N hálózatokat akár a 2,4 GHz-es akár az 5 GHz-es sávokon. A WiFi finder a 15 legerősebb jelű AP-t listázza ki egyszerre, ezért érdemes előre szűrni a listát. Aki például csak az ingyen internetre éhes, beállíthatja az eszközt úgy, hogy az csak a titkosítatlan AP-kat mutassa.

AH-225 – a megnövelt teljesítményű chipkészletének köszönhetően – olyan helyeken is használható, ahol más gyártók eszkö-

A tápellátásról a beépített aprócska Lithium-ion akkumulátor gondoskodik, mely az eszköz USB-portra csatlakoztatása után azonnal töltődni kezd, és a LED kijelző segítségével nyomon követhető a töltöttségi szint.

Több mint kereső...

WiFi findert manapság már bagoéért is kaphatunk, miért adnánk hát ki húszezret egy ilyen kutyüért, ha amúgy notebookunk beépített WiFi kártyával rendelkezik?

Erre is van egyszerű magyarázat. Sokszor a beépített vezeték nélküli eszközök nem elég erős a jelszint egy stabil kapcsolathoz. Az

zei már nem tudnak stabil kapcsolatot fenntartani. Az USB töldókábel tartozék használatával pedig akár a géptől távolabb is elhelyezhető, ezzel is javítva a kapcsolat minőségét. A gyártó a biztonságra is nagy hangsúlyt fektetett: az eszköz képes többféle, akár igen magas szintű (WEP, WPA, WPA2) titkosítási algoritmus használatára.

Még mindig nem győztük meg? Lássuk, mi van akkor, ha kettő vagy akár több eszközt akar használni.

Aki csatlakozott már fizetős WiFi hotspotokra, az tudja, hogy a használathoz be kell jelentkeznie, és eszközöknél kell fizetnie a szolgáltatásért. De miért fizetne többszörös árat? Ekkor jöhet jól a ZyXEL WiFi finder.

A számítógép USB-portjába dugva létrehozhat vele egy másik – immár Ön által felügyelt – vezeték nélküli hálózatot, amellyel megoszthatja hotspoton érkező internetét. Csatlakoztassa szabadon WiFi PDA-ját, VoIP telefonját, Skype telefonját, Sony Playstation-jét. Fizessen egyet, használjon többet!

ZyXEL
Unleash Networking Power

PLUSZINFO
i computerworld.hu/linkek

HORIZONT

Szabadon letölthető klasszikusok

A Google Book Search szolgáltatás olyan irodalmi művek teljes letöltését biztosítja, amelyekre már nem vonatkozik a szerzői jog. A Google célja a világirodalmi darabok – például Dickens, Shakespeare, Dante műveinek – csorbítatlan közzététele.

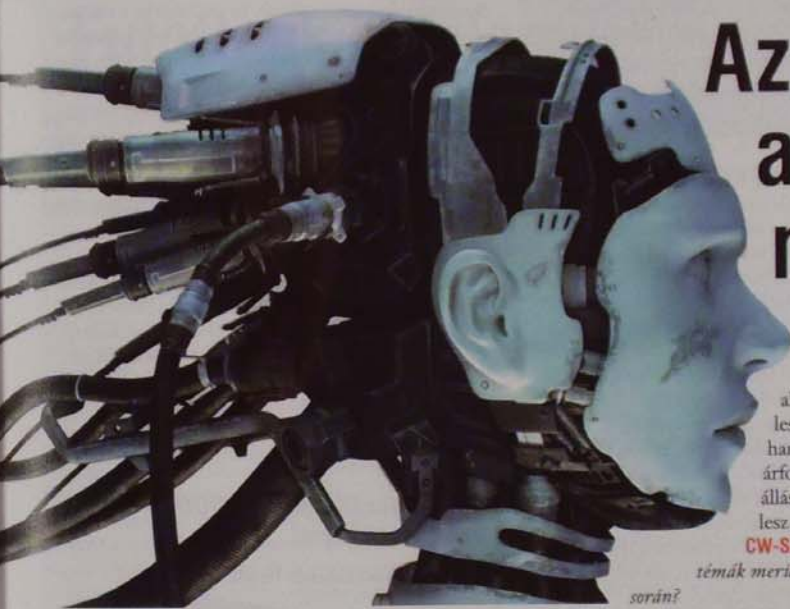
computerworld.hu/cikkek/goodick ▶

A Nokia a legzöldebb

A Greenpeace a Green Electronics Guide című kiadványában minden hónapban osztályozza a vállalatokat a veszélyes anyagok kezelése alapján. A Nokia előkelő helyezését főleg a gyártás során felhasznált polivinil-klorid kezelésének köszönheti.

computerworld.hu/cikkek/gpeace ▶

Az **FBI** a cyberbűnözők nyomában

ben mit fog tenni az FBI. Azaz, ha: az FBI-hoz fordulunk, akkor ez másnap benne lesz-e a lapokban? Zuhanni fog a részvényeink árfolyama? Elvesztem az állásomat? Elégge diszkrét lesz az FBI?

CW-SZT: Milyen konkrét témák merültek fel a találkozó során?

A. G. A.: Leginkább arról számoltak be, hogy

pingelték a rendszerüket a szovjet utódállamokból és a Fülöp-szigetektől.

Timothy O'Brien: Ők állnak a frontvonalon, és épp olyan esetekkel küzdenek, mint amilyeneket mi vizsgálunk. Sok támadás érkezik a tengerentúlról. A legtöbb adathalász-akció onnan indul.

CW-SZT: Mennyire jelentős terület a cyberbűnözés az FBI számára?

A. G. A.: A cyberbűnözés a harmadik helyen áll a prioritások listáján, a terrorizmusellenes harc és a hírszerzés után.

CW-SZT: Mi történt a szervezett bűnözéssel?

A. G. A.: Nem kevésbé súlyos jelenség. A cyberbűnözés azonban gyakorlatilag minden területen felfedezhető. Már nem arról van szó, hogy magányos 18 éves kölykök próbálnak ide-oda betörni, unalomból. Szervezett csoportok, államilag pénzelt szervezetek, terrorista csoportok próbálnak betörni amerikai rendszerekbe.

Infrastruktúránkat célzó ipari kémkedést tapasztalunk. Sokféle céllal és sokféle csoport működését észleltük a cyberbűnözésen belül. Ezért szerepel a prioritások között.

CW-SZT: Leginkább bannan érkeznek támadások mostanában?

T. O'Brien: Kelet-Európából és Ázsiából.

CW-SZT: Az FBI nemrég arról számolt be, hogy több vállalatot károsítottak meg egy új családi módszerrel, interaktív bangrendszerrel. Hogyan működik ez?

Netette Day: Az adathalász (phishing) bűnözők mostanában lemásolják különböző vállalatok, főként bankok telefonos automata ügyfélszolgálatának menürendszerét. Ezután e-mailt küldenek a feltételezett ügyfélnek, amelyben arról értesítik, hogy „problémák merültek fel a számlájával kapcsolatban. Egy kis időre ne próbáljon az interneten keresztül belépni, hívja fel az alábbi számot, hogy ellenőrizze, rendben van-e az egyenlege”. Amikor valaki felhívja a csalók által megadott számot, pontosan olyan rendszer fogadja, mint amit általában használ. Ezen keresztül lekéri az ügyfél számlaszámát és PIN-kódját. Ez a legutóbbi trend.

CW-SZT: Melyek a leggyakoribb előforduló problémák?

T. O'Brien: Mostanában a botnet a legnagyobb gondunk. Kis programok segítségével a bűnözők átveszik a hatalmat a számítógépek fölött, hogy azokon keresztül hajtsanak végre bűncselekményeket. Ez új fejlemény a régi bűncselekményekhez képest.

N.D.: Korábban a szolgáltatásmegtagadás (DOS) támadás volt a leggyakoribb. Azóta a vállalatok tanultak, és úgy módosították a hálózataikat, hogy ezeket kiküszöböljék. Mostanában valóban a botnetek terjednek, és ma már világszerte több ezer fertőzött gép működik. Ezeket keresztül még erősebbek a DOS-támadások, és ez ismét gondot okozhat.

CW-SZT: Mi volt a legkirívóbb eset?

Személyes adatok lopása, ipari kémkedés, hackelés pénzért – az FBI egyre nagyobb figyelmet fordít arra, hogy segítséget adjon a vállalatoknak az ilyen jellegű cyberbűnözés elleni védekezéshez.

[írta: Robert Mitchell]

A Szövetségi Nyomozóiroda több ügynöke nyilatkozott a *Computerworld* amerikai kiadásának arról, hogy milyen tapasztalatokat szereztek eddig, és mit tanácsolnak a vállalatok informatikai osztályainak. Az FBI részéről a beszélgetésben részt vett **Andrew G. Arena**, **Matt Heron**, **Timothy O'Brien** és **Netette Day** – a két utóbbi ügynök kifejezetten számítógépes bűnözéssel foglalkozik.

Computerworld-Számítástechnika: Önök júliusban több informatikai vezetővel tartottak megbeszélést. Mi volt a találkozó célja?

Andrew G. Arena: Igyekszünk bizalmi kapcsolatot kialakítani a privát szektorral, hogy nyugodtan kereszenek fel bennünket, ha behatolást észlelnek a vállalati rendszerbe.

CW-SZT: Miért, hogyan gondolkodnak a CIO-k?

A. G. A.: Pillanatnyilag aggasztja őket, hogy ilyen eset-

HORIZONT

Matt Heron: A legnagyobb internetes csalást a Gambino család követte el az Egyesült Államokban. Két oldalról támadtak. Egyrészt ingyenes hozzáférést hirdettek felnőtt oldalakhoz, „csupán” a hitelkártya számát kérték azzal az ürüggyel, hogy így tudják ellenőrizni a nagykörösüget. Míután megkapták, több alkalommal pénz emeltek le a kártyáról.

A második támadás során bevonták egy telefon-társaság, valamint egy bank vezetőjét, és egy harmadik számlázó társaságon keresztül olyan szolgáltatásokat számláztak ki telefon-előfizetőknél, amelyeket azok nem vettek igénybe. Arra alapoztak, hogy általában az emberek nem nézik meg a számlájukat, főleg ha kis tételről van szó. Egy kis összeg ezért, egy dollár azért... a kár végül mintegy 250 millió dollár volt.

CW-SZT: Milyen mértékben foglalkozik a szervezett bűnözés ipari kémkedéssel?

A. G. A.: Inkább úgy mondanám, hogy szervezett csoportok foglalkoznak ezzel. Nagyon sok ilyen működik Kelet-Európában, a korábbi szocialista államokban. Az FBI hamarosan olyan kezdeményezést indít, amelynek során ügynököket küldünk ezekbe az országokba, hogy segítsék a helyi bűnüldöző szervek tevékenységét.

CW-SZT: Mennyire okoznak problémát a mobilkészülékek?

N.D.: Egyre nagyobb problémát jelentenek. Az ilyen eszközöket – laptopokat, PDA-kat, mobiltelefonokat – könnyű elveszteni, ráadásul a felhasználók nem mindig ismerik fel a Bluetooth és az egyéb vezeték nélküli technológiák veszélyeit. Ha például önnél lenne most PDA, és a külső hozzáférés nincs lezárva, akkor a közelébe kerülve könnyen elolvashatnám a rajta lévő állományokat.

CW-SZT: Milyen módszerek léteznek?

N.D.: Például meg lehet „hackelni” egy mobiltelefon ügy, hogy bármikor be lehessen kapcsolni, és a körülfutó zajló beszélgetéseket meg lehet hallgatni. Ha hozzáférhetnék az ön mobiljához és felhívnék egy számot, letölthetnék a készülékre egy programot, amivel bármikor ellenőrizhetem.

CW-SZT: Hogyan lehet ezt megakadályozni?

N.D.: Sose adjuk ki a mobilt a kezünkől, azaz sose adjuk kölcsön a készüléket ismeretlennek.

CW-SZT: Mennyire jó megoldás az, ha a vállalat kötelezővé teszi minden mobilkészítő kikapcsolását bizalmas értekezleten vagy tárgyaláson?

N.D.: Szerintem ez jó ötlet. Ezt tesszük mi is. Minden elektronikus eszközt kikapcsolunk, mielőtt bizonyos területekre vagy megbeszélésekre megyünk.

CW-SZT: Hogyan védekezhetnek a vállalatok az ipari kémkedés ellen?

A. G. A.: Mindenképpen rá kell szánni az időt, pénzt és energiát, nem csupán a biztonsági rendszer telepítésére, hanem folyamatos frissítésére is. Nem lehet azt mondani, hogy „oké, most már biztonságban vagyunk”. Minden egyes nap dolgozni kell rajta, találkozásokon, konferenciákon kell részt venni, hogy lépést tartsunk a legújabb fejleményekkel.

Tudatában kell lenni annak, hogy a rossz fiúk nem pihennek. Az általuk végzett kutatás és fejlesztés messze meghaladja a privát szektorban végzettet. Ha nem tesszük meg mindent ellenük, előbb-utóbb betörnek a rendszerbe. ▀

Hihetünk a szemünknek?

Sokan szerelnék katalógusból vagy az internetről vásárolni. Ez ugyan kenvelmes, főleg akkor, ha a környéken nincs nagy választékot kínáló áruház, de van egy kis kockázata, mivel a terméket csak képen látjuk. [írta: Csorán Sándor]

Előfordulhat például, hogy a megrendelésre érkezett ruhadarab színe kissé eltér a katalógusban vagy a képernyőn látott színtől, ezért a kereskedő ezeknél az értékesítési formáknál általában indoklás nélkül visszaveszi az árut, és technikailag igyekszik korrekcióra, például színhelyesen bemutatni kínálatát.

Más a helyzet azonban, ha az értékesítés egy korábbi fázisról, a figyelemfelkeltésről van szó. Autóhirdetéseken már hozzászokhattunk azokhoz az apró betűs figyelmeztetésekhöz, amely szerint a képen látható kocsis extra felszerelést tartalmaz, vagy csupán illusztráció. A mellékelt autóhirdetésben – ahol a képen egy négytagú család ül a hátsó ülésen – azonban nincs ilyen figyelmeztetés. Ugyanennek a típusnak a szalonban készült fotóján a 180 centis fiatalember kényelmesen ül hátul, de egyértelmű, hogy a hirdetésben látható módon négyen sehogy sem férhetnek el, ha csak nem törpek az illetők, vagy nem manipulált a kép.

A digitális kamerák és szkennerek korában ez nem nehéz. Ma egy PC-n egy jobb szoftverrel bárki percek alatt átszabhatja, átszínezheti a képeit. Mélyebb kék lesz a tenger, nagyobbak a barátainja keblei.

Némi szakmai tapasztalat azért nem árt. Néhány évvel ezelőtt az egyik sportruházati cég egy télen, szikrázó napsütésben vidáman szánkózó fiatal párt ábrázoló óriásplakáttal hirdette magát. A figyelmes szemlélő azonban igencsak találgathatott, hogy vajon hol készülhetett a felvétel, mert a vetődő árnyékok tanúsága szerint egyszerre három nap volt az égen.

A képek átszerkesztése a médiagrafikusok mindennapos gyakorlata, és nincs is ezzel baj, amíg nem kapcsolódik közvetlenül az értékesítéshez. A bemutatott példánál azonban ez a helyzet. Igaz, az autószalokban bárki ellenőrizheti a kocsis méreteit, és vásárlás előtt ezt nyilván meg is teszi, de a hirdetés az érdeklődést valótlán képi információval kelti fel.

Az árukatalógusok ugyan mindig megadják a méreteket, de a sátrak és az úszómedencék képein sok esetben feltűnően kis termetű felnőttek és gyerekek szerepelnek. A példaként az egyik katalógusból választott képen kicsinyítették az embereket, de fel van tüntetve a méret. Ha a medence széle 53 centiméter magas, akkor a túloldalon térdeplő (?) hölgy nem lehet magasabb 125–130 centinél. A kép olyan, mint a

mesebeli lány, megtévesztő is, meg nem is, hiszen jó nagy betűkkel szerepel rajta a medence mérete.

Fazekas Illikó, az Önszabályozó Reklámtestület főtitkára szerint a reklám felvállaltan befolyásoló célzatú, nem róhatjuk fel neki, hogy a lehető legkedvezőbb színben igyekszik feltüntetni a hirdetett terméket – ez mindaddig igaz, amíg nem vezet felre a fogyasztót. Tényszerűen persze a kép sem lehet megtévesztő, mondjuk egy szállodai szoba képen nem lehet dupla széles az ágy, ha a valóságban az csak normál méretű, és a tenger sem lehet kékebb, ha ott zavaros a víz. Az azonban nem baj, ha a tenger még szebben csillog, ha az egyébként kék. Jelezheti a hirdető, hogy a kép csupán illusztráció, az autók esetében például azt, hogy a képen látható változat extra felszereltséget tartalmaz. Egyedül a gyerektévé reklámjainál kell megkövetelni a teljes képi pontosságot, hiszen itt a méret és a kialakítás alapvető fontosságú.

Fehér Zsuzsa, a Magyar Reklámszövetség Etikai Bizottságának elnöke azonban szigorúbban fogalmaz. A 2005-ben megújított Magyar Reklámetikai Kódex szerint a reklám nem lehet megtévesztő, és bár nem tér ki külön a képmánipulációkra, de egyértelműen leszögezi, hogy a kódexet az elfogadó szervezetek nemcsak a szava, de szelleme szerint is alkalmazzák. Amennyiben a képmánipuláció alkalmazása kiterjed, az Etikai Bizottságnak külön is foglalkoznia kell vele. Hogy pontosan milyen módon, arról Fehér Zsuzsa egyelőre nem tudott részleteket mondani.

Mi is beszállunk 400 000 Ft kedvezménnyel!

Nyitott napok: február 18-20.

Mivel egy széles körben használt és hatásában fokozatosan alkalmazható technikai eszköztől van szó, a bizottságnak nem lesz könnyű dolga. Addig is csak azt tanácsolhatom, hogy a hirdetések képeit nézve, ne higgyünk mindig a szemünknek. ▀

SAP-MELLÉKLET

2006.09.12.

Hirdetési melléklet

A Computerworld SAP-mellékletét hirdetőink támogatták.

Elkészítésében közreműködtek: Trautmann Balázs lelelős szerkesztő, Egyed Zsóka szerkesztő, Bérés Gábor tördelés-szerkesztő.

Felelős kiadó: Bíró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője.

Feladat, megoldás, siker

Rugalmasság, igény szerinti változások – az informatika területén sem ismeretlen követelmények. A vállalkozások számára igen fontos, hogy kellő szakértői támogatással tudják a már bevezetett rendszereket finomhangolni, továbbfejleszteni.

35. oldal ▶

Osszeállította:
**TRAUTMANN
BALÁZS**

„Futottunk öt kilométert, és jól érezzük magunkat”

Bár a magyar üzleti alkalmazások piacának növekedési potenciálja meglehetősen korlátos, az SAP mind a nagyvállalatok, mind a kis- és közepes vállalkozások körében számos új ügyfélre számít az elkövetkező időszakban. – A nemrégiben beindult új regionális struktúrájának köszönhetően az SAP több kompetenciát alakíthat ki, így a jövőben több figyelem juthat régióinkra – mondja **Vahl Tamás**, az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatója az SAP tihanyi konferenciája kapcsán készült interjúban.

Computerworld-Számítástechnika: Az elmúlt időszakban szervezeti változások ment keresztül az SAP Hungary, április 1-jétől pedig Magyarországról irányítják az SAP négy visegrádi államot magában foglaló kis- és középvállalati tevékenységét. Milyen eredménnyel jártak eddig az előbb felsorolt változások?

Vahl Tamás: A regionális átalakítás főleg a belső szervezet hatékonyabb működését célozta. Elsősorban nem az országspecifikus megközelítés volt a lényeg, hanem hogy a régiós szervezet belső működését hatékonyabbá, az információcsere pedig gyorsabbá tegyük. Az átalakítás első lépéseit megtettük. A bécsi régiós központ megszűnt, feladatait pedig részben átvette a négy ország, amire viszont nem kaptunk adicionális erőforrásokat.

Az volt az egyik cél, hogy el tudjuk látni a ránk eső feladatokat, és megtanuljuk, hogyan kell nem csak Magyarországra összpontosítva dolgozni. A másik kérdés az, miként tudunk a szűkebb régióban olyan intenzíven együttműködni, hogy egymás erőforrásait, illetve tapasztalatait tudjuk használni, szakmai segítséget tudunk adni, és ezzel adicionális üzletet tudunk generálni; ez még nagyon csírájában létezik, még hosszabb időnek kell eltelnie ahhoz, hogy zökkenőmentesen működjön. Eddig is és a jövőben is arra törekszünk, hogy az SAP-nál megjelenő legújabb termékeket, megoldásokat a magyar piacra is azonnal bevezessük. Ehhez azonban minden esetben speciális szaktudás rendelkezésre bocsátása is szükséges. A négy ország egyenként kicsi ahhoz, hogy minden egyes országban kiépítsünk bizonyos kompetenciákat, ezeket együtt érdemes kialakítani. Kis ország lévén sok esetben okozott problémát, hogy kevés figyelem irányult ránk Nyugat-Európából, és ezért korábban nehezen lehetett volna egyes témákban szakmai háttérrel kiépíteni. Ha a régió belülről ezt meg tudjuk teremteni, fel tudunk építeni szakmai kompetenciákat, ezek sokkal gyorsabban elérhetőek, sokkal jobban alkalmazhatóak és bevezethetőek lesznek konkrét ügyfélhelyzetekben is.

CW-SZT: Az SAP Hungary értékesítési árbevétele tavaly közel 10 milliárd forint volt, ez 2004-bez képest több mint 27 százalékos növekedés; ezen belül a szolgáltatásokból származó forgalom pedig közel 38 százalékkal növekedett. Várható-e, hogy az idén hasonló nagyságrendben növekednek az SAP hazai leányvállalatának bevételei, és milyen mértékben mozdulhat el az arány a szolgáltatások irányába?

V. T.: A magyar piac növekedési potenciálja meglehetősen korlátos, és az elmúlt három-négy évben a gazdasági növekedés, és ezáltal az SAP növekedése is alacsony szintű volt. Az elmúlt éveket átlagosan tíz százalékos körüli növekedést lehetett elérni. Az, hogy éppen a tavalyi év volt kiemelkedő, beleilleszkedik az elmúlt 5-6 éves trendbe: ahogy a tavalyelőtti évben volt egy kisebb hullámvölgy, tavaly kisebb hullámhegy következett. Azt, hogy az eredmények idén túlszárnyalják-e az tavalyi évet, még pontosan nem lehet megítélni, de az biztos, hogy ebbe a lassú növekedési trendbe fog illeszkedni.

A szolgáltatások jelentősége természetesen igen nagy, de nem akarjuk a végtelenségig fejleszteni ezt a területet, mivel rengeteg partnerrel dolgozunk együtt, és nekünk inkább know-how központnak kell maradnunk. Az a szolgáltatási méret, amelyet mostanra kiépítettünk, meghatározza azt is, hogy mekkora bevételt lehet elérni. Vannak azonban olyan területek, amelyeket fontosabbnak tartunk továbbfejleszteni, mint például az új termékek bevezetése, szemben azzal, hogy megduplázzuk a szolgáltatásokból származó árbevételünket.

CW-SZT: 2006-ban az SAP egész sor új termékkel jelentkezett, illetve jelentkezik nemzetközi szinten. Mikor mutatják be ezeket a termékeket Magyarországon, és milyen piaci fogadtatásra számítanak?

V. T.: A bejelentések nemzetközi szinten megtörténtek, ezzel gyakorlatilag Magyarországon is elérhetővé váltak ezek a termékek. Azokról a termékekről, amelyek a

Vahl Tamás,
ügyvezető
igazgató
SAP Hungary Kft.

leginkább relevánsak a magyar piac számára, a tihanyi konferenciánkon is lesznek bemutatottak. A nagy átalakulást azok a termékek hozhatják, mint az SAP CRM on-demand megoldásai, a Duet szoftver és a mySAP ERP 2005 szolgáltatás alapú ERP-csomag.

Az új termékek általában projektek mentén jönnek be az országba. Ha tehát látunk olyan méretű projektet, vagy annak lehetőségét, akkor felkészítjük rá embereinket. Visszaautalva a beszélgetésünk elejére: egy új terméknel mindig az a kritikus, hogy szakmai segítséget kapjunk külföldről is – hiszen az első bevezetések általában nem Magyarországon történnek –, és erre lehetnek jók a régiós szakmai know-how központok.

CW-SZT: Márciusban bejelentették, hogy a Magyar Telekom meglévő SAP integrált vállalatirányítási rendszerét új SAP-rendszerre cserélik, valamint kiterjesztik a T-Mobile Magyarországra is; mindez az év legnagyobb magyarországi ERP rendszerintegrációt beruházásává teszi a projektet. Számítanak-e a következő 1-2 évben hasonló nagyságrendű bevezetésekre?

V. T.: Látni kell, hogy a szűz területek a nagyvállalati piacon meglehetősen korlátozottak. Ha azt nézzük, hogy melyek azok a cégek, amelyek jelen vannak Magyarországon, akkor behatárolható az a kör, ahol még nincs SAP, illetve, hogy hol van SAP, amelynek jelentős átalakítása vagy kiterjesztése valósulhat meg.

Nem árulok el nagy titkot azzal, hogy akár az OTP vagy a MOL mint meghatározó, nemzetközileg terjeszkedő két nagy magyar cég is fontos szerepet játszik, és ezen túlmenően is van további néhány – magyar vagy nemzetközi – cég, ahol a magyarországi operáció mérete vagy külföldi leányvállalatok csatlakozása lehetővé tesz ilyen jellegű projekteket. Természetesen ez egy szűk kör, a legnagyobb 20-30 magyarországi cég jöhet szóba.

CW-SZT: A kormányzati megrendelésekkel kapcsolatban az elmúlt években a legtöbb IT-vállalat visszaeséssel pa-

naszkodott. Milyen lebetések vannak az SAP számára a közigazgatási szférában?

V. T.: Úgy gondolom, hogy Magyarország lemaradásban van. Elég, ha körülnézünk a régióban: az SAP szlovákiai szoftverárbevétele például megközelíti a magyarországit, habár az országok gazdasági teljesítőképessége, illetve nagysága ezt nem feltétlenül indokolná. Szlovákiában az SAP bevételeinek kétharmada származik az állami szférából, Magyarországon ez az arány a 20 százalékot sem éri el. Abban a tekintetben tehát, hogy milyen mértékben használunk modern, fejlett informatikai rendszereket az állami szférában, a régió más országaival összehasonlítva is óriási különbség van; pedig ez jelentheti a növekedési potenciált Magyarországon is.

A kérdés az, hogyan lehetne továbblépni: azt feltételezve, hogy a kormányzati tényezők nem csak kommunikációs hűzásként beszélnek a strukturális reformokról, hanem ez valós szándék, illetve, hogy jelentős átalakításokat, racionalizálást kell elvégezni az államigazgatásban, akkor ennek támogatására szükség lehet SAP-ra vagy SAP-jellegű rendszerekre. Az, hogy ez megtörténik-e és milyen forrásokból, ma még kérdés; valószínűbb, hogy mindez EU-forrásokból történhet meg, aminek akár 3-4 éves kifizetése is lehet.

CW-SZT: Magyarországon az SAP Business One-t több mint 200 cég használja, és 26 partner foglalkozik SAP Business One értékesítéssel. Az idei évben mekkora mértékű növekedésre számítanak?

V. T.: Ha az SAP Business One magyarországi történetét egy maratoni futáshoz hasonlítanám, akkor eddig futottunk körülbelül öt kilométert, és jól érezzük magunkat, de a cél még nagyon messze van. Ha a 200 ügyfelet meg tudjuk duplázni a közeljövőben, az jó start, de nekünk legalább 2000 ügyfélre van szükségünk, akkor dőlhetünk csak hátra. A termék jó, a partnerekkel elégedettek vagyunk, tudjuk, hogy milyen stratégiával lehet eredményeket elérni, de korai lenne még azt mondanunk, hogy teljes mértékben megvalósultak az elképzeléseink.

CW-SZT: Már csaknem másfél éve megnyitotta a Graphisoft Parkban működő SAP Labs Hungary. Melyek az eddigi tapasztalatok a hazai kutatás-fejlesztési központ működésével kapcsolatban?

V. T.: A létszám az előzetes tervek szerint bővül, vagyis 2007 végére legalább 300 kutató fog itt dolgozni. A munkaerővel kapcsolatos tapasztalatok szintén pozitívak: hatékonyság szempontjából a budapesti fejlesztőkörzpont a legjobbak közé számít. Érdekes fejlődés – és ezt nem láthatjuk előre, hiszen nem ismertük behatóan az SAP-fejlesztőkörzpont rendszerének működését –, hogy a korábbi döntésekhez képest más területek is Magyarországra kerültek. Ennek egyik oka, hogy amíg egy adott területen nem alakult ki know-how, addig ezt meg lehet tenni. Így ennek megfelelően már nem azokról a fejlesztési irányokról beszélünk, mint a nyitás idején, hanem mások is jöttek, például a supply chain management (SCM) fejlesztés nem lett akkora, mint gondoltuk, de például az SAP Labs Hungaryhoz került egy olaj- és gázipari fejlesztés, amiről korábban nem esett szó. A kutatóközpont tehát működik, de folyamatosan újra kell pozicionálnunk magunkat annak érdekében, hogy egy adott fejlesztésből a budapesti központ is ki tudja venni a részét. ▀

SAP-bevezetés lépésenként BSIS módra

Változatlan munkatársi körrel működik 2002 óta a 100 százalékban magyar tulajdonban lévő BSIS9 Informatikai Szolgáltató és Tanácsadó Kft., de a cég alkalmazottjai már 1997 óta dolgoznak egy szervezetben – mondta *Kamenszky László*, a cég ügyvezető igazgatója. A vállalkozásnak alapvetően három fő tevékenységi köre van: az SAP vállalatirányítási rendszerek fejlesztése, telepítése (mySAP All-in-One, Business One), üzemeltetése és bővítése mellett a folyamat- és ügyvitelszervezés, illetve az első két területre kapcsolódó informatikai oktatás. A társaság ügyfélköre elsősorban szolgáltatási tevékenységet folytató és külföldi tulajdonban lévő cégekből áll, de a banki szektor sem ismeretlen terület már a BSIS9 számára.

Az ügyfelek maradéktalan kiszolgálásához a BSIS9 Kft. gondosan megválasztott stratégiai partnerkapcsolatokat épített ki, s ennek egyik jele a cég tulajdonosi köréhez tartozó, 10 százalékos Montana Zrt.-részesezés, így a két vállalkozás valóban igen szorosra fűzte kapcsolatait.

A kilenc év nagyon hosszú idő, és ezalatt rengeteg tapasztalat gyűlt össze a munkatársaknál. A cég tudásbázisának bővítését segíti elő, hogy több esetben is – az SAP Hungary ajánlására – a mások által bevezetett SAP-rendszerek finomhangolásával, továbbfejlesztésével bízták meg a megrendelőt a BSIS9-et. Emellett elmondható, hogy Magyarországon (a bevezetést végzők számához képest) aránylag kevés vállalkozás foglalkozik SAP-üzemeltetéssel, így a cég által összegyűjtött tapasztalat még értékesebb.

Az elmúlt évek alatt egyértelművé vált: az SAP ASAP módszertana valóban remek eszköz, amelynek segítségével gyorsan bevezethetővé válnak az egyes megoldások. Az is fontos azonban, hogy mint minden módszertan, az ASAP is csak akkor képes az elvárásoknak megfelelni, ha minden lépésőfokot végigjárják a bevezetés során. Itt hangsúlyozni kell, hogy a bevezetést megelőző folyamatszervezési feladatokat is elvégzik a cég szakemberei. Az SAP-rendszereknek ugyanis az ügyfél minden üzleti folyamatát támogatnia kell.

A sikeres bevezetés egymásra épülő elemekből áll össze. Az első lépés a BSIS9 Kft. gyakorlatában minden esetben az ügyfél üzleti folyamatainak felmérése, amely az ARIS TOOLSET folyamatmodell-lező rendszerrel történik. Gyakran előfordul, hogy a vállalatok, cégek a felmérés segítségével igen fontos és üzletileg értékes, napi szinten aktuális pluszinformációkat szerezhetnek be. A felmért vállalati folyamatrendszerek finomítása, fejlesztése elkerülhetetlen feladat, hiszen az SAP-bevezetés célja, hogy az

implementált rendszer a lehető legjobban lefedje és támogassa az ügyfél üzleti folyamatait.

A következő lépés a koncepciótervezés, ebben nagyon részletesen le kell írni, hogy a megrendelő a pénzéért pontosan mit is kap: mit tartalmaz majd az átadandó rendszer, valamint milyen támogatással számolhat az ügyfél az éles indulás után. Ez egy nagyon fontos pont, hiszen itt mind a két félnek el kell fogadnia az elkészített tervet: s ezt aláírásával is hitelesíteni kell. Minden, ettől eltérő változás és pluszszolgáltatás költség- és/vagy időtúllépést okozhat a projektben.

A kivitelezési és tesztelési fázis sikeres lezárása, a megfelelő oktatás elvégzése után jön a várva várt pillanat: a szállított rendszer átadása.

A BSIS9 Kft. gyakorlatában azonban nagyon fontosnak tartja: ezután sem szabad „elengedni” az ügyfelet. A támogatás főleg az első hetekben lehet a felhasználók számára. Ekkor célravezető, ha a tanácsadó a helyszínen tartózkodik és a felmerülő kérdésekre azonnal tud válaszolni.

A jól megválasztott és felkészült kulcsfelhasználó sokat lendíthet a bevezetés sikerén, egyszerre segítve az ügyfelet és a vállalkozót. A legjobb, ha egy „volt” informatikus, a cégnél régebben dolgozó, ismert és elismert szakember a kulcsfelhasználó, hiszen ő az IT-tudás mellett a megrendelő cég belső folyamatait is belülről, első kézből ismeri. Segítségével könnyebb a külső SAP-szakértők bevonása is, hiszen a kettős tudásanyag miatt a felmerült problémát pontosabban tudja átadni, s a megoldás implementálása is egyszerűsödik.

Az utolsó fázis a már átadott SAP-rendszer üzemeltetése. Sok esetben azonban nincs lehetőség arra, hogy az ügyfél az üzemeltetésről saját maga gondoskodjon. Ezért lehetőség van arra, hogy az ügyfelek a szervereket és a rajtuk futó SAP-alkalmazásokat egyaránt a BSIS9 felügyelete alatt helyezték el. Ebben a konstrukcióban a hardver az üzemeltetést végző BSIS9 Kft., míg a szoftver az ügyfél tulajdonában van. Az sem okoz problémát, ha az ügyfelek már megvásárolták a szervereket is, hiszen hostolt szolgáltatás keretében azok is elhelyezhetők a BSIS9-nél. Olyan esetekben is vállalunk üzemeltetést, amikor az ügyfél saját telephelyén helyezi el a teljes SAP-konfigurációt. Ilyenkor a rendszeres helyszíni jelenlét, illetve a Központi Diszpécser Szolgálat gondoskodik a zavarmentes üzemeltetésről. Az üzemeltetés kiszervezésének nagy előnye, hogy az ügyfelek egyenletesen elosztott, előre tervezhető költségekkel gazdálkodhatnak, biztosított a tapasztalt szakmai háttér, így mindig az elvárható legmagasabb szintű az SAP-rendszer rendelkezésre állása. ▀

A jól megválasztott és felkészült kulcsfelhasználó sokat lendíthet a bevezetés sikerén, egyszerre segítve az ügyfelet és a vállalkozót.

Bárho, bármikor

A mobil adatátviteli technológiák a következő két évben elérik és meghaladják a jelenlegi vezetékességekét, s jelentősen átalakítják mind az üzleti, mind a magáncélú felhasználást. Ezzel párhuzamosan fejlődnek majd a készülékek és a rajtuk futó alkalmazások, elősegítve a mobilitás térnyerését az üzleti és a magánszférában.

Rendkívül fontos az üzleti életben dolgozóknak, hogy bármikor és a világ bármely pontján hozzájuthassanak a számukra nélkülözhetetlen üzleti információkhoz, irodai levelezésekhez. Nem biztos azonban, hogy mindig rendelkezésre állnak az eszközök. A Pannon Mobil irodai szolgáltatásaival a felhasználó útközben vagy akár szabadsága alatt is felcsatlakozhat cége hálózatára, faxokat, e-maileket fogadhat és küldhet, kezelheti naptárbejegyzéseit. A világháló elérése nélkül manapság egyre több helyen lebénul a munkavégzés – hangsúlyozta *Hajnal Géza*, a Pannon Mobil adat- és üzletfejlesztési igazgatója. Éppen ezért nő meg a jelentősé-

ge annak, hogy a munkatársak bárho és bármikor csatlakozhassanak az internethez. A kérdés, hogy miként. A Pannon MobilAdat csomagjai között vannak havidíj nélküli forgalmi díjas, illetve havidíjas, kedvezményes forgalmat kínáló lehetőségek is.

E-mail a zsebben

Az irodától távol nem mindig hord magával az ember noteszgépet. Előfordul, hogy a mobiltelefonon vagy a kézisámítógépen lenne jó nyomon követni az e-maileket vagy a naptárat. A mobiltársaság Pannon e-Phone szolgáltatása lehetővé teszi a vállalati levelezőrendszerek vezetékek nélküli kapcsolatát a PDA-kkal, illetve Microsoft és

Symbian operációs rendszerű mobiltelefonokkal. A díjmentesen letölthető alkalmazásokkal push üzemmódban fogadhatók a levelek, tehát az új levelek és naptárbejegyzések automatikusan megérkeznek a mobiltelefonra.

Kiszervezett levelezőrendszer

A Microsoft Exchange által adott teljesítmény már jó ideje elérhető a magas költségvetéssel dolgozó vállalatok számára, de nem minden cég engedhet meg magának ekkora beruházást. A Pannon kifejezetten erre az utóbbi körre gondolt, amikor elindította az E-mail Exchange szolgáltatását. Az E-mail Exchange kiszervezett üzenetrendszer révén a felhasználónak nincs gondja a vállalati e-mail rendszerek menedzselésére, így csökkenti költségeit, és a cégek hatékonyabban használhatják fel erőforrásaikat. Az egyszerű e-mail kommunikáció multifunkcionális üzleti eszközzé alakítható át. A munkaerő jobb kihasználását teszi lehetővé azáltal, hogy a munkatársak rugalmasan hozzáférhetnek az eszközökhöz az irodán kívül. Közös tárhelyet ad a csoportmunkához, vírusvédelmet is

Tudta-e? →

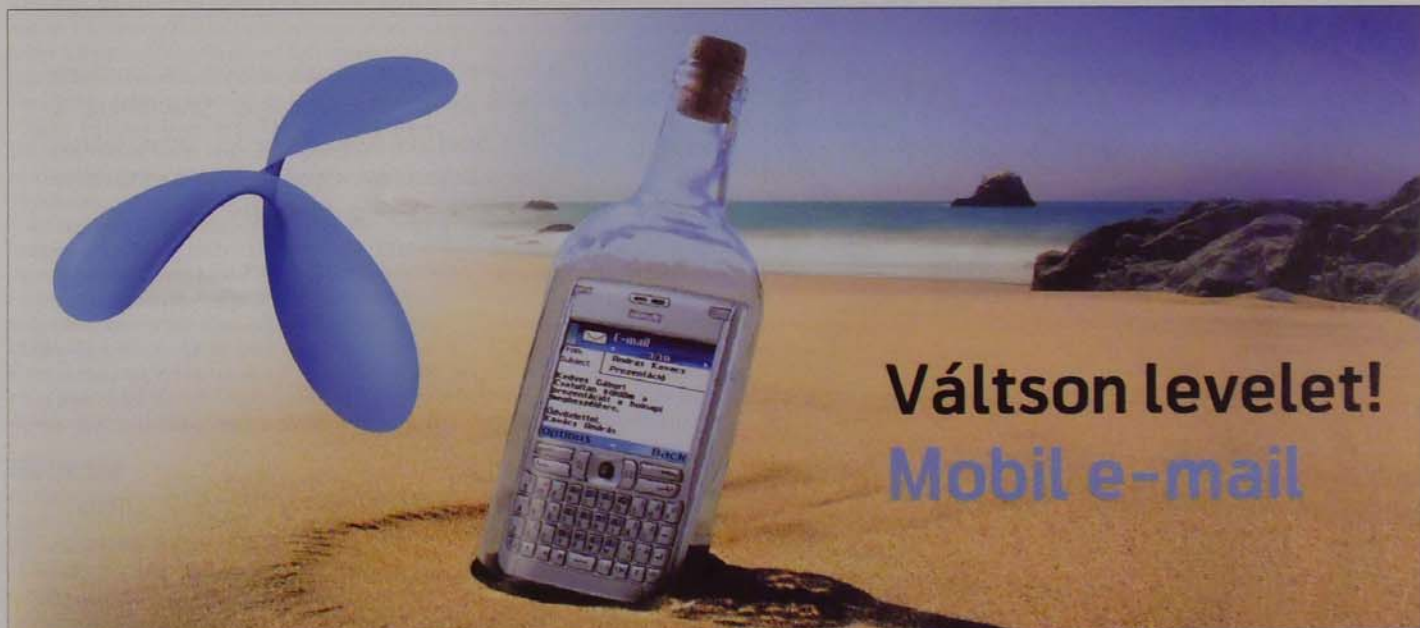
A Pannon és a 3G

Már 40 településen érhető el a Pannon 3G szolgáltatása. A mobil szélessáv-lefedettség hazánkban 85 százalékos, s folyamatosan bővülnek az egymással együttműködő EDGE- és a harmadik generációs UMTS-hálózatok.

tartalmaz, tehát a funkciók biztonságos környezetben használhatók.

Szabad a vásár

A Pannon MobilVásárlás szolgáltatás révén az előfizetők mobiltelefonjuk segítségével kényelmesen, rugalmasan, helyhez kötöttség nélkül vásárolhatnak meg különböző termékeket, és használhatnak többféle szolgáltatást. A MobilVásárlás keretében valósul meg az autópálya-használati, valamint parkolási díjak mobiltelefonon való kifizetése. A Pannon lehetőséget ad arra, hogy előfizetői mobiltelefonon keresztül SMS-ben is vásárolhassanak virtuális autópálya-matricát valamennyi magyar autópályára – szögezte le *Hajnal Géza*. ▽

Váltson levelet!
Mobil e-mail

Nem marad le semmiről, új levelei és naptárbejegyzései automatikusan megjelennek telefonján! Mobil e-mail szolgáltatásaink: E-mail Studio, e-Phone, E-mail Exchange. Javasolt készülék: Nokia E61

Integrált webáruház-megoldás a Librától

Az elmúlt két évben a Libra Szoftver Zrt. több mint 30 kis- és középvállalatnál vezette be az SAP Business One rendszert. A két évtizednél is több iparági tapasztalattal bíró hazai szoftvercég azonban nemcsak emiatt az egyik legjelentősebb SAP Business One partner, hanem saját fejlesztésű kiegészítő megoldásai („add-on”) miatt is. Az ügyfelek igényei alapján a Libra számos funkcióval egészítette ki a „kis SAP”-t: többek között tárgvyeszköznylvántartó, házipénztár-kezelő és vonalkódkezelő rendszerekkel.

A legfrissebb és legátfogóbb fejlesztés a speciálisan az SAP Business One logikájához alkalmazkodó, elektronikus kereskedelmet támogató Libra E-BOLT megoldás. A LIBRA E-BOLT két részből épül fel: az SAP Business One menürendszerébe beépülő új funkcióból, amely a webáruház és az SBO kapcsolatát biztosítja, és magából a webáruházból.

– Egy webáruház kialakítása önmagában nem túl bonyolult feladat. Egy olyan rendszert megalkotni azonban, amely tökéletesen illeszkedik az SAP Business One-hoz, gyorsan és üzembiztosan működik együtt vele, óriási kihívás. Több mint fél évünkbe telt ennek megoldása, de idén nyárra már két rendszert is teljesen átadtunk, és további három be-

zetésünk van folyamatban – nyilatkozta Papp Zoltán, a Libra Szoftver vezérigazgatója. A Libra E-BOLT nem csak webáruházként, hanem üzleti partnerek

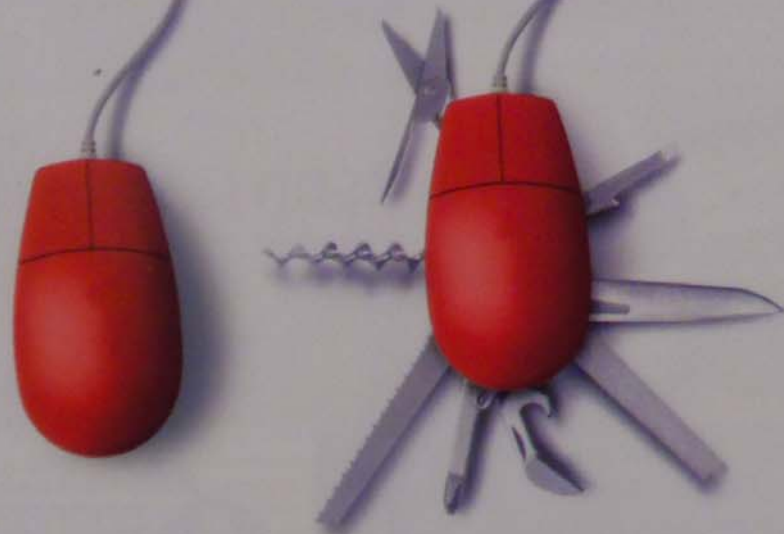

közti internetes portálként is használható. A dombovári, építőanyagok kis- és nagykereskedelmével foglalkozó Webépker Kft. éppen erre a célra vezette be a rendszert.

– Látva az SAP Business One bevezetéséből származó hatékonyságnövekedést, úgy véltük, hogy a valódi versenylőny megszerzéséhez tovább kell lépünk. A rendszer nyújtotta gyors és egyszerű ügyintézés ki akartuk terjeszteni egész viszonteladói hálózatunkra – mondta Illés Károly, a Webépker tulajdonosa. – A rendszer segítségével a viszonteladók azonnali készlet- és árinformációkhoz juthatnak, készleteket foglalhatnak és még az ügyintézés költségei is a töredékére csökkennek. A legfontosabb előny azonban a partner számára, hogy nem kell saját telephelyén nagy készletmennyiséget felhalmoznia, hiszen az – virtuálisan és fizikailag egyaránt – könnyen és gyorsan elérhető.

A Libra E-BOLT sikerét bizonyítja, hogy a Webépkernél éles indulása után három héttel már a viszonteladók fele ezen keresztül adja le a megrendeléseket. A cég várakozásai szerint az év végére partnerei háromnegyede fogja használni a webáruházat, amelyen keresztül az összes értékesítés fele bonyolódik majd. ▽

Legyen a feladat
akár egyszerű, akár komplex...

...nálunk megtalálja a megfelelő eszközt.

„Minden program csak annyit ér, amilyen sikeres az implementációja. Számunkra a LIBRA Szoftver több évtizedes tapasztalata, illetve a bevezetést végző szakértők empátiája volt a döntő érv.”

Hambalkó Imre
Ügyvezető-tulajdonos
Ham-Bell Kft.

➡ Részletes esettanulmányok:
www.mve.hu/sikertortenet

LIBRA Szoftver: teste szabott vállalatirányítási rendszerek, egyedi kiszolgálással kis- és középvállalatoknak is.

Libra Szoftver Zrt.

1113 Budapest, Karolina út 63.
Tel.: 372-3333 • Fax: 372-3189
e-mail: info@mve.hu • www.mve.hu

LIBRA®
SZOFTVER

Folyamatos folyamatok

Anémet IDS Scheer, a vezető folyamatmenedzsment szakértő cég, már több mint 20 éve dolgozik az üzleti folyamatmenedzsment területén. Tevékenységének középpontjában megalakulása óta a folyamatszervezés és -menedzsment áll, amely SAP-megoldásokkal és fejlesztésekkel egészül ki. Az IDS Scheer, amely egy tőzsdén is jegyzett cég, valódi globális piaci játékos, olyan ügyfelekkel, mint az Air France, a Deutsche Post, a KLM vagy a Volkswagen Audi. Hazai leányvállalata, az IDS Scheer Hungária Kft. 2002-ben kezdte meg tevékenységét. Az idei SAP-konferencián a vezető folyamatmenedzsment szakértői három előadást is tartanak majd. *Illés József* értékesítési igazgatóval, *Preklet István* SAP értékesítési vezetővel és *Lázár Péter* értékesítési vezetővel (dokumentummenedzsment rendszerek) beszélgettünk a cég legfontosabb újdonságairól.

Funkciók helyett folyamatok

Az SAP eleinte szigorúan funkcionális megközelítést alkalmazott, majd áttért a folyamat alapú megoldásokra. Ez az átállás igazán most teljesedik ki, létrejön az IDS Scheer régóta hangoztatott elve, miszerint az üzleti élettől távoli, külön életet élő szakmát, az IT-t integrálni kell a vállalat egészébe, és az üzleti folyamatok kiszolgálójává kell tenni. Hiszen a vállalat működését ideális esetben nem az informatika által kialakított keretekhez, hanem a piaci igényekhez és követelményekhez kell igazítani. Meg kell tehát előzni azt is, hogy az implementáció során az üzleti területről technológiai irányba csúszson el a bevezetés.

Gyakori problémát jelent az is, hogy két – vagy esetenként akár még több – különböző cég készíti el a specifikációt, illetve hajtja végre a bevezetést. Ilyen esetben sok munkaszám legalább kétszeresen kerül elvégzésre, nem is beszélve az esetleg adódó egyéb különbségekről. Az ARIS ezzel szemben rendelkezik a technológiával, szakértelemmel és tapasztalattal, ami a teljes körű bevezetéshez szükséges. Így a módszertan és az eszközümentáció megvalósul.

AVE for SAP

Az IDS Scheer által kidolgozott korszerű módszertan olyan folyamatorientált megközelítés, amely képes arra, hogy a vállalati stratégiát és a szervezetet – a költségek féken tartását szem előtt tartva – összekapcsolja. Az ARIS Value Engineering for SAP a teljes életciklus lefedésére alkalmas az ügyfél elképzeléseitől a teljes megvalósításig, sőt még annál is tovább: az üzemeltetés és a folyamatok tökéletesítés során is rendelkezésre áll ez a keretrendszer. Az ebben foglalt munkaeszközök segítségével igazi követhető megoldás jön létre, hiszen a követelmények és specifikációk összekapcsolása már a kezdetek kezdetén megvalósul és dokumentálásra kerül, így a bevezetés tetszőleges stádiumában megvizsgálhatók azok teljesülése. Az IDS Scheer Aris platformja az IT-t az üzleti, gazdasági alapokra helyezte. Az IT-t az üz-

leti folyamatok részévé tette, így annak hasznossága kézzelfogható. A folyamatorientált kultúra kialakítása alapvetően változtatja meg az implementációt és a későbbi működtetést. Az ügyfél egyedi igényei alapján testre szabható rendszerben az egyes fázisok munkalépései részletesen meghatározásra kerülnek, így tartalomjegyzékszerűen is áttekinthetők a folyamatok, a munkalépések, a termékek.

Már a stratégiai fázisban megmutatkozik az előnyök többsége: például a business case-ekben összefoglalt elvárások segítségével megvalósítható az IT átalakítása és modernizációja. De talán a legfontosabb előny a projekt költségek számszerűsíthetősége, ami már a projektindítás előtt lehetővé válik. Ezáltal kiszámolható a megtérülési idő, ütemezhető az implementáció és ellenőrzött vállalati térkép hozható létre, amely felöleli a folyamatokat, a rendszereket és a szervezést.

A tervezési fázisban elkészül az üzleti követelményspecifikáció, a szükséges fejlesztéseket tartalmazó dokumentumban minden egyes felmérhető cél egy teljesítményindikátort kap, ami alapján automatikus naplózásra kerül, és így követhetővé válik az implementációs ciklus során is, majd pedig a kontrollfázisban, az üzemeltetés megkezdése után is az elején letűzött jelzőkarók mentén ellenőrizhető a projekt megvalósítása, és annak hatékonysága.

Solution manager

Korábbi SAP-bevezetésekben követett módszertan volt és gyakorlatnak számítot, hogy a követelményspecifikáció (blueprint) fázis viszonylag rövid volt, és inkább a fejlesztésre, az implementációra fordítottak több időt a projektben. Többszöri iterációval, visszakerdezőssel alakult ki aztán a rendszer, amelyet tesztelésre, majd éles bevezetésre bocsátottak. Ennek a módszertannak a megváltozását tapasztaljuk, és ez egyértelműen üdvözlendő folyamat. A cégek többsége felismerte, hogy nem elég egy integrált vállalatirányítási rendszert (ERP) életre helyezni, hanem kiemelten fontos, hogy a cég stratégiájába is beilleszthetők legyenek a kialakuló új lehetőségek, másrészt pedig felértékelődött a stratégiát alkotó folyamatok, működési követelmények pontos megfogalmazása. Ehhez olyan korszerű és intelligens eszközök állnak rendelkezésre, amelyekben megvalósítható a folyamatok modellezése, szimulálása (ezen a területen piacvezető az ARIS Toolset).

Ezáltal lehetővé vált a valódi folyamat alapú gondolkodás, és az SAP-bevezetéseket az üzleti folyamatok vezérlik. Az ötlet nem új, de most a Solution Manager kialakításával teremtődött meg a hid az SAP-környezet és az ARIS-ban dokumentált folyamatok között. Egészen más típusú követelményspecifikációt jelent ez, lehetővé válik a folyamatorientált megközelítés, nem csak az egyes funkciók fejlesztése. Ezáltal viszont a teljes bevezetési időszak is jelentősen lerövidül, hiszen a változtatási kérélmek is nagyon hamar megjelennek és implementálhatóvá válnak.

Számos további előnye is van az új megoldásnak: míg korábban a nem eléggé egzakt specifikáció következményeként az egész projekt gyakran „úszott”, a rosszul nyomon követhető megoldások miatt jelentősen megnőtt a szükséges idő és – ezzel szoros összefüggésben – a költségek is. A dokumentált tudástár sokrétűen felhasználható a betanítástól, oktatástól kezdve akár – nagyvállalatok esetén – az újonnan vásárolt leányvállalatok integrálása során rendkívül hatékonyan felderíthetők a legfontosabb különbségek.

Tartalomkezelés

A vállalati dokumentumok és tartalmak archiválása és a komplex tartalomkezelés komoly kihívást jelent. Az IDS Scheer ezen a területen az IXOS-Opetext megoldását választotta, amely nem csak az SAP-rendszerekhez kapcsolódó archiválási feladatok elvégzésére, hanem a leképezhető munkafolyamatok informatikai rendszerrel történő támogatására is kiválóan alkalmas. Nem véletlen, hogy ismét a folyamat szó kerül előtérbe, hiszen az átfogó tartalomkezelés lényegesen többet jelent, mint egy egyszerű archiválási megoldást.

Különleges problémát jelent például az a tény, hogy a számtalan dokumentum, amely a vállalat működése szempontjából kritikus jelentőségű (például az ügyfélszolgálatra beérkező faxok, telefonhívások, e-mailek), a rendszeren kívül keletkezik.

Ezek bevezetése, iktatása, kezelése és a szervezetben történő végigvitele olyan átfogó, a vállalati folyamatok közé beépülő megoldást igényel, mint az ECM (Enterprise Content Management, vállalati tartalomkezelés). Ennek keretében megvalósul a – gyakran Exchange-környezetben létrejövő – tartalmak integrációja, de alkalmas természetesen a dokumentum- és adatarchiválás ellátására, például a bejövő és kimenő számlák kezelésére, vagy a végre törvényi szabályozást kapó digitális aláírás feldolgozására is.

Tihany

Természetesen Tihanyban ennél sokkal részletesebb és átfogóbb képet is kaphatnak az IDS Scheer, a vezető folyamatmenedzsment szakértő cég megoldásairól, újdonságairól. Találkozzunk ott! ■

IDS SCHEER
Business Process Excellence

IDS Scheer Hungária Kft.
H-1117 Budapest
Infopark sétány 1.
I.épület 2. emelet
Telefon: 463-0900
www.ids-scheer.hu

Gyártók, Projektkivitelezők, Karbantartók

Figyelem!

Bevált **SAP** csomagok
a BCS-től!

BUSINESS CONSULTING SERVICES

www.bcsconsult.hu

Lásd még a mellékletben lévő cikket!

37106

Bevált megoldásokat csomagol a BCS

Elsősorban két, a középvállalatokat érintő területre specializálta magát az SAP-n belül a BCS – mondta el *Pernecky Zoltán*, a cég kereskedelmi igazgatója. – Az első területet a projektszerű kivitelezésekkel foglalkozó cégek adják. Egy-egy általuk elvégzett projekt lehet komplex kivitelezés (például híd- vagy útépítés), de lehet karbantartás is, ahol például egy felújítás vagy egy tervezett karbantartás jelenthet igen komoly projektszerűen végzett tevékenységet. A másik célterülethez a gyártó tevékenységet folytató cégek tartoznak, amelyeknek szintén speciális tudást kínál a BCS.

A középvállalati szinten jól alkalmazható tudásanyagot ugyanakkor „felülről”, a nagyvállalatok, multinacionális cégek körében végzett bevezetésekől származó tapasztalatokkal is kibővítették. A középvállalati szeg-

mensben a BCS 3 éve tevékenykedik. A számos, ezen idő alatt létrejött referenciának is az eredménye, hogy az említett nagyvállalati tapasztalatokat, kialakult megoldásokat a közepes cégek igényeinek megfelelően tudják használni.

A nagyvállalatoknál bevált megoldások, módszerek, legjobb praktikák átültetésével a BCS olyan középvállalati SAP - megoldáscsomagokat hozott létre, amelyek nagyon jól megfelelnek a gyártó és projektszerűen dolgozó cégek üzleti igényeinek, ugyanakkor a szokásosnál lényegesen rövidebb idő alatt, és így kisebb ráfordítással vezethetők be. Ezek a csomagok a tapasztalatok szerint 80 százalék feletti mértékben tartalmazzák mindazokat az SAP-funkciókat, amelyek a fenti iparágak középvállalatainál szükségesek, a maradék egyedi rész pedig általában már könnyen kialakítható. ✓

PENTA TRADE

PENTATRADE INFORMATIKA

A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK INFORMATIKAI PARTNEREI

AHOL A SZOFTVER ALKALMAZKODIK AZ ÖN CÉGÉHEZ
ÉS NEM ÖN A SZOFTVERHEZ!

MIT KÍNÁLUNK ÖNNEK?

- MAGAS SZÍNVONALÚ SZOFTVEREKET
- RÖVID HATÁRIDEJŰ BEVEZETÉST
- FELHASZNÁLÓBARÁT OKTATÁST
- PROFI TANÁCSADÁST
- ... INFORMATIKAI IGÉNYEI TELJES KÖRŰ KIELÉGÍTÉSÉT ...

9028 Győr, József Attila u. 99. Tel.: 96/519-110 Fax: 96/519-111 E-mail: info@pentatrade.hu

SAP és egy kis ráadás

A Penttrade Kft. négy éve forgalmazója az SAP kis- és középvállalati megoldásainak, és 16 éve kínál partnereinek vállalatsszervezési és informatikai szolgáltatásokat. A cég célja, hogy a kis- és középvállalati réteg igényeit a lehető legteljesebben kiszolgálja. Ennek érdekében az SAP Business One ügyviteli rendszert nem csak értékesíti, hanem partnerei számára egyedi fejlesztésekkel alakítja komplex informatikai rendszerré.

A Penttrade filozófiája szerint: „Ne az ügyfelek alkalmazkodjanak az adott szoftverhez, hanem a szoftver alkalmazkodjon az ügyfélhez.” Így az SAP Business One-t azok a cégek is kiválóan alkalmazhatják, amelyeknek tevékenysége nem „szabványos”, ezért személyre szabott rendszerre van szükségük.

A Penttrade által fejlesztett kiegészítő szoftverek, mint például az Kontrolling és vezetői információs rendszer, a Termelési, a Kereskedelmi, a Logisztikai és Navigációs rendszer – mind az egyedi igényekkel rendelkező cégek számára nyújtanak megoldást.

Az ütemezett gyártástól a navigációig

A Kontrolling rendszer a vállalat vezetőinek költség-gazdálkodását segíti a tervezéstől az elemzésig. A két rendszer közötti adatkommunikáció automatikus történik, a szabványosított XML felületen keresztül.

A Termelési rendszer révén felmerethető az erőforrások kapacitásai, ütemezhető a gyártás, valamint koordinálhatók a gyártástechnológia feladatai.

A Kereskedelmi és készletgazdálkodási rendszer az árajánlatadástól egészen a csomagolási, polcrendszer-kezelési és egyéb magas szintű raktári feladatok támogatásáig segíti a készletkezelési tevékenységet.

A Logisztikai és navigációs rendszer a több szállítójárművel, illetve jelentős áruforgalommal rendelkező vállalatok számára nyújt segítséget. A kiegészítő szoftver megkönnyíti a szállítólevelek és számlák különféle módokon való elkészítését, a szállítások szervezését. Hasznos a túraszervezésben, valamint a beszállítók nyilvántartásában.

Túl a határokon

A Penttrade Kft. korszerű, objektumorientált fejlesztői módszerekkel készíti szoftveres megoldásait. Hazai és külföldi partnereivel közös fejlesztési projekteket vezet, ezek során több nyugat-európai fejlesztésű szoftvert honosított, így azok a magyar vállalatok számára is elérhetővé váltak.

A cég a tanácsadási tevékenységet elsősorban az informatikai rendszerek kialakításához kapcsolódóan végzi, de gazdasági szakemberei által önálló tevékenységként is segítséget adnak vállalatsszervezési kérdésekben.

A Penttrade gazdasági és informatikai szakemberekből álló csapata biztosítja partnereinek, hogy vállalatuk korszerű informatikai hátterének kialakítását hatékonyságnövelő, sikeres beruházásnak könyvelhessék el. ▶

Folyamatosan mozgásban

Elsősorban a nagyvállalati piaci szegmensben ért el komoly eredményeket az FMC Tanácsadó és Informatikai Kft. – mondta el Kocsis Gábor partner. Az SAP tanácsadási területen a cég ügyfelei körében tudhatja a legnagyobb pénzintézeteket, valamint több meghatározó magyarországi nagyvállalatot is.

A tapasztalatok szerint a komplex vállalatirányítási rendszerek bevezetése terén ezek a hazai nagyvállalatok jártak az élen. A kisebb méretű vállalkozások sok esetben követő taktikát alkalmaztak: a nagyvállalatok kedvező tapasztalatai után vágtak bele sajátjuk is hasonló informatikai fejlesztésekbe.

Mivel a magyar nagyvállalatok vezették be elsőként a komplex vállalatirányítási rendszereket, ezért ez azt is jelenti, hogy többségük ma már sok éve kialakult-kicsiszolt rendszerekkel dolgozik. Az új bevezetések ebben a szegmensben ritkák; annál nagyobb szükség van a magasabb hozzáadott értéket képviselő tanácsadásra.

A nagyvállalatoknál, ha éppen nem történik semmi, akkor is van mozgás a felszín alatt: átalakulás, reorganizáció, az üzleti folyamatok optimalizálása. Ehhez azonban a céget évek óta kiszolgáló

SAP-környezet fejlesztésére, átalakítására is szükség van, mivel ezek adott esetben sok évvel ezelőtti cégsztruktúrára és üzleti folyamatokra lettek optimalizálva.

A tanácsadó cégek szempontjából szintén örvedetes jelenség a tőzsdei cégekre nehezedő „költségnyomás”. A jól előkészített és végrehajtott informatikai fejlesztésekkel a nagyvállalatok működési költségei csökkennek, s ez a befektetőknek mindig örömhír. A versenyszférában azonban nagyon is alaposan megérzik, hogy mire költenek, pontos megtérülési elemzésekkel, kimutatásokkal kell alátámasztani minden egyes fejlesztést.

A hazai multik terjeszkedése is munkát ad az FMC-nek. Míg korábban az volt a jellemző, hogy a nyugat-európai nagyvállalat hazai leányvállalatánál a külföldi minta alapján vezették be az SAP-rendszereket, addig ma a hazai nagyvállalatok által a régióban megvásárolt vagy alapított cégeknél már magyar szakemberek segítik az SAP-alkalmazások implementálását. Kocsis Gábor szerint ehhez már régen érett és „EU-kompatibilis” a magyar nagyvállalati szegmens: mindenki elismeri és magától értetődőnek tartja a tanácsadók szerepét és fontosságát. ▶

fmc
CONSULTING

A vezető tanácsadó
Szolgáltatási területeink

Tanácsadási szolgáltatásaink átölelik a stratégia kidolgozásától a folyamat-átalakításon keresztül az informatikai rendszerek megvalósításáig terjedő feladatokat.

BANKI MEGOLDÁSOK

Front-office és back-office folyamatok kialakítása, hatékonyság növelése • Core-bank (integrált számlavezető) rendszerek bevezetése • Egységes ügyintéző front-end kialakítása, menüfelhasználói felület • Operatív SAP rendszer tervezése, bevezetése • Hitelintézmények (hitelbázisok, kölcsönkezelési) átalakítása és hitelintézményi rendszerek bevezetése • Alternatív forrás megvalósítás • Számviteli, controlling és vezérlési információs rendszerek kialakítása, kapcsolódó műszertani tanácsadás

INTEGRÁLT TECHNOLÓGIAI ÉS E-BUSINESS MEGOLDÁSOK

IT stratégia kidolgozása • Dokumentum menedzsment rendszer bevezetése • Workflow rendszerek tervezése és bevezetése • Szolgáltatási alappi infrastruktúra és architektúra tervezése és kialakítása • EU-Államközi- és folyamatintegrációs tervezése és megvalósítása • Pénzügyi technológiák tervezése és bevezetése • Alkalmazások fejlesztése (J2EE és .NET környezetben) • ITIL módszertan bevezetése

ÜZLETI INTELLIGENCIA ÉS CRM MEGOLDÁSOK

Adatbázis- és analitikus CRM stratégia kialakítása, üzleti intelligencia megvalósítása, ROI becslések • Adatbázis rendszerek megvalósítása (Hímen SAP, Oracle, Microsoft) szakszaktudás, controlling, koncepciók, költségvetés, értékelés támogatás, kampány menedzsment, MRP, minőség, kereszterőforrás, belső folyamatok elemzése céljából • MTA Balanced Scorecard megvalósítás tervezése és megvalósítása identifikáció, vállalati stratégiai társuló környezetben megvalósítás rendszere • SAP BW, SEM tervezési és riporting, valamint koncepciók megvalósítás tervezése és megvalósítása

PENZÜGYI, SZÁMVITELI ÉS CONTROLLING MEGOLDÁSOK

Pénzügyi-adminisztratív folyamatok optimalizálása • Szervezeti-átalakítás, hatáskörnyelv-átalakítás • Controlling folyamatok és rendszerek megtervezése, kialakítása • SSC kialakítása (Shared Service Center) • SAP rendszer bevezetése és tanácsadás

ELLÁTÁSI LÁNC MEGOLDÁSOK

Koncepttervezés, részletes tervezés és implementáció az alábbi területeken: SRM (Supplier Relationship Management) • Készletgazdálkodás • Raktérgazdálkodás • Termelési folyamatok • Karbantartási folyamatok • Erőforrás folyamatok. Néhány példa az elmúlt évek munkáiból: Bevezetés koncepció • Elektronikus igénylési rendszer • Munkafolyamat támogatás (SAP Workflow) • Termék és szolgáltatás kalkuláció és árszámítás • Logisztikai koncepciók és implementációk kialakítása • Képzésrendelési tevékenység ERP rendszerintegráció • El-meghívás SAP illesztés (INTRASTAT) • Üzleti partnerek vállalatok bevezetése illesztés, összekapcsolás • SAP logisztikai modulok bevezetése és upgrade je

EMBERI ERŐFORRÁS MEGOLDÁSOK

HR stratégia kialakítása • Munkaadó érvelés • Feladatmeghatározás, ösztönzési rendszer kialakítása • HR folyamatok átalakítása, HR RPA • HR Shared Service Center, HR Call center kialakítása • SAP HR levezetés • Személyügyi adminisztrációk, bére és TB szabályozás • Döntési táblákhoz kapcsolódó rendszerek adminisztrációk, kérések • Szervezetmenedzsment • Rendelvénykezelés • Pályázatok kezelése, E-recruitment • Személyügyi feladat, kvalifikációs katalógus kialakítása • Létszám- és bértábla tervezés, javaslattételmenedzsment • Képzési rendszer kialakítása • Workflow, ABAP fejlesztés • e-Learning • HR-BW bevezetés • Döntési és minőség nyilvántartás kialakítása • Beszélgetésmenedzsment, alkalmazásfejlesztés

Elérhetőség:

1115 Budapest, Barrók Béla út 105-113. • Telefon: (36 1) 481-4550 Fax: (36 1) 481-4557 • e-mail: fmc@fmc.hu • www.fmc.hu

Egy fontos diagnózis

Néha nem árt feltenni a kérdést, valóban alaposan, minden szintet átfogóan ismerjük-e cégünk SAP R/3 rendszerét? *Orosz Zoltán*, az Accenture partnere szerint az ilyen feladatokra célzott megoldást érdemes használni: az SAP-rendszerben rendelkezésre álló és az Accenture saját fejlesztésű alkalmazásaira, módszertanára és programjaira épülő SAP R/3 Diagnosztikai Eszköz segítségével pontosan megállapítható egy cég „SAP-egészsége”.

A vállalat vezetése számos kérdésre keresheti a választ, még akkor is, ha egy jól működő, a vállalat üzleti folyamatait megfelelően kiszolgáló SAP-rendszert használnak. Alapvető kérdésként merülhet fel: tudható-e pontosan, mennyire bonyolult az SAP-rendszer és rendszerszempontból milyen modulokat, alrendszereket vezettek be? Fontos információ az is, hogy pontosan melyik felhasználó milyen funkciót használ. A cég üzleti terveinek elkészítését pedig az segíti, ha világossá válik, hogy miképp alakul a rendszer fejlesztése és bővítése. Ez egyrészt érinti magának az R/3-as rendszernek a továbbfejlesztését egy fejlettebb változatra, másrészt érinti az újabb SAP-funkciók bevezetését, ezek szükségességét és ütemezését egyaránt.

Egy komplex rendszer felmérése csak szigorú, célirányosan kialakított menetrenddel lehet eredményes. Az SAP Diagnózis is ennek megfelelően egymásra épülő lépésekből áll össze egyetlen, teljes rendszerré. Az elsődleges megközelítés szerint először az SAP-rendszer általános helyzetfelmérése történik meg. Ezt követi a diagnosztikai eszköz telepítése és futtatása. Az eszközökből kinyert információkat, eredményeket ezután elemzik és validálják a szakemberek. A kapott információk és elemzések alapján végül elkészülnek azok az ajánlások, amelyeket követve az SAP-rendszert üzemeltető vállalkozás „finomhangolhatja” az üzleti folyamatait támogató informatikai háttérrendszereket.

A diagnosztikai folyamat során számos, a továbblépést és a vezetői döntéseket támogató jelentés készül. Ezek struktúrája is szabványosított, meghatározott sorrendet követ.

A rendszerben használt egyedi objektumok áttekinthetőségéhez különböző scorecardokat alkalmaznak, ezek segítségével lehetővé válik a célok mérése, illetve részletes elemzés készíthető a kulcsterületekről is (például programhasználat, minőség, táblák használata, user exitek, jobok). A felhasználói aktivitás mérése is érde-

kes eredményeket mutathat. Mint Orosz Zoltán említette, az egyik ügyfélnél a vizsgált időperiódusban a fejlesztett programok több mint 50 százalékát egyáltalán nem használták. Ennek megfelelően javaslat készült a fejlesztett, de nem használt programok éles rendszerről való törléséről, illetve a fejlesztett programok használatának további megfigyeléséről.

Hasonlóképp mérhető fel a riportok és tranzakciók használata, illetve a felhasználói belépések naplózása és elemzése. Ez utóbbi segítségével egy másik ügyfélnél több száz zárolt felhasználót találtak, így joggal merült fel a kérdés, hogy szükség van-e ennyi zárolt felhasználóra a cégnél.

Az ellenőrző eszköz emellett pontos listát készít az olyan, éles rendszerben lévő fejlesztett programokról, amelyeknél az SAP kiterjesztett szintaktikai ellenőrzése hibát jelent. A fellelt információkat fejlesztési osztályba és programtípusba sorolja be.

A Parser program különböző szempontok (programtípus, verzió, adatbázis-hozzáférés gyakorisága és

típusa, összetettség, ködméret, beágyazott kód és stabilitás) alapján analizálja és csoportba rendezi a fejlesztői és éles rendszer főbb fejlesztett programjait.

A Hard Code analízis eszköz az éles rendszerben lévő fejlesztett programok forráskódját fésüli át igen alaposan. Olyan adathivatkozásokat keres (például vállalat kód, devizanem, költség hely), amelyhez „fix” értéket rendeltek hozzá.

Az SAP Centric Context Diagram adatmodellen és a CRUD mátrixon keresztül az SAP-környezetben használt fő adatelemek válnak bemutathatóvá. Így láthatóvá válhatnak az adatmenedzselési problémák is. Ha például a törzsadatok kezelése az SAP-ben központosított, ami konzisztens és jó minőségű törzsadatokat eredményez, de bizonyos törzsadatokat (cikk törzs, szállító, vevő) a cég párhuzamosan vezet – ezek azonban nincsenek összekötve. Ez a magas arányú kézi munkavégzés miatt adatminőségi problémákhoz vezethet (elütések).

A magas szintű folyamatanalízis célja a jelenlegi folyamatok és azok SAP-lefedettségének vizsgálata. Emellett javasolt az IT-folyamatok átvizsgálása is, mivel ezek segítségével írható le az SAP-környezet menedzsése, illetve az új SAP-funkciók (például a változtatási kérelem folyamata) implementálása is. Az SAP teljes körű folyamatlefedettség-vizsgálattal egy áttekinthető kép rajzolható meg a főbb üzleti folyamatokról, amelyben a jelenlegi állapotok bemutatása mellett észrevételeket lehet tenni a jobb használat, a kiterjesztés és a racionalizálás érdekében.

A kulcskérdések és prioritások meghatározásával megtörténik a rendszer felmérése, illetve a kapcsolódó megbeszélések során felmerült elvárások és kérdések összefoglalása. Az elvárások és ötletek fontossága alapján javaslatot csatolunk az egyes tételekhez az osztályozásra, a jövőbeni változtatásokra, illetve a javításokra vonatkozóan.

A felmérés részeként a jelenleg folyó, illetve a már meglévő közvetlen tervben megfogalmazott feladatokat és kezdeményezéseket is fel kell sorolni, ezeket össze kell hangolni az elemzés alapján javasolt rövid, közép- és hosszú távú feladatokkal.

Az SAP Diagnosztika igen hasznos segítséget adhat. A hozzá kapcsolódó helyzetelemzés segítségével lehetőség nyílik például a vállalati célok mentén középtávú SAP-stratégia kialakítására, az aktuális verzióváltás előre történő részletes megtervezésére vagy akár az SAP támogatási feladatok, így a tesztelések, szintemelési feladatok optimalizálására. ▶

37109

Every great accomplishment
is at first impossible.

Go on. Be a Tiger.

accenture

Never. Can't. Impossible. These are words that inspire the high performer. By working to close the gap between what is and what could be, Accenture can help

Feladat, megoldás, siker

Az üzleti élet, a vállalati belső folyamatok fejlődése elképzelhetetlen az informatika előremozdulása nélkül. A cégek számára fontos, hogy döntéseiket, folyamataikat a legkorszerűbb információtechnológiai rendszerek támogassák, és ez pénzben is kifejezhető előnyt ad. A már bevezetett rendszerek mellett nem szabad elfeledni a meglévő alkalmazások, modulok fejlesztését sem.

A gazdasági helyzet gyors, gyakran nehezen megjósolható változásainak megfelelően az üzleti folyamatok is hirtelen változhatnak. Erre azonban csak az a vállalkozás képes, amelynek informatikai rendszere is rugalmasan követi az üzleti folyamatok változó támogatási igényeit. Ehhez ad segítséget az SAP NetWeaver integrációs és alkalmazási platform, amelyvel az új üzleti stratégiákat és folyamatokat valóban rugalmasan és gyorsan lehet megtervezni, felépíteni, megvalósítani és végrehajtani. A rugalmasság nem csupán a vállalat határain belül értendő: a NetWeaver számos internetes szabványt támogat, beleértve a HTTP, XML nyelveket és a webszolgáltatásokat is. Az „együttműködési készség” jóval szélesebb, hiszen az SAP-rendszer együttműködik a Microsoft .NET és Java 2 Platform Enterprise Edition (J2EE) környezetekkel, így az IBM WebSphere platformmal is.

Ügyfelek mozgásában

A Magyar Épületszerelő Zrt. több, egymástól függetlenül is nehézséget okozó tényező összegződésének hatására döntött úgy, hogy a T-Systems Hungaria Kft. segítségével bevezeti az SAP Építőipari megoldást. A hajtóerők között megemlítendő a cég gyors ütemű növekedése, ezzel együtt a projektek számának emelkedése, és az adminisztratív teendők bővülése. Ez a döntési folyamatok lassulásával járt együtt, s ezt a helyzetet a korszerűtlen informatikai szigetrendszerek csak tovább rontották.

A leendő rendszerrel szemben komoly elvárások voltak: a megrendelő egységes, integrált vállalatirányítási rendszert akart, amely az üzleti folyamatokat hatékonyan és megbízhatóan kezeli. A rendszernek igazodnia kellett a minőség- és környezetirányítási rendszer követelményeire is. A komplexitást jelzi, hogy a leendő vállalatirányítási megoldásnak gyakorlatilag minden, a vállalat teljes működését lefedő funkciót integráltan kellett szolgáltatnia.

A több hónapos igényfelméréssel, referencialátogatásokkal eltelt előkészítés után nyilvánvalóvá vált, hogy három megoldás (ügyvitel, dokumentumkezelés, épületüzemeltetés) integrációjával válik a rendszer teljesé. A kiválasztás végére két rendszer (SAP és J.D. Edwards), illetve öt szállító maradt versenyben. Érdekes, hogy az építőipari projektek kezelésére vonatkozóan meggyőző referenciával egyik szállító sem rendelkezett. A döntés során végül az ár mellett az iparági megoldás adaptálhatósága, az

Ugyanakkor a SAP R/3-re esett: az SAP megoldását a kipróbált bevezetési módszertan, a know-how, a megfelelő létszámú és tapasztalatú szakember elérhetősége segítette győzelemre. A T-Systems ehhez – a jó szakembergárdának és az iparági tapasztalatnak köszönhetően – stabil háttérrel adott. A Maszer-projekt 2005 júliusában indult el, s a megfelelő előkészítés jóvoltából 2006 első két hónapjában a rendszer már élesben működött. Nehéz, de sikeresen végrehajtott feladat volt a General Electric Lighting

üzemeltetési költségek és rendszerek közötti interfészek kialakíthatósága volt a legfontosabb szempont.

A választás az SAP R/3-ra esett: az SAP megoldását a kipróbált bevezetési módszertan, a know-how, a megfelelő létszámú és tapasztalatú szakember elérhetősége segítette győzelemre.

A T-Systems ehhez – a jó szakembergárdának és az iparági tapasztalatnak köszönhetően – stabil háttérrel adott.

A Maszer-projekt 2005 júliusában indult el, s a megfelelő előkészítés jóvoltából 2006 első két hónapjában a rendszer már élesben működött. Nehéz, de sikeresen végrehajtott feladat volt a General Electric Lighting

Europe számára a Lighting SAP Migrációs projekt. A projekt alapfeladata egy migráció volt: R/2-ről történő átállás az R/3 rendszerre. Ez perze az üzleti folyamatokat és a meglévő adatbázist is érintette. A projekt méreteit jellemzi, hogy 24 európai vállalaton belül 1400 felhasználóval működött a frissítésre szoruló SAP-rendszer. A feladat komolyságához illeszkedett a projektet végrehajtó csapat mérete is: a kétéves folyamatban 250 projekttag és 60 konzultáns/fejlesztő vett részt. A sikeres bevezetéshez több mint 200 interfészre és 3600 teszt-esetre volt szükség. A projekt során az egyik legnagyobb kihívás az adatok migrációja volt. A meglévő adatbázisok adatainak tisztítása, ellenőrzése, illetve szükség szerinti javítása a bevezetés fontos lépésének bizonyult. Hasonlóan hangsúlyos feladatot adott a GELE-specifikus üzleti folyamatok megvalósítása az R/3-as rendszerben, amelyek nagy része nem illeszkedett az SAP standard folyamataihoz.

Új utakon

A Volánbusz Zrt. nem véletlenül döntött az SAP Business Intelligence 7.0 bevezetése mellett. A részvénytársaságot több cél is a megfelelő alkalmazás implementálása felé hajtotta. Ezek között szerepelt a felső vezetői beszámolóik igények átalakulása, a gyorsabb, szervezettebb tervezés elvárása, a hatékonyabb tervvizsgálatok lehetőség, a csökkenő humánrafordítási igényigére, az átláthatóság növelése és nem utolsósorban a tulajdonos, az ÁPV Zrt. elvárásai.

A 2006 májusának legelejtén indult projekt az információs igények felmérésével és véglegesítésével kezdődött. Szükség volt a teljes tervezési folyamat leképezésére, beleértve a forgalmi teljesítmények, a humán erőforrás, az árbevétel, a költségek, a mérleg és cashflow, az eredménykimutatás, a készletezés és a karbantartás területét is. Az informatikai rendszerterv 2006. augusztus 31-re készült el, majd megkezdődött a háttérrendszer, vagyis a BI adattárház kialakítása. A tervek szerint az éles indítás előkészítése 2006 decemberére készül el. A bevezetésre kerülő Business Intelligence 7.0-t az SAP R/3 és a Traffic (közlekedés menedzsment) rendszerekkel is integrálják.

ÉRTÉKELÉS

Az adat mindenkié

A vállalatok döntő többségénél az alkalmazásokat nem egyetlen fejlesztő szállítja. A költséghatékonyságot nagyban segítheti, ha egyetlen, nyílt integrációs platform segítségével kapcsolódnak egymáshoz a különböző rendszerek. Nemeth Balázs, a T-Systems Hungaria Kft. szakértője elmondta: a már több mint 200 interfészt alkalmazó, csaknem 50, az üzleti életben elterjedt rendszer egymáshoz kötő rendszernek számos előnye van. A már említett takarékoság mellett említhető az alacsonyabb tulajdonlási költségek, a már meglévő és bevált vállalati folyamatok gyors integrálása vagy éppen a változások rugalmasabb kezelése. Az egyes rendszerek integrálását megkönnyíti, hogy az SAP Exchange Infrastructure ágazati szabvány technológiákra, így a webszolgáltatásokra, az XML üzenetküldésre, a Java, illetve Java 2 Platform Enterprise Edition (J2EE) szabványokra épül fel. A teljes nyíltság nem csupán a jelen, hanem a jövő fejlesztéseit is megkönnyíti, hiszen az SAP Exchange Infrastructure rugalmasan tud alkalmazkodni és a jövőben várható szabványokat is támogatja.

A technológia fejlődése alapjában befolyásolja a mindennapi életvitelünket, jelentősen módosítja az új műszaki eredmények elérhetőségét és alkalmazásba vételét. Gondolhatunk itt a közlekedés fejlődésére vagy a televíziózás technológiai váltásaira (fekete-fehér, színes, sík képcsőves, plazma és LCD-képcsőves, HDTV). A technológiai fejlődés hasonlóan befolyásolta és befolyásolja az ICT outsourcing szolgáltatásokat is (például a távolról felügyelhető asztali számítógépek, a hálózati nyomtatás, az IP-technológia, az adat- és hangintegráció), ezért ezek a szolgáltatások is nagy változáson mentek át az elmúlt időszakban, és további változások is várhatók.

János Tibor László előadásában a technológiai fejlődést és annak az ICT outsourcing projekteket érintő hatását fogja bemutatni, különös tekintettel a közelmúlt eseményeire és a jövőben várható további tendenciákra, illetve az ezekre adandó válaszokra.

Érjen célba!

Biztonságban, egy

megbízható partnerrel!

A siker mindig csapatmunka eredménye. A cél eléréséhez olyan partner szükséges, aki érti a közös játék szabályait. Olyan, aki technológiailag és üzletileg is megfelelő szakértelemmel rendelkezik. Valaki, aki mindig Ön mellett áll. Egy erős partner.
www.t-systems.hu

T · · Systems · ·
Business flexibility